- **rozhodnutí České národní banky č.j. 2023/2548/570 ze dne 5. ledna 2023, sp.zn. Sp/2020/272/573**

ČNB ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
NA PŘÍKOPĚ 28
115 03 PRAHA 1

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 5. ledna 2023
Č.j. 2023 / 2548 / 570
Ke sp. zn. Sp/2020/272/573
Počet stran: 63

R O Z H O D N U T Í

Česká národní banka (dále také „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“), orgán dohledu podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru[1]“) rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“ nebo „přestupkový zákon“) se společností GO Invex Finance s.r.o., IČO 050 90 792, se sídlem Sazovická 492/5, 155 21 Praha 5 - Zličín, právně zastoupenou [redacted], advokátem, ev. č. ČAK [redacted], advokátem [redacted], se sídlem [redacted], takto:

A.

Společnost GO Invex Finance s.r.o., IČO 050 90 792, se sídlem Sazovická 492/5, 155 21 Praha 5 - Zličín, jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru, byla shledána vinnou tím, že

**a) v období od 2.1.2019 do 22.8.2019 ve všech 27 úvěrových případech z kontrolního vzorku pro kontrolu posouzení úvěruschopnosti ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [

nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- **ve 2 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy a č. smlouvy) neměla k dispozici doklady dostatečné ke zjištění průměrného čistého měsíčního příjmu žadatele o úvěr v období předcházejícím poskytnutí úvěru,**

- **v 11 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy) pro účely posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr započítala jako příjem částky, které byly vyšší než průměr jeho doloženého pravidelného měsíčního příjmu nebo jeho doložený příjem,**

- **ve všech úvěrových případech ze vzorku 27 úvěrových případů nedostatečně zohledňovala výdaje na bydlení, když tyto zohledňovala jen v případě, že se jedná o nájemní bydlení a to tak, že určila výši nájemného v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč, podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, případně podle vzdálenosti pronajaté nemovitosti od centra obce, než aby zjistila a ověřila skutečnou výši nájemného a zohlednila další výdaje spojené s bydlením a zároveň nedostatečně zohledňovala ostatní výdaje, když na jejich pokrytí započetla životní minimum žadatele o úvěr, případně další osoby ve společné domácnosti,**

- **v 15 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy) vycházela pouze z údajů o výdajích deklarovaných žadatelem,**

- **v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy) při posuzování úvěruschopnosti nezohlednila všechny výdaje žadatelů o úvěr, když nezohlednila výši měsíčních splátek finančních závazků a nezjistila a nezohlednila výši měsíčních splátek načerpaných finančních závazků, přestože z výpisů z bankovních účtů lze zjistit, že výše načerpaných finančních závazků a/nebo výše měsíčních splátek finančních závazků žadatelů převyšovala výši jejich prokazatelných měsíčních příjmů,**

- **v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (**

č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) při posuzování úvěruschopnosti nezohlednila výši měsíčních splátek finančních závazků nebo nezjistila a nezohlednila výši měsíčních splátek načerpaných finančních závazků žadatele o úvěr, některé jeho výdaje na bydlení a jeho platby spojené s hazardními hrami, které byly patrné z předložených výpisů z bankovních účtů,

- **v 23 případech ze vzorku 27 úvěrových případů ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) nezohlednila a neověřila informace získané z registru provozovaného společností Nebankovni-Registr.cz, s.r.o. o tom, že žadatelé měli aktuálně podáno více než 10 žádostí o úvěr také u jiných společností dodávajících data do tohoto registru,**

b) v období od 17.2.2019 do 25.2.2020 po spotřebitelích v prodlení

- **ve všech 27 úvěrových případech z kontrolního vzorku pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) požadovala smluvní pokutu ve výši 0,1 %, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru a nad to požadovala další smluvní pokuty:**

  - **ve všech úvěrových případech poplatek „za administraci každého dne ve zpoždění“, jehož výše 70 Kč, včetně DPH neodpovídala účelně vynaloženým nákladům, které mu vznikly v souvislosti s prodlením,**

- **ve všech úvěrových případech ve formě poplatku „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“,**

- **ve 22 úvěrových případech (č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy) ve formě poplatku pokrývajícího náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč,**

- **ve 20 úvěrových případech (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy) poplatku po 50. dni „za potenciální náklad na insolvenci“ ve výši 484 Kč,**

čímž součet všech smluvních pokut přesáhl výši 0,1 % denně z částky, ohledně níž byl spotřebitel v prodlení,

- **ve 22 případech ze vzorku 27 úvěrových případů v prodlení (č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy) požadovala platbu, která v souhrnu výše všech uplatněných smluvních pokut přesáhla součin čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru,**

c) v období od 2.1.2019 do 25.2.2020 neudržovala pravidla týkající se posuzování

úvěruschopnosti spotřebitelů a jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, takovým způsobem, aby zajišťovala řádné poskytování spotřebitelského úvěru v souladu se zákonem o spotřebitelském úvěru,

t e d y p o r u š i l a

ad a) ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru,

ad b) ustanovení § 122 odst. 2 a 3 zákona o spotřebitelském úvěru,

ad c) ustanovení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) a h) zákona o spotřebitelském úvěru,

č í m ž s e d o p u s t i l a

ad a) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru,

ad b) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 2 písm. g) zákona o spotřebitelském úvěru,

ad c) přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru,

z a c o ž s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru pokuta ve výši 1 500 000 Kč (slovy jeden milion pět set tisíc korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

B.

Společnosti GO Invex Finance s.r.o., IČO 050 90 792, se sídlem Sazovická 492/5, 155 21 Praha 5 - Zličín, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolala porušením své právní povinnosti, ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je společnost GO Invex Finance s.r.o., IČO 050 90 792, se sídlem Sazovická 492/5, 155 21 Praha 5 - Zličín, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol identifikační číslo plátce.

O D Ů V O D N Ě N Í

A. <u>Identifikace účastníka řízení</u>

1. Společnost GO Invex Finance s.r.o., IČO 050 90 792, se sídlem Sazovická 492/5, 155 21 Praha 5 - Zličín (dále jen „účastník řízení“) je zapsána v registru České národní banky od 23.5.2018 jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru.

B. Průběh správního řízení

2. Na základě pověření ke kontrole č. j. 2019/130705/CNB/650 ze dne 16.12.2019 provedla Česká národní banka u účastníka řízení kontrolu. Předmětem kontroly bylo dodržování povinností podle zákona o spotřebitelském úvěru. Kontrola byla zaměřena na pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.

3. V rámci kontroly byly zjištěny níže popsané nedostatky, při čemž byl vyhotoven protokol o kontrole č. j. 2020/066019/CNB/650 ze dne 9.6.2020 (dále jen „Protokol o kontrole“). Dne 24.6.2020 účastník řízení podal námitky proti protokolu o kontrole. Podané námitky byly přezkoumány a vyřízeny rozhodnutím o námitkách proti protokolu o kontrole ze dne 23.7.2020, č. j. 2020/094563/CNB/650 (dále jen „Rozhodnutí o námitkách“), a to tak, že všechny námitky byly zamítnuty. Po důkladném vyhodnocení kontrolních zjištění obsažených v Protokolu o kontrole a zajištěných podkladů správní orgán vydal příkaz č.j. 2022/72463/570 ze dne 15.7.2022 (dále jen „Příkaz”).

4. Dne 22.7.2022 účastník řízení si proti Příkazu podal odpor, č.j. 2022/75218/570 (dále jen „Odpor”), čímž se Příkaz zrušil a v řízení se pokračovalo. Účastník řízení zároveň požádal o konání ústního jednání.

5. Správní orgán písemností č.j. 2022/80400/570 dne 10.8.2022 vyrozuměl účastníka řízení o pokračování v řízení a zároveň vyzval účastníka řízení k odůvodnění žádosti o ústní jednání.

6. Správní orgán dne 15.8.2022 obdržel odůvodnění žádosti o ústní jednání, č.j. 2022/81528/570 (dále jen „Odůvodnění žádosti o ústní jednání“).

7. Správní orgán dne 18.8.2022 písemností č.j. 2022/83152/570 ze dne 18.8.2022 vyrozuměl účastníka řízení o tom, že se bude konat ústní jednání 8.9.2022.

8. Dne 8.9.2022 správní orgán obdržel omluvu od právního zástupce účastníka řízení, že se z důvodu nemoci nedostaví na nařízené ústní jednání, když zároveň požádal o další termín ústního jednání.

9. Správní orgán na základě toho dne 8.9.2022 písemností č.j. 2022/92070/570 vyrozuměl účastníka řízení o tom, že se bude konat ústní jednání 15.9.2022.

10. Dne 15.9.2022 proběhlo v sídle správního orgánu ústní jednání, o čemž byl vyhotoven protokol, č. j. 2022/94256/570.

11. Písemností č.j. 2022/94627/570 ze dne 19.9.2022 správní orgán vyrozuměl účastníka řízení, že v předmětném správním řízení shromáždil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí ve věci a poučil ho o jeho právu se k podkladům před vydáním rozhodnutí vyjádřit.

12. Dne 11.10.2022 správní orgán obdržel žádost o prodloužení lhůty pro vyjádření se k podkladům, č. j. 2022/105319/570, do konce října. Správní orgán písemností č.j. 2022/105728/570 ze dne 12.10.2022 této žádosti vyhověl.

13. Dne 31.10.2022 správní orgán obdržel písemnost „Doplnění odporu k příkazu“, č.j. 2022/114085/570 (dále jen „Doplnění odporu k příkazu“), kde účastník řízení přiložil další podklady v podobě záznamů komunikace se spotřebiteli a rozsudků civilních soudů.

C. K aplikované právní úpravě zákona o spotřebitelském úvěru a k posouzení promlčení

14. Odpovědnost za přestupek se v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 přestupkového zákona posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ustanovení § 2 odst. 2 přestupkového zákona platí, že přestupek byl spáchán v době, kdy pachatel konal nebo v případě opomenutí byl povinen konat, přičemž není rozhodující, kdy následek nastal nebo měl nastat. Dle ustanovení § 31 odst. 1 přestupkového zákona platí, že promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku, přičemž dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Promlčecí doba u přestupků, k jejich projednání je příslušná Česká národní banka, a za které je stanovena sazba pokuty s horní hranicí alespoň 1 000 000 Kč, dle ustanovení § 46e odst. 3 zákona o České národní bance, činí 5 let.

15. Správní orgán uvádí, že vytýkaná jednání účastníka řízení jsou delikty dokonanými a časově ohraničenými v případě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru dnem 22.8.2019, v případě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru dnem 25.2.2020 a v případě přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru dnem 25.2.2020. Promlčecí lhůta proto počala běžet v případě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru dnem 23.8.2019, v případě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru dne 26.2.2020 a v případě přestupku ustanovení § 148 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru dne 26.2.2020. Doručením Příkazu dne 15.7.2022 pak došlo ve smyslu ustanovení § 32 odst. 2 přestupkového zákona k přerušení promlčecí doby.

16. Správní orgán zároveň uvádí, že povinnosti podle ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, podle ustanovení § 122 odst. 1 až 3 zákona o spotřebitelském úvěru a podle ustanovení § 15 zákona o spotřebitelském úvěru nedoznaly v zákoně o spotřebitelském úvěru od doby spáchání přestupků žádné změny, stejně jako jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku.

D. <u>Skutková zjištění a jejich právní posouzení</u>

Ad výrok A. a)

<u>Právní úprava</u>

17. Podle ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.

18. Podle ustanovení § 86 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů. Hodnotu majetku přitom zohledňuje

tehdy, jestliže ze smlouvy o spotřebitelském úvěru vyplývá, že spotřebitelský úvěr má být částečně nebo úplně splacen výnosem z prodeje majetku spotřebitele, nikoli pravidelnými splátkami, nebo jestliže z finanční situace spotřebitele vyplývá, že bude schopen splácet spotřebitelský úvěr bez ohledu na své příjmy.

19. Podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že poskytne spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1.

Zjištění správního orgánu

20. Účastník řízení jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru nabízel v kontrolovaném období od 1.1.2019 do 30.12.2019 spotřebitelský úvěr až do výše 25 000 Kč, a to na dobu až 45 dní, výhradně prostřednictvím internetových stránek www.credit123.cz. Jednalo se o jednosplátkový spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení s pevnou úrokovou sazbou ve výši *„365.00 % p.a.“*.[2] Ze smluvní dokumentace a z informací poskytnutých účastníkem řízení[3] dále vyplývá, že účastník řízení v kontrolovaném období od 1.1.2019 do 30.12.2019 neúčtoval za poskytnutí spotřebitelského úvěru žádné poplatky, resp. poskytoval 100% slevu na jediný poplatek, který nazval „*poplatek za úvěr*“.

21. V případě prodlení s úhradou splátky ze strany spotřebitele účastník řízení postupně účtoval v kontrolovaném období 5 poplatků nebo smluvních pokut. Konkrétně smluvní pokutu ve výši 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru, poplatek *„za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“,* poplatek ve výši 70 Kč, včetně DPH *„za administraci každého dne ve zpoždění“*, poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč, poplatek po 50. dni *„za potenciální náklad na insolvenci“* 484 Kč.

22. Spotřebitel, který měl zájem o nebankovní úvěr u účastníka řízení („dále jen žadatel“), prostřednictvím registračního formuláře na webových stránkách www.credit123.cz musel uvést jméno a příjmení, rodné číslo, e-mailovou adresu a číslo mobilního telefonu.

23. V následujících krocích žadatel musel uvést číslo občanského průkazu, údaje o trvalé a korespondenční adrese, rodinný stav (s možností výběru „Ženatý/vdaná“, „Není ženatý/není vdaná“ nebo „Rozvedený/rozvedená“), počet nezletilých dětí (s možností výběru „Ne“, „1“, „2“, „3 a více“), typ vlastnictví ve vztahu k formě bydlení (s možností výběru „Ne“, „Dům“ nebo „Byt“), zaměstnavatele, telefonní číslo zaměstnavatele, adresu zaměstnavatele, postavení v zaměstnání, typ pracovní smlouvy (s možností výběru „HPPN“, „HPPU“, „DPP“ nebo „DPČ“) a délku pracovních zkušeností (s možností výběru „více než 3 měsíce“, „více než 6 měsíců“, „více než 1 rok“, „více než 3 roky“ nebo „více než 5 let“). Žadatel musel dále vyplnit pole Čistý měsíční příjem a Průměrné měsíční výdaje.[4]

24. Formuláře vyplněné žadateli za účelem registrace a také podání žádosti o úvěr účastník řízení jako takové neuchovával, když se údaje z těchto formulářů automaticky přenášely do CRM,[5] a to do části Informace o zákaznících, konkrétně do záložek Základní

[2] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„4_2020_006212_CNB_650 odpověď na 1_výzvu doručeno 13_1_2020“*, soubor *„odpoved_GO_Invex_Finance.pdf“*. Z jednotlivých smluv, které jsou k dispozici na DVD „12 až 43 odpověď na výzvu č_2 část 2“, vyplývá, že úroky jsou p.a.
[3] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3“*, čas od 00:12:29 do 00:14:05.
[4] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„Proces podání žádosti“*.
[5] Vnitřní systém účastníka řízení, který shromažďuje veškerá data o zákaznících.

informace a Další pole.[6]

25. Následně účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti jednotlivým žadatelům o úvěr telefonoval, když předmětem telefonního hovoru bylo potvrzení údajů, které žadatel uvedl při vyplnění žádosti o úvěr na internetu.[7]

26. Případné změny údajů zjištěných na základě telefonického hovoru byly účastníkem řízení formou poznámky zaznamenány do CRM, části Informace o zákaznících, záložky Popis. Účastník řízení pak dne 3.3.2020 sdělil, že tato záložka je jediným prostorem, „kde se dá psát. Nikde jinde se nedá psát".[8] Správní orgán dodává, že záznamy telefonických hovorů účastník řízení nepořizuje a neuchovává.

27. Veškeré úkony a kontroly při procesu posuzování úvěruschopnosti prováděl pracovník zákaznického centra a následně tento proces kontrolovala a poskytnutí úvěru schvalovala jednatelka účastníka řízení. Účastník řízení nevyužíval v kontrolovaném období žádné automatizované procesy nezávislé na jeho pracovníkovi. Účastník řízení také při kontrole na místě dne 11.2.2020 sdělil,[9] že proces posuzování úvěruschopnosti se nelišil v případě prvního úvěru žadatele nebo následného úvěru téhož žadatele.

28. Jak z výše uvedených skutečností vyplývá, spotřebitelský úvěr, který nabízí účastník řízení, je snadno dostupný, avšak patří na trhu v České republice k těm nákladnějším v porovnání s konkurencí, když k vysokým nákladům oproti jistině pro spotřebitele dochází v případě, když se spotřebitel dostane do prodlení se splacením úvěru.[10] Správní orgán sice dodává, že mu nepřísluší hodnotit cenovou politiku účastníka řízení, avšak tato skutečnost z pohledu ochrany spotřebitele před tím, aby nespadl do dluhové pasti, zdůrazňuje povinnost účastníka řízení postupovat s odbornou péčí v případě posuzování úvěruschopnosti jednotlivých spotřebitelů. Proto se správní orgán v rámci kontroly zaměřil u účastníka řízení zejména na proces posuzování úvěruschopnosti, na postup při prodlení spotřebitelů, na poskytování informací spotřebitelům a na uchovávání dokumentů nebo jiných záznamů v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení řádného plnění povinností.

29. Účastník řízení v kontrolovaném období od 1.1.2019 do 30.12.2019 poskytl celkově 3 018 spotřebitelských úvěrů[11], když správní orgán pro kontrolu posouzení úvěruschopnosti z hlediska naplnění požadavků ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru vybral vzorek 27 úvěrových případů specifikovaných v níže uvedené Tabulce č. 1.

30. **Tabulka č. 1 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu posouzení úvěruschopnosti**

	Číslo smlouvy	Datum uzavření	Jméno a příjmení spotřebitele
1.	[redacted]	2.1.2019	[redacted]
2.	[redacted]	4.1.2019	[redacted]
3.	[redacted]	9.1.2019	[redacted]

[6] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení"*, soubor *„GO Invex 11022020_2.MP3"*, čas cca od 00:08:12 do 00:13:55, a složka *„8_2020_024721_CNB_650* [redacted] *doručeno dne 11_2_2020"*, soubory „*zadost_1.png"* a „*zadost_2.png"*. K ostatním úvěrovým případům byly tytéž údaje doručeny jako soubory „*Základní informace.png"* a *„Další pole.png"*.

[7] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení"*, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3"*, čas od 00:25:54 do 00:26:48.

[8] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení"*, soubor *„Go Invex 3.3.2020.MP3"*, čas od 00:26:13 do 00:29:20.

[9] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení"*, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3"*, čas od 00:41:46 do 00:44:30.

[10] K obdobným závěrům došla v kontrolovaném období ve svém indexu odpovědného úvěrování ze dne 18.6.2019 i nezisková organizace Člověk v tísni, která se zabývá dluhovým poradenstvím – viz https://www.clovekvtisni.cz/index-odpovedneho-uverovani-spolecnost-clovek-v-tisni-znovu-porovnava-male-pujcky-5863gp.

[11] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení"*, složka *„5_2020_023098_CNB_650 opr tab dodaná na 1_výzvu doručeno 7_2_2020"*, soubor *„priloha_*[redacted]*_Priloha_1_GO_Invex_Finance.xlsx"*.

4.	[redacted]	10.1.2019	[redacted]
5.	[redacted]	16.1.2019	[redacted]
6.	[redacted]	22.1.2019	[redacted]
7.	[redacted]	30.1.2019	[redacted]
8.	[redacted]	18.2.2019	[redacted]
9.	[redacted]	19.2.2019	[redacted]
10.	[redacted]	28.2.2019	[redacted]
11.	[redacted]	8.3.2019	[redacted]
12.	[redacted]	18.3.2019	[redacted]
13.	[redacted]	2.4.2019	[redacted]
14.	[redacted]	4.4.2019	[redacted]
15.	[redacted]	5.4.2019	[redacted]
16.	[redacted]	15.4.2019	[redacted]
17.	[redacted]	31.5.2019	[redacted]
18.	[redacted]	21.6.2019	[redacted]
19.	[redacted]	28.6.2019	[redacted]
20.	[redacted]	1.7.2019	[redacted]
21.	[redacted]	17.7.2019	[redacted]
22.	[redacted]	26.7.2019	[redacted]
23.	[redacted]	29.7.2019	[redacted]
24.	[redacted]	7.8.2019	[redacted]
25.	[redacted]	19.8.2019	[redacted]
26.	[redacted]	20.8.2019	[redacted]
27.	[redacted]	22.8.2019	[redacted]

31. Dále správní orgán k provedení kontroly týkající se prodlení spotřebitele výše uvedený vzorek upravil tak, aby rovněž obsahoval 27 úvěrových případů[12], u nichž ve všech případech došlo k prodlení spotřebitele s plněním dluhu. Tyto případy jsou specifikovány v Tabulce č. 2.

32. **Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele**

	Číslo smlouvy	**Datum uzavření**	**Jméno a příjmení spotřebitele**
1.	[redacted]	2.1.2019	[redacted]
2.	[redacted]	4.1.2019	[redacted]
3.	[redacted]	9.1.2019	[redacted]
4.	[redacted]	10.1.2019	[redacted]
5.	[redacted]	16.1.2019	[redacted]
6.	[redacted]	22.1.2019	[redacted]
7.	[redacted]	30.1.2019	[redacted]
8.	[redacted]	18.2.2019	[redacted]
9.	[redacted]	19.2.2019	[redacted]
10.	[redacted]	28.2.2019	[redacted]
11.	[redacted]	8.3.2019	[redacted]
12.	[redacted]	4.4.2019	[redacted]
13.	[redacted]	5.4.2019	[redacted]
14.	[redacted]	15.4.2019	[redacted]
15.	[redacted]	31.5.2019	[redacted]
16.	[redacted]	5.6.2019	[redacted]
17.	[redacted]	28.6.2019	[redacted]
18.	[redacted]	1.7.2019	[redacted]
19.	[redacted]	17.7.2019	[redacted]
20.	[redacted]	26.7.2019	[redacted]
21.	[redacted]	29.7.2019	[redacted]
22.	[redacted]	7.8.2019	[redacted]
23.	[redacted]	19.8.2019	[redacted]
24.	[redacted]	20.8.2019	[redacted]
25.	[redacted]	22.8.2019	[redacted]

[12] Správní orgán použil část úvěrových případů ze vzorku 27 úvěrových případů specifikovaných v Tabulce č. 1, kde se spotřebitelé dostali do prodlení se splacením poskytnutého spotřebitelského úvěru, které doplnil o další úvěrové případy tak, aby pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele měl k dispozici vzorek 27 úvěrových případů, ve kterých se dostali spotřebitelé do prodlení se splácením spotřebitelského úvěru.

26.		[redacted]		10.9.2019		[redacted]
27.		[redacted]		22.11.2019		[redacted]

33. Správní orgán v rámci kontroly výše specifikovaných konkrétních úvěrových případů zjistil závažná pochybení při posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů a při jednání se spotřebiteli v prodlení, která blíže rozvedl v níže uvedených podkapitolách.

a) Posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů

i. Posouzení příjmů žadatelů o úvěr

34. Kontrolou dokumentace, kterou předložil účastník řízení ke vzorku 27 úvěrových případů[13], a také CRM[14] správní orgán zjistil, že ve dvou případech nebyly měsíční příjmy žadatele o úvěr řádně doloženy.

35. Konkrétně v případě [redacted][15] předložil účastník řízení jako doklad o příjmu žadatele písemný záznam[16] o telefonickém hovoru se zaměstnavatelem žadatele (identifikovaným pouze jako „*Policie ČR*“ a telefonním číslem), který se uskutečnil podle záznamu dne 16.1.2019. Z tohoto záznamu však není zřejmé, kdo hovor uskutečnil, a to ani na straně účastníka řízení, ani na straně zaměstnavatele žadatele. A proto správní orgán je toho názoru, že uvedený záznam o telefonickém hovoru nelze bez dalšího považovat za řádné doložení příjmu žadatele.

36. V případě [redacted][17] předložil účastník řízení jako doklad o příjmu žadatele pouze jeden výpis z jeho bankovního účtu, ze kterého je patrná jeho mzda, a to za období od 24.5.2019 do 21.6.2019[18]. Správní orgán je toho názoru, že jeden výpis z bankovního účtu žadatele, ze kterého je patrná pouze jedna jeho mzda, nelze považovat za řádné doložení příjmu žadatele, jelikož z takto doloženého příjmu existují zjevné pochybnosti, že se jedná o dlouhodobý příjem žadatele. Dále u takto doloženého příjmu existuje zjevná pochybnost o výši průměrného příjmu, jelikož žadateli v jednom měsíci mohla být vyplacena jednorázová mimořádná odměna či prémie apod. A proto měl účastník řízení požadovat doložení dalších výpisů z účtů, anebo doložení příjmů jiným způsobem, např. potvrzením od zaměstnavatele o příjmu žadatele, aby výše uvedené pochybnosti před poskytnutím úvěru odstranil.

37. **Správní orgán má za prokázané, že ve výše uvedených dvou případech ([redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) účastník řízení neměl k dispozici doklady dostatečné ke zjištění průměrného čistého měsíčního příjmu žadatele o úvěr v období předcházejícím poskytnutí úvěru.**

38. Správní orgán dále ze vzorku 27 úvěrových případů[19] zjistil, že účastník řízení v 11 úvěrových případech (Tabulka č. 3) započetl jako příjem při posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr částku vyšší, než byla částka odpovídající průměru jeho doloženého pravidelného měsíčního příjmu nebo doloženému měsíčnímu příjmu.

[13] Viz Tabulka č. 1, odst. 12 tohoto příkazu.
[14] CRM je vnitřní systém účastníka řízení. Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„Pořízeno z CRM“*, a následně složky *„*[redacted]*“* a *„*[redacted]*“* - soubory *„Záložka Soubory* [redacted]*“* a *„Záložka Soubory* [redacted]*“*.
[15] Úvěrová smlouva č. 167852 uzavřena se spotřebitelem [redacted] dne 16.1.2019.
[16] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027582_CNB_650_*[redacted]*.zfo“* a po otevření soubor *„Zaznam_o_telefonickem_hovoru.pdf“*.
[17] Úvěrová smlouva č. 172379 uzavřena se spotřebitelem [redacted] dne 29.7.2019.
[18] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„12 až 43 odpověď na výzvu č._2 část 2“* a dále soubor *„2020_027744_CNB_650_*[redacted]*“* a po otevření soubor *„VB_*[redacted]*_06_2019.pdf“*.
[19] Viz Tabulka č. 1, odst. 12 tohoto příkazu.

V 10 z uvedených 11 případů přitom žadatel u účastníka řízení o úvěr žádal poprvé.[20]

39. **Tabulka č. 3 – Rozpor započítané výše příjmu při posuzování úvěruschopnosti oproti výši příjmu plynoucí z dokladů předložených žadatelem**

	Číslo a datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení žadatele	Výše průměrného měsíčního příjmu žadatele zjištěná správním orgánem z dokladů předložených žadatelem (v Kč)	Výše měsíčního příjmu žadatele započítaná při posuzování úvěruschopnosti účastníkem řízení[21] (v Kč)
1.	[redacted] 2.1.2019	[redacted]	24 837	26 051
2.	[redacted] 9.1.2019	[redacted]	25 462	32 156
3.	[redacted] 21.1.2019	[redacted]	9 788	16 996
4.	[redacted] 8.3.2019	[redacted]	31 942	66 784
5.	[redacted] 18.3.2019	[redacted]	18 589	31 723
6.	[redacted] 21.6.2019	[redacted]	26 362	28 578
7.	[redacted] 20.8.2019	[redacted]	26 362	28 578
8.	[redacted] 1.7.2019	[redacted]	20 734	40 579
9.	[redacted] 22.11.2019	[redacted]	59 486[22]	90 989[23]
10.	[redacted] 10.9.2019	[redacted]	33 684[24]	39 474
11.	[redacted] 19.8.2019	[redacted]	10 348	15 516

40. Ze skutkových zjištění vyplývá, že u žadatelky o úvěr [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 26 051 Kč, odpovídající mzdě žadatelky za listopad 2018, přestože měl k dispozici také údaje o její mzdě za září 2018 a říjen 2018 ve výši 22 252 Kč a 26 207 Kč, a průměrný příjem žadatelky za tři měsíce předcházející poskytnutí úvěru tak činil 24 837 Kč.[25]

41. U žadatele o úvěr [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 32 156 Kč, odpovídající mzdě žadatele za říjen 2018, i když měl k dispozici také údaje o jeho mzdě za srpen 2018 a září 2018 ve výši 22 602 Kč a 21 629 Kč, a průměrný příjem žadatele za tři měsíce předcházející poskytnutí úvěru tak činil 25 462 Kč.[26]

42. U žadatele o úvěr [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 16 996 Kč, která kromě mzdy žadatele za listopad 2018 ve výši 9 796 Kč zahrnuje také tři vklady přes bankomat v celkové výši 7 200 Kč, jež byly provedeny žadatelem samotným v prosinci 2018 a jsou patrné z výpisu z jeho

[20] Úvěrový případ č. [redacted] byl druhý úvěr žadatele u účastníka řízení.
[21] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„79_2020_037895_CNB_650 výp úvěru doručeno 6_3_2020“*.
[22] Před zaokrouhlením 59 485,82 Kč.
[23] Před zaokrouhlením 90 988,91 Kč.
[24] V úvěrovém případě u smlouvy č. [redacted], která byla uzavřena s žadatelem [redacted], nebylo možné průměrný měsíční příjem žadatele určit, neboť jeho příjem byl doložen pouze jedním údajem o měsíční mzdě.
[25] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027577_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VB_[redacted]_10_2018.pdf“*, *„VB_[redacted]_11_2018.pdf“* a *„VB_[redacted]_12_2018.pdf“*, a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.
[26] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027579_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VP_[redacted]_09_2018.pdf“*, *„VP_[redacted]_10_2018.pdf“* a *„VP_[redacted]_11_2018.pdf“*, a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.

bankovního účtu vedeného u [redacted], i když měl k dispozici údaj o mzdě žadatele za říjen 2018 ve výši 9 779 Kč, a průměrný příjem žadatele za dva měsíce předcházející poskytnutí úvěru tak činil 9 788 Kč.[27]

43. U žadatelky [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 66 784 Kč, která kromě mzdy žadatelky za leden 2019 ve výši 19 975 Kč a rodičovského příspěvku za leden 2019 ve výši 10 878 Kč zahrnuje také tři platby od [redacted] v celkové výši 5 100 Kč a čtyři platby od žadatelky samotné v celkové výši 30 831 Kč, vše přijato na bankovní účet žadatelky vedený u [redacted] v únoru 2019, i když měl k dispozici údaj o mzdě žadatelky za prosinec 2018 ve výši 22 152 Kč, a průměrná mzda žadatelky za dva měsíce předcházející poskytnutí úvěru tak činila 21 064 Kč a její průměrný příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti včetně rodičovského příspěvku činil 31 942 Kč.[28]

44. U žadatelky [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 31 723 Kč, která kromě mzdy žadatelky za prosinec 2018 ve výši 17 923 Kč zahrnuje také platby patrné z výpisů z jejího bankovního účtu vedeného u [redacted] za období od 29.12.2018 do 29.1.2019, a to dva vklady přes bankomat v celkové výši 2 000 Kč, přičemž není zřejmé, kdo je uskutečnil, a dále dvě platby od [redacted] v celkové výši 10 600 Kč, dvě platby od žadatelky samotné v celkové výši 700 Kč a částku 500 Kč označenou jako *„Měsíční BONUS za řádně uhrazenou měsíční splátku úvěru“*, i když měl k dispozici údaj o mzdě žadatelky za leden 2019 ve výši 19 255 Kč, a průměrný příjem žadatelky za dva měsíce předcházející poskytnutí úvěru tak činil 18 589 Kč.[29]

45. U žadatele [redacted] účastník řízení v obou jeho úvěrových případech jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 28 578 Kč, vypočítanou z *Přiznání k dani z příjmu fyzických osob* žadatele za rok 2018 tak, že částka základu daně z řádku č. 45 ve výši 342 944 Kč byla vydělena číslem 12, i když měl z téhož daňového přiznání k dispozici také údaj o zaplacené dani ve výši 26 595 Kč, který měl od základu daně odečíst, a dospěl by tak k průměrnému příjmu žadatele za rok 2018 ve výši 26 362 Kč.[30]

46. U žadatele [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 40 579 Kč, která kromě mzdy žadatele za duben 2019 ve výši 21 579 Kč zahrnuje také vklad hotovosti přes bankomat ve výši 19 000 Kč, jenž byl proveden žadatelem samotným a je patrný z výpisu z jeho bankovního účtu za květen 2019 vedeného u České spořitelny, a.s., i když měl k dispozici údaje o mzdě žadatele za únor 2019 a březen 2019 ve výši 20 264 Kč a 20 358 Kč, a průměrný příjem žadatele

[27] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027743_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VB_[redacted]_11_2018.pdf“* a *„VB_[redacted]_12_2018.pdf“* a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.

[28] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027594_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VP_[redacted]_01_2019.jpg“*, *„VP_[redacted]_12_2018.jpg“*, *„VB_[redacted]_02_2019.pdf“*, a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.

[29] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027596_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VB_[redacted]_01_2019.PDF“* a *„VB_[redacted]_02_2019.PDF“*, složka *„pořízeno z CRM dne 5_4_2020“*, soubor *„VB_[redacted]_12_2018.PDF“* (pozn. správního orgánu: v tomto souboru je výpis z účtu od 28.1.2019 do 28.2.2019), a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.

[30] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubory *„2020_027601_CNB_650_[redacted].zfo“* a *„2020_027611_CNB_650_[redacted].zfo“*, a po otevření soubory *„Doklad_posouzeni_1.jpg“*, *„Doklad_posouzeni_2.jpg“*, *„Doklad_posouzeni_3.jpg“*, *„Doklad_posouzeni_4.jpg“*, *„Doklad_posouzeni_5.jpg“* a *„Doklad_posouzeni_6.jpg“*, a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubory *„[redacted]_vypocet.pdf“* a *„[redacted]_vypocet.pdf“*.

za tři měsíce předcházející poskytnutí úvěru tak činil 20 734 Kč.[31]

47. U žadatele [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 90 988,91 Kč, vypočítanou z výplatní pásky žadatele za měsíc červen 2019 tak, že částka mzdy 3 592,14 EUR byla vynásobena 25,33, i když měl k dispozici výpis z bankovního účtu žadatele vedeného u [redacted] za období od 26.6.2019 do 12.7.2019, ze kterého je patrná mzda za červen ve výši 88 542,66 Kč, a další dva výpisy za období od 9.5.2019 do 12.6.2019 a od 10.4.2019 do 10.5.2019, ze kterých jsou patrné mzdy za květen 2019 ve výši 44 121,37 Kč a za duben 2019 ve výši 45 793,43 Kč, a průměrný příjem žadatele za tři měsíce předcházející poskytnutí úvěru tak na základě těchto tří výpisů činil 59 485,82 Kč.[32]

48. U žadatele [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 39 474 Kč, která kromě mzdy žadatele za květen 2019 ve výši 33 684 Kč zahrnuje také částku 5 790 Kč, ve výpisu z bankovního účtu žadatele vedeného u [redacted] za období od 24.5.2019 do 21.6.2019 označenou jako „[redacted] *vratka přeplatku*“.[33]

49. U žadatele [redacted] účastník řízení jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti započetl částku 15 516 Kč, odpovídající mzdě žadatele za červenec 2019, i když měl k dispozici také údaj o jeho mzdě za květen 2019 ve výši 5 179 Kč, a průměrný příjem žadatele za dva ze tří měsíců předcházejících poskytnutí úvěru tak činil 10 348 Kč.[34]

50. Správní orgán má za to, že za pravidelný příjem žadatele použitelný pro účely posouzení jeho úvěruschopnosti nelze bez dalšího považovat vklady na bankovní účet žadatele o úvěr provedené žadatelem samotným, vklady provedené jinými fyzickými osobami, v případě, že není možné prokázat, že se jedná o pravidelné platby, vklady, u kterých nelze určit, kdo je provedl, vratky přeplatku úvěru od jiných nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů a bonusy vyplacené bankou za řádně uhrazenou měsíční splátku úvěru. Správní orgán má též za to, že pro účely posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr nelze za pravidelný příjem, který má žadatel k dispozici, považovat pouze jednu jeho měsíční mzdu a nevzít v úvahu jeho doložené mzdy za jiné měsíce, které jsou v mnoha případech výrazně nižší. Správní orgán též je toho názoru, že pokud je dokladem o příjmu žadatele jeho Přiznání k dani z příjmu fyzických osob, je pro účely posouzení úvěruschopnosti relevantní částka vypočítaná podle vzorce základ daně mínus daň děleno 12 a nadto je třeba vzít v úvahu také měsíční zálohy na zdravotní pojištění žadatele, jako pravidelný výdaj, pokud z okolností případu nevyplývá jinak.

51. **Na základě výše uvedených skutkových okolností dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení v 11 případech ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy**

[31] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027605_CNB_650_[redacted] SÚ [redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VB_[redacted]_T_03_2019.pdf“*, *„VB_[redacted]_T_04_2019.pdf“* a *„VB_[redacted]_T_05_2019.pdf“*, a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.

[32] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027606_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VB_[redacted]_04_2019.pdf“*, *„VB_[redacted]_05_2019.pdf“* a *„VB_[redacted]_06_2019.pdf“*, a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*, a složka „pořízeno z CRM dne 11_3_2020“ a soubor *„VP_[redacted]_06_2019.pdf“*.

[33] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027745_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_06_2019.pdf“*, a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.

[34] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027609_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VP_[redacted]_06_2019.jpg“* a *„VP_[redacted]_07_2019.jpg“* (pozn. správního orgánu: v souboru *„VP_[redacted]_06_2019.jpg“* je výplatní páska žadatele za květen 2019), a soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.

[redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) započítal jako příjem pro účely posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr částky, které byly vyšší než průměr jejich doložených pravidelných měsíčních příjmů nebo než jejich doložený měsíční příjem.

ii. Posouzení výdajů a závazků žadatelů o úvěr

52. Účastník řízení při kontrole na místě dne 11.2.2020 a také dne 3.3.2020 uvedl,[35] že zjišťuje výdaje žadatele o úvěr z vyplněné žádosti o úvěr, přímou komunikací s žadatelem (pouze telefonicky) a následně ověřením zjištěných výdajů ve výpisech z bankovního účtu žadatele.

53. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatelů o úvěr jako výdaje započítává výdaje na bydlení, úvěry u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru (dále také „finanční závazky“) a životní minimum žadatele o úvěr, případně dalších osob.[36]

54. Při kontrolách na místě ve dnech 11.2.2020 a 3.3.2020 účastník řízení sdělil, že započítává výdaje na bydlení pouze v případě, že mu žadatel o úvěr sdělí, že bydlí v nájmu.[37]

55. Tuto skutečnost může žadatel uvést v žádosti o úvěr, tím, že v poli Typ vlastnictví uvede možnost „NE“[38] nebo při následném telefonickém rozhovoru s účastníkem řízení sdělí, že žije v nájmu. Účastník řízení poté určí výši nájemného v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč,[39] podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, případně podle vzdálenosti pronajaté nemovitosti od centra obce.

56. Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení započítává výdaj na bydlení pouze v případě, že od žadatele o úvěr zjistí, že bydlí v nájmu. V případě, že žadatel o úvěr uvede, že vlastní dům nebo byt, případně i jiný druh bydlení, účastník řízení u takového žadatele žádný výdaj na bydlení nezapočítává, což správní orgán ověřil i ve vzorku 27 úvěrových případů.

57. Správní orgán dále zjistil, že účastník řízení pro určení výdajů používá životní minimum vždy u žadatele o úvěr a u dalších osob v případě, kdy mu žadatel sdělí, že je ženatý/vdaná a/nebo že sdílí domácnost s dalšími osobami (např. nezletilými dětmi).[40] Tyto informace zjišťuje účastník řízení standardně z údajů vyplněných žadatelem o úvěr při registraci, resp. při podání žádosti o úvěr, a také telefonickým rozhovorem s žadatelem.[41]

58. Účastník řízení, dle souborů nazvaných *číslo úvěru_Jmeno_Prijmeni_vypocet.pdf* zaslaných účastníkem řízení ke každému úvěrovému případu ze vzorku 27 úvěrových případů[42], započítal na žadatele o úvěr vždy částku životního minima ve výši 3 410 Kč. V případě první dospělé osoby v domácnosti účastník řízení dále započítal na výdajovou

[35] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3“*, čas od 00:25:54 do 00:26:12 a soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:23:30 do 00:24:38 a od 00:45:22 do 00:46:23.
[36] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:43:05 do 00:44:21.
[37] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:38:13 do 00:38:25.
[38] Toto pole se týká vlastnictví nemovitosti a možnost „NE“ znamená, že žadatel nebydlí ve vlastní nemovitosti.
[39] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:36:58 do 00:37:20.
[40] Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 11.2.2020, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3“*, čas od 00:31:44 do 00:33:02 a záznam z kontrolního pohovoru ze dne 3.3.2020, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:38:26 do 00:40:00.
[41] Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 11.2.2020, *„GO Invex 11022020_1.MP3“*, čas od 00:32:41 do 00:32:51.
[42] Přijato dne 6.3.2020, pod č. j. 2020/037895/CNB/650.

stránku rozpočtu žadatele částku ve výši 3 140 Kč a v případě další dospělé osoby 2 830 Kč. V případě nezaopatřeného dítěte ve věku do 6 let v domácnosti žadatele započítal účastník řízení částku 1 740 Kč, za nezaopatřené dítě ve věku 6 až 15 let částku 2 140 Kč, a za nezaopatřené dítě ve věku 15 až 26 let pak částku 2 450 Kč.

59. **Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že ve všech 27 úvěrových případech účastník řízení nedostatečně zohledňoval výdaje na bydlení, když tyto zohledňoval jen v případě, že se jedná o nájemní bydlení a to tak, že určil výši nájemného v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč, podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, případně podle vzdálenosti pronajaté nemovitosti od centra obce, než aby ověřil skutečnou výši nájemného a zohlednil další výdaje spojené s bydlením (např. vodné a stočné, platby za energie apod.) a zároveň nedostatečně zohledňoval ostatní výdaje, když na jejich pokrytí započetl při posuzování úvěruschopnosti životní minimum na žadatele o úvěr, případně na další osoby ve společné domácnosti.**

60. Správní orgán dále zjistil, že účastník řízení zjišťuje výdaje spojené se stávajícími finančními závazky žadatele o úvěr nejdříve v žádosti o úvěr v poli „Průměrné měsíční výdaje“, když na to následuje telefonický hovor s žadatelem, při kterém dochází k ověření zadané výše tohoto údaje.[43] V této fázi účastník řízení údaj vyplněný žadatelem upraví (v CRM v záložce Popis) dle svého pojetí zjišťovaných výdajů, tj. vezme v úvahu pouze finanční závazky žadatele.

61. Správní orgán dále při kontrole na místě dne 3.3.2020 zjistil, že účastník řízení ověřuje výši finančních závazků žadatele o úvěr dále z „dokladu“.[44] Tímto dokladem je výpis z bankovního účtu, neboť jiný doklad, ze kterého by bylo možné ověřit finanční závazky žadatele, účastník řízení k vzorku 27 úvěrových případů nepředložil a bylo zjištěno, že ani CRM takový doklad neobsahuje.

62. Účastník řízení správnímu orgánu sdělil, že může poskytnout žadateli úvěr (výše jistiny úvěru plus úrok) ve výši rozdílu mezi jeho příjmy a výdaji, do kterých počítá výdaje na bydlení, finanční závazky a životní minimum žadatele.[45] Z toho vyplývá, že účastník řízení předpokládá, že částka životního minima pokryje veškeré výdaje žadatele kromě výdajů na bydlení a finančních závazků.

63. Konkrétně z kontrolního vzorku 27 úvěrových případů[46] správní orgán zjistil, že ve 12 úvěrových případech byly výdaje doloženy prostřednictvím výpisů z bankovního účtu, avšak ve zbylých 15 níže uvedených úvěrových případech v Tabulce č. 4 nebyly výdaje doloženy výpisem z bankovního účtu ani jiným způsobem umožňujícím jejich nezávislé ověření, když se účastník řízení spokojil pouze s tvrzeními žadatelů o úvěr.[47]

[43] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:26:02 do 00:26:19 a čas od 00:29:56 do 00:30:40.
[44] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:26:25 do 00:26:32.
[45] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3“*, čas od 00:32:13 do 00:33:55.
[46] Viz Tabulka č. 1, odst. 12 tohoto příkazu.
[47] Při posouzení úvěruschopnosti je vycházení z tvrzení žadatelů o výdajích zcela nedostatečný postup v rozporu s požadavky řádného posouzení úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů. Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 201/2018, kde soud uvedl: „Věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech.“...“Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit.“

64. **Tabulka č. 4 – Úvěrové případy, kde nebyly doloženy výdaje**

	Číslo smlouvy	Jméno a příjmení žadatele	Byly měsíční výdaje žadatele doloženy?
1.	[redacted]	[redacted]	NE
2.	[redacted]	[redacted]	NE
3.	[redacted]	[redacted]	NE
4.	[redacted]	[redacted]	NE
5.	[redacted]	[redacted]	NE
6.	[redacted]	[redacted]	NE
7.	[redacted]	[redacted]	NE
8.	[redacted]	[redacted]	NE
9.	[redacted]	[redacted]	NE
10.	[redacted]	[redacted]	NE
11.	[redacted]	[redacted]	NE
12.	[redacted]	[redacted]	NE
13.	[redacted]	[redacted]	NE
14.	[redacted]	[redacted]	NE
15.	[redacted]	[redacted]	NE

65. **Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v 15 úvěrových případech ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) neověřil výdaje deklarované žadateli o úvěr, jelikož neměl k dispozici doklady, ze kterých by mohl tyto výdaje ověřit.**

66. Dále správní orgán zjistil, že v 6 úvěrových případech uvedených v Tabulce č. 5 účastník řízení nezohlednil výdaje žadatelů o úvěr, které se týkaly finančních závazků žadatelů, a které převyšovaly výši jejich prokazatelných měsíčních příjmů, přestože tyto výdaje byly zřejmé z přiložených výpisů z účtů.

67. **Tabulka č. 5 – Finanční závazky žadatelů**

	Číslo smlouvy	Jméno a příjmení žadatele	Průměrný měsíční příjem žadatele zjištěný kontrolujícími (v Kč)	Celková výše splátek stávajících finančních závazků dle výpisů z bankovních účtů žadatele (v Kč)	Celkové nově načerpané finanční závazky[48] dle výpisů z bankovních účtů žadatele (v Kč)
1.	[redacted]	[redacted][49]	24 837	11/2018 ([redacted]) více než 130 000 12/2018 ([redacted]) více než 15 000	11/2018 ([redacted]) více než 85 000 12/2018 ([redacted]) 0
2.	[redacted]	[redacted]	60 081	1/2019 více než 65 000	1/2019 více než 8 000
3.	[redacted]	[redacted]	31 942	2/2019 více než 80 000	2/2019 více než 65 000
4.	[redacted]	[redacted]	18 589	od 28. 1. 2019 do 28. 2. 2019 více než 25 000 (+ poplatky za prodloužení úvěru více než 2000)	od 28. 1. 2019 do 28. 2. 2019 více než 10 000
5.	[redacted]	[redacted]	59 486	od 26. 6. 2019 do 10. 7. 2019 více než 90 000	od 26. 6. 2019 do 10. 7. 2019 více než 90 000
6.	[redacted]	[redacted]	16 530	7/2019 více než 35 000	7/2019 více než 25 000

68. Z Tabulky č. 5 vyplývá, že správní orgán u žadatelky o úvěr [redacted] z podkladů, které byly předloženy v rámci kontroly, zjistil průměrný měsíční příjem ve výši 24 837 Kč. Z výpisů z bankovních účtů vedených u [redacted], resp. [redacted] za měsíce listopad a prosinec 2018[50] vyplývá průměrná výše měsíčních splátek finančních závazků ve výši přesahující 72 500 Kč. Průměrná souhrnná částka načerpaných závazků za uvedené měsíce přesahuje 42 500 Kč. Tato částka se skládá z načerpaných finančních závazků týkajících úvěrů od právnických osob a z načerpaných závazků týkajících se úvěrů od fyzické osoby. Je zjevné, že výše měsíčních splátek finančních závazků a načerpaných závazků žadatelky významně převyšují její příjem.

69. U žadatelky o úvěr [redacted] správní orgán z podkladů, které byly předloženy v rámci kontroly, zjistil průměrný měsíční příjem ve výši 60 081 Kč. Z výpisu

[48] V úvěrovém případě [redacted] se část načerpaných závazků týkala úvěrů od fyzické osoby.

[49] K úvěrovému případu [redacted] správní orgán dodává, že z CRM vyplývá, že účastník řízení neměl v době posuzování úvěruschopnosti žadatelky k dispozici výpis z jejího bankovního účtu vedeného u [redacted] za prosinec 2018. Z tohoto důvodu správní orgán uvádí také výpis z bankovního účtu vedeného u [redacted] za měsíc listopad 2018. Nadto jsou z výpisu z bankovního účtu u téže banky za měsíc říjen 2018 patrné splátky stávajících finančních závazků žadatelky ve výši přesahující 140 000 Kč a také načerpané závazky ve výši přesahující 80 000 Kč.

[50] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027577_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubory *„VB_[redacted]_11_2018.pdf“* a *„VB_[redacted]_10_2018.pdf“*.

z bankovního účtu vedeného u [redacted] za měsíc leden 2019[51] vyplývá, že výše měsíčních splátek finančních závazků přesahuje 65 000 Kč. Souhrnná částka načerpaných finančních závazků za uvedený měsíc přesahuje 8 000 Kč. A proto je zjevné, že výše měsíčních splátek finančních závazků a načerpaných finančních závazků žadatelky převyšují její příjem.

70. U žadatelky o úvěr [redacted] správní orgán zjistil průměrný měsíční příjem ve výši 31 942 Kč. Z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za měsíc únor 2019[52] vyplývá, že výše měsíčních splátek finančních závazků přesahuje 80 000 Kč. Souhrnná částka načerpaných finančních závazků za uvedený měsíc přesahuje 65 000 Kč. A proto výše měsíčních splátek finančních závazků a načerpaných finančních závazků žadatelky významně převyšují její příjem.

71. U žadatelky o úvěr [redacted] správní orgán zjistil průměrný měsíční příjem ve výši 18 589 Kč. Z výpisů z bankovního účtu vedeného u [redacted] za období od 28.1.2019 do 28.2.2019[53] vyplývá, že výše měsíčních splátek finančních závazků přesahuje 25 000 Kč. Souhrnná částka načerpaných finančních závazků za uvedený měsíc přesahuje 10 000 Kč. A proto výše měsíčních splátek finančních závazků a načerpaných finančních závazků žadatelky převyšují její příjem. Nadto žadatelka za výše uvedený měsíc uhradila poplatky za prodloužení úvěru u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru ve výši přesahující 2 000 Kč.

72. U žadatele o úvěr [redacted] správní orgán zjistil průměrný měsíční příjem ve výši 59 486 Kč. Z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za období od 26.6.2019 do 10.7.2019[54] vyplývá výše měsíčních splátek finančních závazků přesahující 90 000 Kč. Souhrnná částka načerpaných finančních závazků za uvedený měsíc přesahuje 90 000 Kč. A proto výše měsíčních splátek finančních závazků a načerpaných finančních závazků žadatele významně převyšují jeho příjem.

73. U žadatelky o úvěr [redacted] správní orgán zjistil průměrný měsíční příjem ve výši 16 530 Kč. Z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za měsíc červenec 2019[55] vyplývá výše měsíčních splátek finančních závazků přesahující 35 000 Kč. Souhrnná částka načerpaných finančních závazků za uvedený měsíc přesahuje 25 000 Kč. A proto výše měsíčních splátek finančních závazků a načerpaných finančních závazků žadatelky významně převyšují její příjem.

74. Správní orgán má za to, že ve výše uvedených případech je z předložených výpisů z bankovních účtů zřejmé, že výše měsíčních splátek finančních závazků a/nebo výše načerpaných finančních závazků žadatelů o úvěr převyšují jejich příjem. Správní orgán je toho názoru, že účastník řízení tak při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil všechny faktory, které by mohly vést k nepřiměřenému strádání či předlužení žadatele.

75. **Správní orgán má tudíž za prokázané, že účastník řízení u 6 případů ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted]**

[51] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“* soubor *„2020_027590_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„Doklad_posouzeni_2.pdf“*.
[52] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“* soubor *„2020_027594_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_02_2019.pdf“*.
[53] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„Pořízeno ze CRM“* a soubor *„VB_[redacted]_12_2018.PDF“*.
[54] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027606_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_06_2019.PDF“*.
[55] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027608_CNB_650_[redacted].zfo“*, a po otevření soubor *„VB_[redacted]_07_2019.pdf“*.

č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil všechny výdaje žadatelů o úvěr, když nezjistil a nezohlednil výši měsíčních splátek finančních závazků, přestože z výpisů z bankovních účtů lze zjistit, že výše načerpaných finančních závazků a/nebo výše měsíčních splátek finančních závazků žadatelů převyšovala výši jejich prokazatelných měsíčních příjmů.

76. Správní orgán dále zjistil, že u dalších 6 úvěrových případů uvedených níže v Tabulce č. 6 měl účastník řízení k dispozici výpisy z účtů žadatelů, ze kterých byly patrny další výdaje žadatelů, avšak účastník řízení tyto výdaje při posuzování úvěruschopnosti žadatelů nezohlednil nebo při posouzení úvěruschopnosti nezapočítal.

77. **Tabulka č. 6 – Výdaje žadatelů patrné z výpisu z bankovního účtu**

	Číslo smlouvy	Jméno a příjmení žadatele	Výdaje z výpisu z bankovního účtu žadatele o úvěr, které účastník řízení nezohlednil nebo při posouzení úvěruschopnosti nezapočítal (v Kč)
1.	[redacted]	[redacted]	9 600
2.	[redacted]	[redacted]	4 609
3.	[redacted]	[redacted]	9 277
4.	[redacted]	[redacted]	2 803
5.	[redacted]	[redacted]	83 200,59
6.	[redacted]	[redacted]	5 267

78. U žadatele o úvěr [redacted] účastník řízení započítal výdaje ve výši 14 410 Kč. Tyto výdaje se skládají z částky životního minima na žadatele ve výši 3 410 Kč a částky 11 000 Kč jako měsíčního výdaje na splátky finančních závazků, kterou prohlásil žadatel.[56] Správní orgán z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za období od 29.11.2018 do 28.12.2018[57] zjistil platby spojené s hazardními hrami v souhrnné výši 9 600 Kč, které účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil, přestože správnímu orgánu na kontrolním pohovoru sdělil, že když z výpisu z účtu zjistí výdaje spojené s hazardními hrami, tak v takovém případě úvěr neposkytne a takový žadatel o úvěr není úvěruschopný.[58]

79. U žadatelky o úvěr [redacted] účastník řízení započítal výdaje ve výši 10 050 Kč. Tyto výdaje se skládají z částky životního minima na žadatelku ve výši 3 410 Kč, částky životního minima na druhou dospělou osobu v domácnosti ve výši 3 140 Kč a částky 3 500 Kč jako měsíčního výdaje na splátky finančních závazků, kterou prohlásila žadatelka.[59] Správní orgán z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za listopad 2018 zjistil další platby spojené s náklady

[56] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.
[57] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027578_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_12.pdf“*.
[58] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3“*, čas od 00:44:31 do 00:45:13.
[59] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027584_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_11_2018.pdf“*.

na bydlení a splátky finančních závazků, které účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil. Konkrétně se jednalo o platby dle trvalých příkazů ve výši 2 773 Kč družstvu [redacted], ve výši 600 Kč a 150 Kč společnosti poskytující dodávky plynu a elektřiny a ve výši 339 Kč společnosti [redacted]. Správní orgán dále zjistil splátky finančních závazků v souhrnné výši 4 247 Kč. Částka 4 247 Kč je o 747 Kč vyšší, než částka, kterou na splátky finančních závazků započetl účastník řízení. Celková částka nezohledněných výdajů žadatelky je 4 609 Kč.

80. U žadatele o úvěr [redacted] účastník řízení započítal výdaje ve výši 6 353 Kč. Tyto výdaje se skládají z částky životního minima na žadatele ve výši 3 410 Kč a načerpaných finančních závazků žadatele ve výši 2 943 Kč.[60] Správní orgán z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za prosinec 2018[61] zjistil načerpané finanční závazky ve výši 12 220 Kč, u kterých bylo možné předpokládat splacení v následujících měsících. Částka 12 220 Kč je o 9 277 Kč vyšší, než částka, kterou započetl účastník řízení.

81. U žadatele o úvěr [redacted] účastník řízení započítal výdaje ve výši 18 610 Kč. Tyto výdaje se skládají z částky životního minima na žadatele ve výši 3 410 Kč a načerpaných finančních závazků žadatele ve výši 15 200 Kč.[62] Správní orgán z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za květen 2019[63] zjistil platby spojené s hazardními hrami v souhrnné výši 2 803 Kč, které účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil.

82. U žadatele o úvěr [redacted] účastník řízení započítal výdaje ve výši 20 188,41 Kč. Tyto výdaje se skládají z částky životního minima na žadatele ve výši 3 410 Kč, nájemného ve výši 5 000 Kč a načerpaných finančních závazků žadatele ve výši 11 788,41 Kč.[64] Správní orgán z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za červen 2019[65] zjistil platby spojené s hazardními hrami v souhrnné výši 66 489 Kč, které nebyly účastníkem řízení zohledněny. Správní orgán dále zjistil souhrnnou výši 28 500 Kč načerpaných finančních závazků, u kterých bylo možné předpokládat splacení v následujících měsících. Částka 28 500 Kč je o 16 711,59 Kč vyšší, než částka, kterou započetl účastník řízení. Celková částka nezohledněných výdajů žadatele je 83 200,59 Kč.

83. U žadatele o úvěr [redacted] účastník řízení započítal výdaje ve výši 21 410 Kč. Tyto výdaje se skládají z částky životního minima na žadatele ve výši 3 410 Kč a částky 18 000 Kč jako měsíčního výdaje na splátky finančních závazků, kterou prohlásil žadatel.[66] Správní orgán z výpisu z bankovního účtu vedeného u [redacted] za období od 24.5.2019 do 21.6.2019[67] zjistil platby spojené se splátkami finančních závazků a bydlením, které účastník řízení nezohlednil. Konkrétně se jedná platbu ve výši

[60] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.
[61] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027743_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_12_2018.pdf“*.
[62] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.
[63] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027605_CNB_650_[redacted] SÚ [redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_T_05_2019.pdf“*.
[64] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.
[65] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027604_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_06_2019.pdf“*.
[66] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_037895_CNB_650_požadované podklady.zfo“* a po otevření soubor *„[redacted]_vypocet.pdf“*.
[67] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027745_CNB_650_[redacted].zfo“* a po otevření soubor *„VB_[redacted]_06_2019.pdf“*.

199 Kč ve prospěch společnosti [redacted] a splátky finančních závazků v souhrnné výši 23 068 Kč. Částka 23 068 Kč je o 5 068 Kč vyšší než částka, kterou započetl účastník řízení. Celková částka nezohledněných výdajů žadatele je 5 267 Kč.

84. **Správní orgán má na základě výše uvedených zjištění za prokázané, že účastník řízení v 6 případech ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil výši měsíčních splátek finančních závazků nebo nezjistil a nezohlednil výši měsíčních splátek načerpaných finančních závazků žadatele o úvěr, některé jeho výdaje na bydlení a jeho platby spojené s hazardními hrami, které byly patrné z předložených výpisů z bankovních účtů.**

85. Správní orgán dále zjistil, že účastník řízení využíval v kontrolovaném období k ověření finančních závazků žadatele o úvěr registr, který provozuje společnost Nebankovni-Registr.cz, s.r.o.[68], když z tohoto registru získával informace zejména o tom, zda je s osobou žadatele o úvěr vedeno exekuční řízení, informace o platnosti osobních dokladů a informace uvedené v CRM v polích *Neověřené dluhy* a *Dluhy*. Dle informací účastníka řízení pole *Neověřené dluhy* obsahuje informaci o počtu aktuálně evidovaných žádostí o úvěr u společností, které dodávají data do tohoto registru, a pole *Dluhy* obsahuje informaci o počtu finančních závazků v prodlení.[69]

86. **Správní orgán ze screenshotů výpisů z registru provozovaného společností Nebankovni-Registr.cz, s.r.o. zjistil, že účastník řízení poskytl ve 23 případech ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [

je toho názoru, že žádné možné prodloužení lhůty z citovaného zákona o přestupcích nevyplývá.

88. Účastník řízení dále obecně v Odůvodnění ústního jednání namítl, že v řadě případů ze vzorku 27 úvěrových případů bylo již vydáno soudní rozhodnutí, anebo je vedeno trestní řízení pro úvěrový podvod, když byla většina úvěrů navíc splacena.

89. K úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] účastník řízení v Doplnění odporu k příkazu uvedl, že uplatnil pohledávku v soudním řízení, když ve věci byl úspěšný. Účastník v této věci odkazuje na Elektronický platební rozkaz sp. zn. [redacted] vydaný Okresním soudem ve Frýdku-Místku dne 17.2.2022 a dodává, že předběžnou otázkou pro toto řízení bylo přezkoumání posouzení úvěruschopnosti před poskytnutím úvěru, a proto namítá, že měl k dispozici dostatečné podklady pro zjištění průměrného čistého měsíčního příjmu žadatele o úvěr, jinak by ve sporu neuspěl.

90. Ke zjištění, že v 11 případech ze vzorku 27 úvěrových případů pro účely posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr započítal jako příjem částky, které byly vyšší než průměr jeho doloženého pravidelného měsíčního příjmu nebo jeho doložený příjem, účastník řízení vytvořil tabulku (viz str. 2 Doplnění odporu k příkazu), kde poukázal na chybné údaje ze strany správního orgánu týkajících se zohlednění příjmů. Účastník řízení dále poukázal na to, že žadatelům byla ponechána finanční rezerva ve výši rozdílu faktického měsíčního příjmu a poskytnutého úvěru. Účastník řízení dále odkázal na rozhodnutí civilních soudů:

- k úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] na rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. [redacted],
- k úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] na rozhodnutí Okresního soudu v Berouně sp. zn. [redacted].

K úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] účastník řízení uvedl, že pro účely posuzování úvěruschopnosti započítal částku 9 796 Kč, tj. částku, která je zřejmá z výpisu z bankovního účtu za poslední měsíc.

91. Dále účastník řízení namítá, že není pravdou, že veškeré výdaje žadatele, které souvisí s bydlením, před poskytnutím úvěru nezohlednil. A dodává, že standardně vyhodnocuje čisté průměrné příjmy a průměrné měsíční výdaje, když vychází z průměrných měsíčních výdajů vyplněných klientem během registrace, a v případě, že od klienta nezíská informace, tak vychází z ustanovení § 26 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře v platném znění, které upravují normativní náklady na bydlení. Účastník řízení nesouhlasí se stanoviskem správního orgánu, že výdaje na bydlení jsou založeny pouze na základě subjektivního uvážení pracovníka, neboť vždy vychází z citovaného ustanovení zákona, které mu daný postup umožňuje. Účastník řízení poukazuje na to, že obdobně když správní orgán konstatuje, že podle jeho názoru je výše nájemného v rozmezí 5 000 – 8000 Kč „významně podhodnocena“, může jako účastník řízení namítnout, že je to také subjektivní názor, který nemá oporu v právních předpisech či judikatuře. K dalším nákladům, které jsou spojeny s bytem, které má žadatel ať už v nájemním vztahu, nebo osobním vlastnictví, účastník řízení konstatuje, že relevantní náklady s tím spojené (např. služby) zahrnuje do dat, které vyplnil klient jako průměrné výdaje, které jsou viditelné v osobním profilu klienta a každý je upozorněn na nutnost podat žádost o změnu na e-mail doklady@credit123.cz s předložením dokumentů, které potvrzují změnu údajů. Účastník řízení na okraj dále uvedl, že daň z nemovitosti je

v případě jeho žadatelů, kteří nedisponují velikými byty v osobním vlastnictví, naprosto marginální (poznámka: průměrná daň u menších bytů je 500 Kč, což je 42 Kč měsíčně).

92. Ke zjištění správního orgánu, že v 15 případech ze vzorku 27 úvěrových případů vycházel pouze z údajů o výdajích deklarovaných žadatelem, účastník řízení poukázal na čl. 8 směrnice EU 2008/48/ES, podle něhož členské státy zajistí, aby před uzavřením úvěrové smlouvy věřitel posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě dostatečných informací získaných případně od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, na základě vyhledávání v příslušné databázi. Účastník řízení proto namítá, že ze stanoviska Evropského parlamentu tedy vyplývá, že primární jsou prohlášení žadatele a doklady, které předloží, a teprve pokud nejsou dostatečné a jsou o nich pochybnosti, uplatní se nahlédnutí do registru.

93. Ke zjištění správního orgánu v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil skutečnou výši výdajů žadatelů o úvěr, když z výpisů z bankovních účtů lze zjistit, že výše načerpaných finančních závazků a/nebo výše měsíčních splátek finančních závazků žadatelů převyšovala výši jejich prokazatelných měsíčních příjmů, účastník řízení dodal, že může prokázat, že v jeho výpočtech zohledňoval závazky klientů, které správní orgán zmiňuje – do výpočtů byly zahrnuty údaje, které vyplývají z bankovních výpisů. Stejně může prokázat, že zohlednil splátky klientů z jiných půjček a úvěrů. Rovněž namítá, že před poskytnutím úvěru získal výdaje každého žadatele. A dále dodal, že obecně k analýze výdajů, kterou pečlivě provádí u každého klienta, platí pravidlo, že když analyzuje výdaje klienta z bankovních výpisů, jeho odchozí platby pro jiné věřitele (poskytovatele spotřebitelských úvěrů) klasifikuje jako poslední splátku poskytnutého úvěru (úvěr je splacen), když není uvedeno, že je to poplatek za prodloužení nebo částečná, případně první nebo druhá, splátka. Vychází z toho, že žadatel splácí své závazky vůči jiným poskytovatelům, kteří poskytují tzv. půjčky do výplaty. Není možné tedy namítat, že výdaje přesahují příjmy žadatele, když se musí jeho finanční situace vyhodnocovat jako celek, a především s ohledem na účel odchozích plateb (splacení úvěru u jiných věřitelů). Účastník řízení dále předložil výpočty k úvěrovým případům [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]. K úvěrovému případu [redacted] – č. smlouvy [redacted] účastník řízení opět odkázal na insolvenční řízení vedené pod sp. zn. [redacted] u Krajského soudu v Praze. K úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] účastník řízení odkázal na elektronický platební rozkaz sp. zn. [redacted] ze dne 26.4.2022. Účastník řízení k úvěrovým případům [redacted] - č. smlouvy [redacted], [redacted] - č. smlouvy [redacted] a [redacted] - č. smlouvy [redacted] ve svém vyjádření vložil kopie tabulek, které zobrazují období a celkovou výši splátek stávajících finančních závazků dle výpisu z bankovního účtu žadatele v tabulce, když dle sdělení účastníka řízení je to splacení předchozích půjček nebo kontokorentu na účtu.

94. Ke zjištění správního orgánu, že v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil výši měsíčních splátek finančních závazků nebo načerpaných finančních závazků žadatele o úvěr, některé jeho výdaje na bydlení a jeho platby spojené s hazardními hrami, které byly patrné z předložených výpisů z bankovních účtů, účastník řízení uvedl, že podle jeho názoru se nejedná o pravidelně opakující se výdaje, ale jsou pouze jednorázové. Dle názoru účastníka řízení se nemůže zevšeobecnit, že spotřebitel, když jednou hrál hazardní hry, bude v nich nadále pokračovat, a proto nevidí důvod, proč by měly být zařazeny do výpočtu jeho životních nákladů, když se příští měsíc tyto výdaje nemusí objevit. Účastník řízení je toho názoru,

že se nejedná o výdaje sloužící k zajištění životních potřeb, a proto mohou být kdykoliv vypuštěny. Účastník řízení považuje za důležité a při hodnocení úvěruschopnosti také nezbytné podtrhnout, že spotřebitel během telefonického hovoru výslovně sdělil, že žádné finanční závazky nemá. Účastník řízení nedisponuje investigativním útvarem, aby prohlášení každého žadatele prověřoval v místě jeho bydliště. Vychází z jeho prohlášení jako osoby způsobilé k právním úkonům a podkladů, které předložil, a které účastník řízení s odbornou péčí vyhodnotil. Účastník řízení zdůraznil, že princip jeho podnikání jsou půjčky do výplaty na krátké (měsíční) období, kdy pro analýzu žadatelových výdajů postačuje omezený okruh dokumentů a informací, které jsou ale dostatečné pro posouzení úvěruschopnosti.

95. Ke zjištění, že v 23 případech ze vzorku 27 úvěrových případů nezohlednil informace získané z registru provozovaného společností Nebankovni-Registr.cz, s.r.o. o tom, že žadatelé měli aktuálně podáno více než 10 žádostí o úvěr také u jiných společností dodávajících data do tohoto registru, sdělil, že používal nebankovní registr společnosti Nebankovni-Registr.cz, s.r.o., IČ: 019 11 945, patřící do skupiny konsorcia DeCP investing group S.E. Součástí konsorcia DeCP investing group S.E. je několik rejstříků, kdy mezi největší patří webová aplikace Nebankovni-registr.cz, která již více než 10 let poskytuje pozitivní a negativní data a informace stovkám klientů. V současné době je nejkomplexnějším nástrojem pro posouzení bonity klienta v oblasti mikroúvěrů. Registr pracuje s více než 500 komparativními položkami, na základě, kterých je registr schopen detekovat podvody, neexistující identity, chronické neplatiče apod. Ke konkrétnímu zjištění správního orgánu účastník řízení uvedl, že záznam „Více než 10 kusů“, uvedený u položky „Neověřené dluhy“ v registru provozovaném společností Nebankovni-Registr.cz, s.r.o. (dále také „Nebankovní registr“) znamená, že spotřebitel měl více než 10 neověřených žádosti o půjčku. Pod pojmem „neověřený“ se vychází z předpokladu, že všichni členové Nebankovního registru zaevidovali své pohledávky vůči příslušné kontrolované osobě (spotřebiteli) jako dluh za celé období poskytovaní informace do registru (vice než 10 let). Nicméně už se nedá ověřit, zda dluh byl uhrazen nebo jinak vyřešen. Z toho jednoznačně vyplývá, že neposkytoval úvěry osobám majícím 10 a více fakticky čerpaných úvěrů, ale pouze se jednalo o osoby, které podaly žádost o úvěr za celé období poskytování informace do registru (vice než 10 let). Skutečnost, zda byl poskytnut, splacen úvěr či žádost byla zamítnuta, už nejde ověřit. Účastník řízení proto uzavírá, že se nejedná tedy o finanční závazky v prodlení, jinak by závazek náležel do jiné kolonky, a to s názvem „Dluhy“ (o 2 řádky výše).

Stanovisko správního orgánu vč. právní kvalifikace.

96. K námitce účastníka řízení týkající se vydání Příkazu po 2 letech správní orgán uvádí, že podle ustanovení § 94 zákona o přestupcích pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, vydá je správní orgán nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení. Správní orgán musí zdůraznit, že toto ustanovení neupravuje lhůtu pro zahájení řízení po ukončení kontroly, ale lhůtu pro vydání rozhodnutí ode dne zahájení řízení, když podle ustanovení § 78 odst. 2 zákona o přestupcích je řízení zahájeno až doručením oznámení o zahájení řízení podezřelému z přestupku nebo podle ustanovení § 90 odst. 1 zákona o přestupcích ve spojení s ustanovením § 150 správního řádu příkazem. Správní orgán spatřuje jako zásadní pro odpovědnost za spáchané přestupky ustanovení § 46e zákona o České národní bance, podle něhož činí promlčecí doba 5 let nebo v případě přerušení této doby, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 10 let od jeho spáchání. Správní orgán sice se ztotožňuje s účastníkem řízení, že od 24.7.2020, kdy bylo doručeno účastníku řízení rozhodnutí o námitkách proti protokolu o kontrole do doby vydání

Příkazu ze dne 15.7.2022 uplynuly téměř 2 roky, avšak vzhledem k rozsahu zajištěných podkladů v průběhu kontroly, který čítá celkem 1 125 souborů o celkovém objemu 1,45 GB, správní orgán nepovažuje uplynulou dobu za nepřiměřenou. Správní orgán než přistoupil k vydání Příkazu zajištěné podklady včetně kontrolního protokolu a rozhodnutí o námitkách analyzoval, což vyžadovalo určitý časový prostor. Vzhledem ke složitosti případu ve spojení s větším objemem podkladů nelze očekávat rychlost zahájení řízení v řádu měsíců jako např. v řízeních o dopravních přestupcích. Správní orgán považuje za zásadní, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 158/2021-38 ze dne 11.8.2021 z konstantní judikatury plyne, že příp. nečinnost správního orgánu při vydávání rozhodnutí, resp. nedodržení pořádkových lhůt nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí, a s odkazem na ustanovení § 46e zákona o České národní bance ve spojení s ustanovením § 29 zákona o přestupcích k zániku odpovědnosti za přestupek nedošlo.

97. Námitku účastníka řízení, že v řadě případů ze vzorku 27 úvěrových případů bylo již vydáno soudní rozhodnutí, anebo je vedeno trestní řízení pro úvěrový podvod, když byla většina úvěrů navíc splacena, správní orgán považuje pro účely tohoto řízení za nepodstatné. Obecně podle ustanovení § 159a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu, v jakém je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky řízení a popřípadě jiné osoby, je závazný též pro všechny orgány. Z toho plyne, že správní orgán je vázán výrokem pravomocných rozhodnutí civilních soudů, avšak nikoliv odůvodněním či soudem zjištěným skutkovým stavem. Což má svoje opodstatnění, jelikož civilní sporné řízení a v tomto případě přestupkové řízení je vázáno zcela odlišnými zásadami. Civilní sporné soudní řízení je vázáno zásadou dispoziční, tj. účastnící řízení mají právo disponovat předmětem řízení a řízením samým. Dále je řízením kontradiktorním, při němž se střetávají dvě strany, žalobce a žalovaný, a soud mezi těmito stranami rozhoduje nestranně, když jednání přitom řídí, avšak je silně omezen vůlí stran – např. důkaz, který žádná ze stran nenavrhla, může soud provést jen za výjimečných okolností. Naproti tomu přestupkové řízení je vázáno zásadou oficiality, když správní orgán zahajuje řízení z úřední moci sám a určuje sám jeho předmět, a to nezávisle na vnějších podnětech účastníků řízení. V tomto řízení je správní orgán vázán zásadou materiální pravdy, když rozhodnutí správního orgánu vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. A právě tento rozdíl v procesu dokazování v civilním sporném řízení a v přestupkovém řízení právě logicky může vést k rozdílným skutkovým zjištěním, když civilní soud se řídí pouze důkazy, které předložily strany sporu, zatímco správní orgán aktivně zajišťuje důkazy např. v rámci kontrolní činnosti na místě. Irelevantní vzhledem k předmětu řízení je i probíhající řízení vůči spotřebiteli, který je podezřelý ze spáchání trestného činu úvěrového podvodu podle ustanovení § 211 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, když z důvodu odlišné osoby podezřelého a zcela odlišné skutkové podstaty protiprávního jednání nemůže dojít při rozhodnutí k porušení zásady „ne bis in idem“. Irelevantní je i námitka účastníka řízení, že většina úvěrů již byla splacena, jelikož u přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelským úvěru (stejně tak i u dalších přestupků podle ustanovení § 154 odst. 2 písm. g) zákona o spotřebitelským úvěru a podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelským úvěru) škodlivý následek (případná platební neschopnost spotřebitele) netvoří znak skutkové podstaty tohoto přestupku.

98. Námitku účastníka řízení k úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] považuje správní orgán za zcela účelovou. Správní orgán pro stručnost vypořádání se této námitky odkazuje na odst. 97. tohoto rozhodnutí s tím, že dodává, že z odůvodnění Elektronického platebního rozkazu sp. zn. [redacted], který byl vydán Okresním

soudem ve Frýdku-Místku dne 17.2.2022 nevyplývá žádná skutečnost, zda a jakým způsobem byla Okresním soudem posouzena předběžná otázka týkající se posouzení úvěruschopnosti. Naopak správní orgán v rámci kontroly zjistil, že účastník řízení jako doklad o příjmu žadatele eviduje pouze písemný záznam[71] o telefonickém hovoru se zaměstnavatelem žadatele, ze kterého není zřejmé, kdo hovor uskutečnil, a to ani na straně účastníka řízení, ani na straně zaměstnavatele žadatele. Správní orgán je toho názoru, že písemný záznam o hovoru se zaměstnavatelem vyhotovený účastníkem řízení při posuzování úvěruschopnosti nelze akceptovat jako stěžejní doklad o příjmu žadatele o spotřebitelský úvěr. Správní orgán takový záznam o telefonickém hovoru vyhotovený účastníkem řízení hodnotí jako ničím nepodložené tvrzení neznámé osoby na telefonním čísle [redacted], které spíše vyvolává určité pochybnosti (např. Proč žadatel nepředložil výpis z bankovního účtu?). V této souvislosti správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 201/2018 ze dne 20.3.2019, kde soud uvedl: *„Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit….,poskytovatel úvěru má povinnost (nese v tomto ohledu důkazní břemeno – v orig. „the burden of proving“) posoudit úvěryschopnost dlužníka (spotřebitele)“* K tomu dále i na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 4129/18 ze dne 26.2.2019, kde Ústavní soud uvedl: *„Nedostatečné zjištění poměrů dlužníka má i veřejnoprávní souvislosti. Nejvyšší správní soud posuzoval kasační stížnost obchodní společnosti [srov. jeho rozsudek z 1. 4. 2015 č. j. 1 As 30/2015-39] poskytující spotřebitelské úvěry a při výkladu § 9 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, účinného do 30. 11. 2016 (když obsahově obdobná úprava je zakotvena i v § 86 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů, tedy pro účely tohoto výkladu lze vycházet z toho, že se právní úprava nezměnila) dovodil, že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, že poskytovatel nespoléhá na údaje o schopnosti splácet úvěr tvrzené samotným žadatelem, ale sám tyto údaje prověří (případně si je nechá od žadatele doložit). Výklad přijatý Nejvyšším správním soudem přitom konvenuje interpretaci zaujaté Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) v rozsudku ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 (CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus a další). V citovaném rozsudku Soudní dvůr vyložil čl. 8 směrnice 2008/48/ES, o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „směrnice“), a bod 26 její preambule tak, že poskytovatel úvěru má povinnost (nese v tomto ohledu důkazní břemeno – v orig. „the burden of proving“) posoudit úvěryschopnost dlužníka (spotřebitele) na základě dostatečných informací (na informace podané jen spotřebitelem může poskytovatel úvěru spoléhat jen tehdy, jsou-li dostatečné a podložené doklady); tím má být podle Soudního dvora zabráněno, aby věřitelé neposkytovali úvěry nezodpovědně.“* Správní orgán je toho názoru, že účastník řízení v úvěrovém případě [redacted] - č. smlouvy [redacted] neunesl důkazní břemeno o tom, že věrohodně zjistil a ověřil příjem žadatele, když tuto skutečnost dokládá jím vyhotoveným písemným záznamem o telefonickém hovoru, ze kterého ani není zřejmé kdo a s kým tento hovor uskutečnil.

99. K totožné námitce účastníka řízení v úvěrovém případě [redacted] - č. smlouvy [redacted] správní orgán sděluje opět, že u usnesení Krajského soudu v Brně sp. zn. KSBR [redacted] z výroku a ani z odůvodnění není zřejmé, zda a jakým způsobem byla ověřena úvěruschopnost žadatele o úvěr, když toto usnesení se týká částečného zpětvzetí přihlášky pohledávky č. 36 věřitele č. 24: GO Invex Finance s.r.o. v rámci insolvenčního řízení (tj. nejedná se např. o rozhodnutí incidenčního sporu při zpochybnění přihlášené pohledávky do insolvenčního řízení). Správní orgán je dále toho

[71] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_027582_CNB_650_[redacted]zfo“* a po otevření soubor *„Zaznam_o_telefonickem_hovoru.pdf“*.

názoru, že účastník řízení neunesl důkazní břemeno o tom, že věrohodně zjistil a ověřil příjem žadatele, když na základě jím předloženého jednoho výpisu z bankovního účtu existovala pochybnost o dlouhodobosti tohoto příjmu (jeden výpis z bankovního účtu nedokládá tu skutečnost, že žadatel tento příjem dostal více než jednou) a jeho průměrné výši.[72]

100. K vytvořené tabulce účastníka řízení ke zjištění, že v 11 případech ze vzorku 27 úvěrových případů pro účely posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr započítal jako příjem částky, které byly vyšší než průměr jeho doloženého pravidelného měsíčního příjmu nebo jeho doložený příjem, správní orgán dodává, že je zmatečná bez bližšího vysvětlení. Sám účastník řízení v textu níže uvádí, že u uvěrového případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] započetl příjem 9 796 Kč, avšak v jím vytvořené tabulce uvádí 9 700 Kč, dále např. u úvěrového případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] v tabulce uvádí, že započetl při posuzování úvěruhodnosti 23 000 Kč, avšak dne 6.3.2020 v písemnosti pod č. j. 2020/037895/650 uvedl v dokumentu [redacted] [redacted] výpočet.pdf příjem 32 156 Kč. Správní orgán provedl opětovnou analýzu dat z předložených podkladů ze dne 19.2.2020[73] a předložených podkladů ze dne 6.3.2020[74] a zjistil, že účastník podle printscreenu má u úvěrových případů v CRM uvedené odlišné výše průměrného měsíčního příjmu oproti výši průměrného měsíčního příjmu, kterou uvedl manuálně ve výpočtech, které dodal následně 6.3.2020. Avšak pro závěr správního orgánu je tato skutečnost vzhledem k tomu, že účastník řízení nevyužíval při procesu posuzování úvěruschopnosti v kontrolovaném období žádné automatizované procesy nezávislé na jeho pracovníkovi, zcela irelevantní, a proto přihlíží k výším příjmů, které účastník řízení předložil na základě manuálně provedených výpočtů dne 6.3.2020, u kterých správní orgán předpokládá, že byly učiněny v době, kdy byla posuzována úvěruschopnost. K argumentaci účastníka řízení usnesením Městského soudu v Praze sp. zn. [redacted] k úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted], správní orgán opět odkazuje na odst. 97. tohoto rozhodnutí a dodává, že se opět jedná o usnesení, které se týká částečného zpětvzetí přihlášky pohledávky věřitele a není z tohoto usnesení zřejmé, zda a jak se zabýval soud posouzením úvěruschopnosti žadatele o úvěr. Dále k argumentaci účastníka řízení rozhodnutím Okresního soudu v Berouně sp. zn. [redacted] k úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] správní orgán dodává, že tento rozsudek účastník řízení nepřiložil ke svému vyjádření, nedoplnil ani žádné podklady, z nichž by vyplynulo, že závěry správního orgánu jsou nesprávné, v této souvislosti pak s odkazem na odst. 97. tohoto rozhodnutí považuje správní orgán toto rozhodnutí soudu pro účely přestupkového řízení za nevyužitelné.

101. Námitku účastníka řízení ke zjištění, že ve všech 27 úvěrových případech účastník řízení nedostatečně zohledňoval výdaje na bydlení, když tyto zohledňoval jen v případě, že se jedná o nájemní bydlení a to tak, že určil výši nájemného v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč, podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, považuje za zcela účelovou. Správní orgán z výpočtů, které účastník řízení zaslal správnímu orgánu ke vzorku 27 úvěrových případů, nezjistil žádný jiný výdaj na bydlení (např. platby za elektrickou energii, plyn, vodné a stočné atd.), který by účastník řízení u žadatelů o úvěr při posuzování úvěruschopnosti započítal.[75] Dokonce nájemné je ze vzorku 27 úvěrových případů započteno pouze čtyřikrát.[76] Nad to účastník řízení v rámci kontroly správnímu orgánu

[72] Viz odst. 36. tohoto rozhodnutí.
[73] Viz DVD složka 45 až 73 odpověď na výzvu 19_2_2020
[74] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„79_2020_037895_CNB_650 výp úvěru doručeno 6_3_2020“*
[75] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„79_2020_037895_CNB_650 výp úvěru doručeno 6_3_2020“* a složka *„45 až 73 odpověď na výzvu 19_2_2020“*.
[76] [redacted] - č. smlouvy [redacted], [redacted] - č. smlouvy [redacted], [redacted] - č. smlouvy [redacted], [redacted] - č. smlouvy [redacted].

sdělil, že započítává výdaje na bydlení pouze v případě, že mu žadatel o úvěr sdělí, že bydlí v nájmu[77], když tuto skutečnost může žadatel uvést v žádosti o úvěr, tím, že v poli Typ vlastnictví uvede možnost „NE“[78] nebo při následném telefonickém rozhovoru s účastníkem řízení sdělí, že žije v nájmu. Účastník řízení dále sdělil v rámci kontroly, že poté určí výši nájemného v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč,[79] podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, případně podle vzdálenosti pronajaté nemovitosti od centra obce. Námitku účastníka řízení, že při zjišťování výše nájemného vychází ze zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, resp. tabulky uvedené v § 26 odst. 1 písm. a) tohoto zákona (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), považuje správní orgán za irelevantní, když podle tohoto zákona se stát podílí na krytí nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby dětí a rodin, které se dostaly do nepříznivé sociální situace. Normativní náklady v ustanovení § 26 odst. 1 písm. a) zákona o státní sociální podpoře jsou stanoveny pro účely stanovení výše příspěvku na bydlení. Tímto stanovený příspěvek na bydlení z věci logiky, že se jedná o podílení se státu na krytí nákladů na bydlení, ne vždy pokrývá celé náklady na bydlení, ale ve většině případů pouze jejich část. Proto správní orgán považuje tímto způsobem určení výše nákladů na bydlení pro posouzení úvěruschopnosti za zcela nedostatečné, protože takto stanovená výše nákladů na bydlení nemusí odpovídat skutečným výdajům na bydlení konkrétního žadatele o úvěr. Argumentaci účastníka řízení, že subjektivní názor správního orgánu o významně podhodnocené výši nájemného v rozmezí 5 000 – 8 000 Kč nemá oporu v právních předpisech či judikatuře, považuje správní orgán za zcela nesmyslnou. Nejdříve nutno zdůraznit, že z judikatury[80] jednoznačně vyplývá, že účastník řízení má tyto informace zjistit od žadatele o úvěr. Správní orgán též zdůrazňuje, že z judikatury vyplývá, že se informacemi od spotřebitele nerozumí pouze jejich sdělení či vyplnění do webového formuláře, tak jak se mylně opakovaně domnívá účastník řízení (účastník řízení ve své námitce opět uvádí: *„…zahrnuje do dat, které vyplnil klient jako průměrné výdaje“*), ale že je nutno tato sdělení či vyplněné informace od spotřebitele podepřít podklady (u výdajů na bydlení např. nájemní smlouvou, vyúčtováním nebo rozpisem záloh od dodavatele energií apod.). Správní orgán v této věci odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015-39 ze dne 1.4.2015, kde soud uvedl: *„… že posouzení úvěruschopnosti spotřebitele může být provedeno pouze na základě informací uvedených spotřebitelem, pokud budou tyto informace dostatečné a jeho pouhá prohlášení budou podepřena doklady.“* Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 33 Cdo 201/2018 ze dne 20.3.2019 přímo uvedl: *„Věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků.“* Ústavní soud v nálezu sp. zn. III.ÚS 4129/18 ze dne 26.2.2019 uvedl: *„…že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, že poskytovatel nespoléhá na údaje o schopnosti splácet úvěr tvrzené samotným žadatelem, ale sám tyto údaje prověří (případně si je nechá od žadatele doložit).“* Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ve věci C-449/13 ze dne 18.12.2014 uvedl: *„Avšak pouhá ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady.“*

[77] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:38:13 do 00:38:25.
[78] Toto pole se týká vlastnictví nemovitosti a možnost „NE“ znamená, že žadatel nebydlí ve vlastní nemovitosti.
[79] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 00:36:58 do 00:37:20.
[80] Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015-39 ze dne 1.4.2015, rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 201/2018 ze dne 20.3.2019, rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-449/13 ze dne 18.12.2014 atd.

102. Námitku účastníka řízení ke zjištění správního orgánu, že v 15 případech ze vzorku 27 úvěrových případů vycházel pouze z údajů o výdajích deklarovaných žadatelem, správní orgán považuje za irelevantní. Správně účastník řízení odkazuje na čl. 8 směrnice 2008/48/ES a správně uvádí, že primární jsou prohlášení žadatele a doklady, které předloží, a teprve pokud nejsou dostatečné a jsou o nich pochybnosti, uplatní se nahlédnutí do registru. Avšak toto zjištění shrnuje skutkový stav, kdy v 15 úvěrových případech nebyly výdaje doloženy výpisem z bankovního účtu ani jiným způsobem umožňujícím jejich nezávislé ověření. Účastník řízení se v těchto 15 úvěrových případech spokojil se sdělením žadatelů o výši jejich výdajů. K závaznému[81] výkladu čl. 8 směrnice č. 2008/48/ES se již vyjádřil v rozsudku Soudní dvůr Evropské unie ve věci C-449/13, kde soud uvedl: *„S ohledem na předchozí úvahy je třeba na třetí otázku odpovědět tak, že čl. 8 odst. 1 směrnice 2008/48 musí být vykládán zaprvé v tom smyslu, že nebrání tomu, aby bylo posouzení úvěruschopnosti spotřebitele provedeno jen na základě informací uvedených spotřebitelem, za podmínky, že tyto informace budou dostatečné a jeho pouhá prohlášení budou podepřena doklady, a zadruhé, že neukládá poskytovateli úvěru povinnost provádět systematicky kontrolu informací poskytnutých spotřebitelem.“* Z toho jednoznačně vyplývá, že pojmem informace je myšlena kombinace sdělení spotřebitele a dokladu, které toto sdělení spotřebitele podloží. Účastník řízení v rámci kontroly nedoložil u 15 případů žádný výpis z bankovního účtu ani jiný doklad, kterým by tvrzení žadatelů o úvěr o jejich výdajích podložil, a proto správní orgán považuje takový postup účastníka řízení při posuzování úvěruschopnosti jako nedostatečný.

103. Z námitky účastníka řízení ke zjištění správního orgánu v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů při posuzování úvěruschopnosti nezohlednila skutečnou výši výdajů žadatelů o úvěr, když z výpisů z bankovních účtů lze zjistit, že výše načerpaných finančních závazků a/nebo výše měsíčních splátek finančních závazků žadatelů převyšovala výši jejich prokazatelných měsíčních příjmů, je správní orgán šokován. Tato námitka účastníka řízení indikuje pouze tu skutečnost, že účastník řízení vůbec nechápe elementární principy posuzování úvěruschopnosti. Argumentace účastníka řízení, že považuje odchozí platby pro jiné věřitele (poskytovatele spotřebitelských úvěrů) za poslední splátku poskytnutého úvěru (úvěr je splacen), když vychází z toho, že žadatel splácí své závazky vůči jiným poskytovatelům, kteří poskytují tzv. půjčky do výplaty, je zcela absurdní. Účastník řízení, aniž by tyto skutečnosti řádně ověřil, nemůže automaticky udělat závěr o tom, že každá odchozí platba pro jiné věřitele uvedená ve výpise z bankovního účtu, je poslední splátkou poskytnutého úvěru. Takový přístup účastníka řízení správní orgán považuje jako za krajně nezodpovědný, jelikož může vést k předlužení spotřebitele. O tomto absurdním postupu účastníka řízení svědčí dokumenty z insolvenčního rejstříku k úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted]. Konkrétně ve výpočtu uvádí, že „splátky (nikdy závazky)“ jsou i položky z 15.12.2018

[81] V rámci povinnosti aplikovat eurokonformní výklad vnitrostátního práva jsou tímto názorem Soudního dvora Evropské unie vázaný i obecné soudy členských států. Viz v případě České republiky nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2778/19 ze dne 5.11.2019, kde Ústavní soud uvedl: *„Z čl. 1 odst. 2 Ústavy, podle něhož "Česká republika dodržuje závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva", Ústavní soud současně dovodil požadavek na eurokonformní výklad národních právních předpisů včetně ústavních, tedy povinnost při více výkladových variantách volit tu, které je v souladu s právem Evropské unie [viz již nález sp. zn. Pl. ÚS 66/04 ze dne 3. 5. 2006 (N 93/41 SbNU 195; 434/2006 Sb.), body 79-83; srov. shodně např. nález sp. zn. Pl. ÚS 45/17 ze dne 14. 5. 2019 (161/2019 Sb.), bod 54]. Z hlediska unijního práva je tím naplňována zásada loajální spolupráce dle čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii. Povinnost moci soudní interpretovat a aplikovat vnitrostátní právo eurokonformním způsobem Ústavní soud zdůraznil i v nálezu sp. zn. III. ÚS 1996/13 ze dne 16.7.2015 (N 130/78 SbNU 57), bod 47, který se týká povinnosti pojišťovny v případě úpadku cestovní kanceláře vyplatit spotřebiteli pojistné plnění v plné výši v souladu s unijním právem - tedy vrátit spotřebiteli všechny již uhrazené platby a prostředky na jeho návrat (body 2 a 37-41 citovaného nálezu). Na to Ústavní soud navázal v nálezu sp. zn. IV. ÚS 2370/15 ze dne 14.6.2016 (N 111/81 SbNU 755) a nálezu sp. zn. IV. ÚS 3092/16 ze dne 18.7.2017 (N 128/86 SbNU 195), vydanými ve skutkově obdobných případech, v nichž se spotřebitelé u obecných soudů nedomohli zaplacení plné náhrady. Ústavní soud v obou případech dospěl k závěru, že pokud obecný soud nezvolí eurokonformní výklad vnitrostátních předpisů, "nerespektuje mezinárodní závazky České republiky plynoucí z jejího členství v Evropské unii (čl. 1 odst. 2, čl. 10a odst. 1 Ústavy), porušuje právo stěžovatelů na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod"*

„částečná splátka půjčky [redacted]“ 1 800,57 Kč a z 18.12.2018 „částečná splátka půjčky [redacted]“ ve výši 1 741,43 Kč, takže tyto posoudil dle svých tvrzení jako splátky, které nezahrnul do posuzování úvěruschopnosti, protože je klasifikoval dle svých slov jako poslední splátku poskytnutého úvěru. Silnou společenskou nebezpečnost tohoto postupu účastníka řízení potom ukazuje fakt, že v insolvenčním řízení sp. zn. [redacted] spol. [redacted] uplatnila pohledávku ve výši 184 321,65 Kč, která plyne ze smluv uzavřených dne 12.10.2018, tj. před tím než se žadatelkou uzavřel smlouvu účastník řízení. Je zjevné, že účastník řízení poskytl úvěr dne 2.1.2019 spotřebitelce, která už byla silně předlužená, když účastník řízení informace o této skutečnosti z výpisu z bankovního účtu chybně vyhodnotil. V opačném případě by již 19.2.2019 (měsíc a 15 dní po tom, co jí účastník řízení vyhodnotil jako úvěruschopnou) nepodávala spotřebitelka insolvenčním návrh, který čítal 18 závazků v celkové výši 1 921 142 Kč. K odkazům účastníka řízení k úvěrovému případu [redacted] – č. smlouvy [redacted] na insolvenční řízení vedené pod sp. zn. [redacted] u Krajského soudu v Praze a k úvěrovému případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] na elektronický platební rozkaz sp. zn. [redacted] ze dne 26.4.2022 správní orgán sděluje, že jsou irelevantní, přičemž odkazuje na odst. 97. tohoto rozhodnutí.

104. Správní orgán odkaz účastníka řízení k úvěrovým případům [redacted] - č. smlouvy [redacted], [redacted] - č. smlouvy [redacted] a [redacted] - č. smlouvy [redacted] na tabulky, které popisuje tak, že „zobrazují období a celkovou výši splátek stávajících finančních závazků dle výpisu z bankovního účtu žadatele v tabulce – je to splacení předchozích půjček nebo kontokorentu na účtu“, považuje za zcela irelevantní. Účastník řízení v těchto tabulkách opět analyticky dělá závěry na základě svých ničím nepodložených domněnek, že se podle výpisu z bankovního účtu jednalo o poslední splátku předchozích půjček nebo kontokorentu na účtu. Např. u úvěrového případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] v tabulkách uvedl rozdíl k doplaceni/měsíční splátky 0 Kč od těchto poskytovatelů: [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]. Z výpisu z bankovního účtu předloženého spotřebitelkou za leden 2019 vyplývá, že u poskytovatele [redacted] ze dne 7.1.2019 byl uhrazen poplatek za prodloužení (nikoliv řádná splátka úvěru) a u [redacted] již to je dokonce platba spojená se splátkovým kalendářem, když tyto indicie měly vést účastníka řízení k větší obezřetnosti. Že byla spotřebitelka silně předlužena, dokazují další položky uvedené ve výpisu z bankovního účtu za leden 2019, když 15.1.2019 odešla z bankovního účtu platba „[redacted]“ s popisem „prodloužení o 30 dní - [redacted]“, 15.1.2019 platba „[redacted]“ s popisem „Prosím prodloužit o 28 dní“, 17.1.2019 neidentifikovatelná platba s popisem „prodloužení o 30 dní“. U této spotřebitelky správní orgán je toho názoru, že v lednu 2019 z jejího výpisu z bankovního účtu bylo již zřejmé, že se dostává do dluhové pasti, když spotřebitelka splácela staré úvěry novými úvěry, např. úvěr od poskytovatele [redacted] vyplacený dne 24.1.2019 byl využit prokazatelně na úhrady předchozích dluhů. Spotřebitelka nakonec dne 27.5.2022 podala insolvenční návrh, sp. zn. [redacted]. Obdobně i úvěrových případů [redacted] - č. smlouvy [redacted] a [redacted] - č. smlouvy [redacted] nelze akceptovat při posuzování úvěruschopnosti nezohlednění nějakého závazku pouze na základě domněnky, že se podle výpisu z bankovního účtu jednalo o splacení předchozích půjček nebo kontokorentu na účtu. Správní orgán musí zdůraznit, že pouze z výpisu z bankovního účtu nelze udělat k okamžiku posouzení úvěruschopnosti podložený závěr o tom, že spotřebitel platbou uhradil poslední splátku poskytnutého úvěru, všechny úroky, poplatky atd. a nyní již nic nedluží.

105. Námitky účastníka řízení ke zjištění, že v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil výši měsíčních splátek finančních závazků nebo načerpaných finančních závazků žadatele o úvěr, některé jeho výdaje na bydlení a jeho platby spojené s hazardními hrami, které byly patrné z předložených výpisů z bankovních účtů, považuje správní orgán za účelové. Nejdříve nutno odkázat na sdělení účastníka řízení v rámci kontrolního pohovoru, kde sdělil, že když je spotřebitel účastníkem hazardních her, tak v takovém případě úvěr neposkytne a takový žadatel o úvěr není úvěruschopný.[82] K tvrzení účastníka řízení, že se výdaje za hazardní hry nemusí příští měsíc objevit, protože jsou podle jeho názoru jednorázové, správní orgán dodává, že to je ničím nepodložena spekulace účastníka řízení. Obecně naopak je známo, že hraní hazardních her je spojeno s vysokým rizikem rozvoje psychické závislosti na hraní hazardních her. Správní orgán se neztotožňuje s účastníkem řízení, že je důležité při hodnocení úvěruschopnosti, že spotřebitel během telefonického hovoru výslovně sdělil, že žádné finanční závazky nemá. Správní orgán v této souvislosti opět odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 201/2018 ze dne 20.3.2019, kde soud uvedl: *„Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit.“*, a na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 4129/18 ze dne 26.2.2019, kde soud uvedl: „.. *taková obezřetnost, že poskytovatel nespoléhá na údaje o schopnosti splácet úvěr tvrzené samotným žadatelem, ale sám tyto údaje prověří (případně si je nechá od žadatele doložit)“*. Správní orgán v souladu s těmito rozsudky nejvyšších soudů konstatuje, že účastník řízení nemá vycházet pouze se sdělení spotřebitele, ale má požadovat i doklady, která tato sdělení podloží. Koneckonců v samotné námitce účastník řízení dále uvedl, že nemá investigativní útvar, když vychází z prohlášení spotřebitele a podkladů, které předložil, takže si je sám účastník řízení vědom, že pouhé prohlášení spotřebitele nepostačuje. Správní orgán zohledňuje, že účastník řízení poskytuje půjčky od výplaty k výplatě, avšak ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru se vztahuje na všechny úvěry (i na bydlení) a účastník řízení je povinen posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů. Správní orgán vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení poskytuje půjčky od výplaty k výplatě, nepožaduje po účastníku řízení zkoumat příjmy a výdaje např. za posledních 12 měsíců jak je to v praxi běžné např. u hypotečního úvěru, ale aby dostál alespoň toho, že bude zkoumat příjmy a výdaje minimálně za 3 předcházející měsíce, tak jak si sám stanovil v čl. 14.4. Interních pravidel.

106. Námitku účastníka řízení ke zjištění, že v 23 případech ze vzorku 27 úvěrových případů nezohlednil informace získané z registru provozovaného společností Nebankovni-Registr.cz, s.r.o. o tom, že žadatelé měli aktuálně podáno více než 10 žádostí o úvěr také u jiných společností dodávajících data do tohoto registru, považuje správní orgán za účelovou. Správní orgán odkazuje na vyjádření se účastníka řízení v rámci kontrolního pohovoru ze dne 11.2.2020[83], kde uvedl jiné informace, než tvrdí nyní ve vyjádření. Účastník řízení původně uvedl, že to jsou dluhy, které nejsou zaevidované v systému, např. žádosti, s tím že to je za jeden rok. Správní orgán dále odkazuje na písemné vyjádření účastníka řízení ze dne 14.4.2020[84], kde uvedl: *„záznam „Více než 10 kusů“, uvedený u položky „Neověřené duhy“ v Nebankovním registru znamená, že kontrolovaná*

[82] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3“*, čas od 00:44:31 do 00:45:13.
[83] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„GO Invex 11022020_2.MP3“*, čas od 00:38:02 do 00:40:50.
[84] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„2020_051525_CNB_650_reakce na výzvu 5.zfo“*.

osoba (Spotřebitel) má v aktuální době více než 10 podaných žádosti o úvěr u různých úvěrových společností. Pod pojmem „neověřené" spočívá podstata, při které, všichni členové Nebankovního registru zaevidovali aktuální žádosti o úvěr u příslušné kontrolované osoby (Spotřebitele). V případě prodlení s dluhem, závazek kontrolované osoby (Spotřebitele) spadá do políčka „Dluhy" (o 2 řádky výše)." Přestože účastník řízení tvrdil na kontrolním pohovoru ze dne 11.2.2020, že informaci v položce *„Neověřené dluhy"* řeší, tak z předložených podkladů není vůbec zřejmé zda a jakým způsobem tato informace při posuzování úvěruschopnosti byla vyhodnocena. Správní orgán je toho názoru, že z položky *„Neověřené dluhy"* s popisem více než 10 ks jednoznačně vyplývá pochybnost o tom, že spotřebitel není předlužen. Tato informace měla účastníka řízení vést k větší obezřetnosti. Správní orgán v žádném případě z této informace nedělá závěr, že by účastník řízení poskytoval úvěry spotřebitelům, kteří mají 10 a více fakticky čerpaných úvěrů, jak tvrdí účastník řízení, avšak správní orgán poukazuje na to, že účastník řízení tuto informaci získanou z registru při procesu posuzování úvěruschopnosti nijak nezohlednil, ani neověřil. K ničím nepodloženému tvrzení účastníka řízení, že se jedná o informace v registru za více než 10 let, správní orgán odkazuje na ustanovení § 20z odst. 11 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších přepisů, podle kterého údaje v registru o závazku spotřebitele mohou být v registru zpracovávány po dobu, po kterou závazek spotřebitele trvá, a dále po dobu 3 let po jeho splacení. Pokud závazek spotřebitele zanikl jinak než splacením nebo pokud jde o závazek promlčený nebo závazek, od jehož placení byl dlužník osvobozen podle jiného právního předpisu, lze informaci o takovém závazku v registru zpracovávat nejdéle po dobu 3 let od zániku takového závazku, od jeho promlčení nebo od okamžiku, kdy nastalo osvobození podle jiného právního předpisu.

107. Účastník řízení má povinnost s odbornou péčí ve smyslu ustanovení § 75 zákona o spotřebitelském úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky ustanovení § 86 odst. 1 téhož zákona, které stanoví povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.

108. Podle ustanovení § 86 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru je poskytovatel povinen posoudit zejména schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů.

109. Podle ustanovení § 84 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru je poskytovatel před posouzením úvěruschopnosti spotřebitele povinen od spotřebitele vyžádat přiměřené a nezbytné informace. Tyto informace musí poskytovatel dle § 84 odst. 2 téhož zákona v případě nutnosti na základě komunikace se spotřebitelem případně doplnit a ověřit je způsobem přiměřeným dané situaci, je-li to nutné, též použitím nezávisle ověřitelných zdrojů.

110. Součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti je také posouzení rozhodujících listin a vynaložení patřičného úsilí, aby byly zjištěny a řádně zohledněny všechny potřebné skutečnosti v nezbytném rozsahu. Účastník řízení má povinnost zjišťovat a shromažďovat relevantní informace o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích) jednotlivých žadatelů o úvěr, následně tyto informace vyhodnocovat a ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, kdy cílem tohoto postupu je získání objektivního obrazu o komplexní finanční situaci jednotlivých spotřebitelů, příp. celé domácnosti. Z výše uvedeného lze dovodit mj. požadavek na doložení jednotlivých tvrzení žadatelů o úvěr,

resp. účastník řízení má povinnost zjištěné informace přiměřeným způsobem ověřit a nespoléhat se na pouhá prohlášení/tvrzení žadatele o úvěr o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích).[85]

111. **Správní orgán má na základě výše uvedených zjištění ze vzorku 27 úvěrových případů za prokázané, tím, že účastník řízení v období od 2.1.2019 do 22.8.2019[86]:**

- **ve 2 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy a č. smlouvy)[87] neměl k dispozici doklady dostatečné ke zjištění průměrného čistého měsíčního příjmu žadatele o úvěr v období předcházejícím poskytnutí úvěru,**

- **v 11 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy)[88] pro účely posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr započítal jako příjem částky, které byly vyšší než průměr jeho doloženého pravidelného měsíčního příjmu nebo jeho doložený příjem,**

- **ve všech úvěrových případech ze vzorku 27 úvěrových případů[89] nedostatečně zohledňoval výdaje na bydlení, když tyto zohledňoval jen v případě, že se jedná o nájemní bydlení a to tak, že určil výši nájemného v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč, podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, případně podle vzdálenosti pronajaté nemovitosti od centra obce, než aby zjistil a ověřil skutečnou výši nájemného a zohlednil další výdaje spojené s bydlením (např. vodné a stočné, platby za energie apod.) a zároveň nedostatečně zohledňoval ostatní výdaje, když na jejich pokrytí započetl při posuzování úvěruschopnosti životní minimum na žadatele o úvěr, případně na další osoby ve společné domácnosti,**

- **v 15 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy)[90] nebyl schopen ověřit z důvodu absence dokladů žadatelem o úvěr deklarované výdaje, když při posuzování úvěruschopnosti vycházel pouze z údajů deklarovaných**

[85] Srovnej: Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006, a Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1.4.2015, sp. zn. 1 As 30/2015 (Nejvyšší správní soud judikoval k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí tak, že *„věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními"*.). K tomu více rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18.12.2014, C - 499/13, CA Consumer Finance SA a nebo nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2778/19 ze dne 5.11.2019.

[86] První smlouva ze vzorku 27 úvěrových případů č. byla uzavřena dne 2.1.2019 a poslední smlouva ze vzorku 27 úvěrových případů č. byla uzavřena dne 22.8.2019.

[87] Viz odst. 34. – 37. tohoto rozhodnutí.

[88] Viz odst. 38. – 51. tohoto rozhodnutí.

[89] Viz odst. 52. – 59. tohoto rozhodnutí.

[90] Viz odst. 60. – 65. tohoto rozhodnutí.

žadatelem,

- **v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy)[91] při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil výdaje žadatelů o úvěr, když nezohlednil výši měsíčních splátek finančních závazků a nezjistil a nezohlednil výši měsíčních splátek načerpaných finančních závazků, přestože z výpisů z bankovních účtů lze zjistit, že výše načerpaných finančních závazků a/nebo výše měsíčních splátek finančních závazků žadatelů převyšovala výši jejich prokazatelných měsíčních příjmů,**

- **v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy a č. smlouvy)[92] při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil výši měsíčních splátek finančních závazků nebo nezjistil a nezohlednil výši měsíčních splátek načerpaných finančních závazků žadatele o úvěr, některé jeho výdaje na bydlení a jeho platby spojené s hazardními hrami, které byly patrné z předložených výpisů z bankovních účtů,**

- **v 23 případech ze vzorku 27 úvěrových případů (č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy , č. smlouvy ,

Ad výrok A. b)

Právní úprava

112. Podle ustanovení § 122 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru věřitel může pro případ prodlení spotřebitele s plněním dluhu vyplývajícího ze smlouvy o spotřebitelském úvěru sjednat pouze a) právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vznikly v souvislosti s prodlením spotřebitele; pokud byla ujednána náhrada vyšší, považuje se v této části za smluvní pokutu, b) úroky z prodlení, jejichž výše nesmí přesáhnout výši stanovenou právním předpisem upravujícím úroky z prodlení, nebo c) smluvní pokutu.

113. Podle ustanovení § 122 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru uplatněná smluvní pokuta nesmí přesáhnout 0,1 % denně z částky, ohledně níž je spotřebitel v prodlení, je-li spotřebitel v prodlení s plněním povinnosti peněžité povahy. Omezení podle věty první se neuplatní na souhrn smluvních pokut uplatněných do okamžiku, kdy se úvěr stane v důsledku prodlení spotřebitele splatným, pokud je tento souhrn pokut v kalendářním roce, v němž nebo v jehož části byl spotřebitel v prodlení s plněním povinnosti peněžité povahy, nižší než 3 000 Kč a pokud výše smluvních pokut zahrnutých v tomto souhrnu uplatněných ve vztahu k prodlení s každou jednotlivou splátkou spotřebitelského úvěru činí nejvýše 500 Kč.

114. Podle ustanovení § 122 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru souhrn výše všech uplatněných smluvních pokut nesmí přesáhnout součin čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru, nejvýše však 200 000 Kč.

115. Podle ustanovení § 154 odst. 2 písm. g) zákona o spotřebitelském úvěru ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že požaduje po spotřebiteli platbu v rozporu s § 122.

Zjištění správního orgánu

116. Pravidla pro jednání se spotřebitelem v prodlení se splácením jeho závazku účastník řízení zakotvil ve svém interním předpisu Interní pravidla GO Invex Finance s.r.o. účinném ke dni 1.12.2016,[94] který byl později aktualizován a jeho poslední verze je účinná ke dni 20.12.2019[95] (dále jen „Interní pravidla“).

117. Účastník řízení během kontroly na místě dne 11.2.2020 sdělil, že je spotřebitel na blížící se datum splatnosti upozorněn formou SMS zprávy tři dny před tímto datem, poté v den splatnosti a průběžně je upomínán formou SMS[96] po dobu, kdy je v prodlení se splátkou úvěru, až do dne, kdy účastník řízení předá úvěrový případ inkasní agentuře. Účastník řízení zároveň spotřebiteli v prodlení telefonuje a dotazuje se na jeho situaci a případně nabízí možnost prodloužení splatnosti úvěru (účastník řízení dle svého vyjádření umožňuje spotřebiteli jeden úvěr prodloužit nejvíce tři až pětkrát, konkrétní počet prodloužení určí pracovník účastníka řízení dle individuálního uvážení),[97] či hrazení splátek formou splátkového kalendáře, případně jinou individuální dohodu, dle aktuálních možností daného spotřebitele.

118. Po 50. dni prodlení spotřebitele se splátkou úvěru předává účastník řízení úvěrový případ

[94] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„89_2020_054654_CNB_650 odpověď na výzvu č_6 doručeno 23_4_2020“* a po otevření soubor *„Interni_Pravidla.pdf“*.
[95] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„89_2020_054654_CNB_650 odpověď na výzvu č_6 doručeno 23_4_2020“* a po otevření soubor *„odpoved.pdf“*.
[96] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„GO Invex 11022020_1.MP3“,* čas od 01:05:31 do 01:08:20 a od 01:28:44 do 01:29:07.
[97] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 01:04:11 do 01:04:33.

externí inkasní agentuře. V případech, kdy spotřebitel dlužnou částku nehradí a nekomunikuje, může dojít k předání již po 30. dni, a pokud účastník řízení zjistí, že je se spotřebitelem vedeno insolvenční řízení, zahájené po poskytnutí spotřebitelského úvěru, tak i před 30. dnem.

119. Veškeré platby související s prodlením spotřebitele účastník řízení účtuje po dobu 50 dnů[98] ode dne splatnosti úvěru, ledaže je úvěrový případ předán inkasní agentuře před 50. dnem, pak účastník řízení účtuje platby do dne, kdy dojde k předání inkasní agentuře. CRM obsahuje údaj o počtu dní, po které byly platby u každého úvěrového případu účtovány. Účtované platby automaticky eviduje a každý den přepočítává. Účtování plateb začíná běžet třetím dnem prodlení, a to zpětně ke dni splatnosti úvěru. Pokud spotřebitel závazek uhradí do třetího dne po splatnosti, účastník řízení mu žádné platby související s prodlením neúčtuje.[99]

120. Správní orgán v rámci kontroly zjistil, že smluvní dokumentace[100] účastníka řízení obsahuje níže uvedená ustanovení o platbách souvisejících s prodlením, jejichž úhradu může účastník řízení po spotřebiteli požadovat:

    i. Podle čl. VI. odst. 2.1.1. Smlouvy o spotřebitelském úvěru: *„Klient musí zaplatit Věřiteli smluvní pokutu ve výši 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru. Smluvní pokuta se začne vyměřovat následující kalendářní den po dni splatnosti úvěru a vyměřování končí v ten den, kdy bude Klientem splatná část úvěru, jakož i vyměřená smluvní pokuta, připsána na bankovní účet Věřitele. Smluvní pokuta je omezena do výše součinu čísla 0,5 a celkové výše úvěru.“*

    ii. Podle čl. VI. odst. 2.2.1. Smlouvy o spotřebitelském úvěru: *„V případě zpoždění s jakoukoliv Splátkou Úvěru, je Klient povinen hradit poplatek ve výši 70,- Kč, včetně DPH, za administraci každého dne ve zpoždění a to do doby splácení úvěru anebo předání pohledávky k mimosoudnímu vymáhání. Poplatek za administraci zpoždění zahrnuje zejména náklady Věřitele na zpracování dlužné pohledávky, vypracování návrhů na způsob úhrady dlužné částky, stanovení konkrétního řešení způsobu úhrady dlužné částky a dále mzdové náklady Věřitele, a to zejména pracovníků call centra zajišťujících telefonickou a e-mailovou komunikaci s úvěrovaným, ověřování a dohledávání aktuálních kontaktů, jakož i náklady na kancelářské potřeby Věřitele a zabezpečení softwarového a hardwarového vybavení pro účely administraci Klienta ve zpoždění.“*

    iii. Podle čl. VI. odst. 2.2.2. Smlouvy o spotřebitelském úvěru: *„V případě opožděné splátky Úvěru, je Klient povinen hradit poplatek za neoprávněné využití poskytnuté půjčky, a to do doby zaplacení Úvěru anebo předání pohledávky k mimosoudnímu vymáhání. Ten se počítá jako: částka Celkového navýšení příslušného úvěru, dělená náležitým počtem dní, dle sjednaného Úvěru, krát faktický počet dní ve zpoždění.“*

[98] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„45 až 73 odpověď na výzvu 19_2_2020“* a pořízena data z CRM ve složce *„Pořízeno z CRM“*.
[99] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 01:16:50 do 01:17:44.
[100] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„74_2020_035595_CNB_650 doručeno 3_3_2020 doku vyž na místě“* a po otevření soubor *„Smlouva_o_uveru_[redacted]“*, složka *„8_2020_024721_CNB_650 [redacted] doručeno dne 11_2_2020“* a po otevření soubor *„smlouva_o_uveru.pdf“*. Dále složka *„12 až 43 odpověď na výzvu č_2 část 2“*, kde jsou k jednotlivým úvěrovým případům v jednotlivých složkách umístěny soubory *„smlouva_o_uveru.pdf“*, *„Smlouva_o_uveru_číslo smlouvy.pdf“*, *„číslo smlouvy_smlouva.pdf“* nebo *„Smlouva_o_uveru.pdf“*.

iv. Podle čl. VI. odst. 3.1. Smlouvy o spotřebitelském úvěru: *„Jestliže je Klient ve zpoždění se splácením Úvěru nebo jeho části více než 30 (třicet) kalendářních dnů ode dne odeslání výzvy k úhradě, Klient souhlasí s tím, aby Věřitel učinil před případným soudním vymáháním pohledávek pokus o mimosoudní vymožení dlužných částek prostřednictvím Třetí osoby, přičemž náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání by činili 2401,- Kč, včetně DPH.“*

v. Podle čl. VI. odst. 3.2. Smlouvy o spotřebitelském úvěru: *„Jestliže je Klient ve zpoždění se splácením Úvěru nebo jeho části více než 50 (padesát) kalendářních dnů ode dne odeslání výzvy k úhradě, připočítá se, dodatečně k celkovému závazku, potenciální náklad na Insolvenci, ve výši 484,- Kč, včetně DPH.“*

i. Smluvní pokuta ve výši 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru (podle čl. VI. odst. 2.1.1. Smlouvy o spotřebitelském úvěru)

121. Správní orgán ze vzorku 27 úvěrových případů,[101] u kterých se spotřebitelé dostali do prodlení, a byla jim naúčtována smluvní pokuta 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru, zjistil, že v 6 případech ze vzorku 27 úvěrových případů byla naúčtována smluvní pokuta v hodnotě vyšší, než odpovídá správnému výpočtu výše této hodnoty (viz Tabulka č. 7).

122. **Tabulka č. 7 – Nesprávný výpočet výše smluvní pokuty 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru**

Číslo smlouvy	Datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Celková výše SÚ dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ (v Kč)[102]	Počet dní, po které byla pokuta účtována	Smluvní pokuta 0,1 % denně, výpočet správního orgánu[103] (v Kč)	Smluvní pokuta dle CRM (v Kč)	Rozdíl (v Kč)
[redacted]	2.1.2019	[redacted]	1500	46	69	92	23
[redacted]	10.1.2019	[redacted]	1500	50	75	100	25
[redacted]	16.1.2019	[redacted]	3500	50	175	200	25
[redacted]	28.6.2019	[redacted]	3500	50	175	200	25
[redacted]	1.7.2019	[redacted]	2500	50	125	150	25
[redacted]	19.8.2019	[redacted]	1500	50	75	100	25

123. V rámci kontroly na místě dne 3.3.2020[104] se správní orgán dotázal na důvod rozdílu, když na to účastník řízení sdělil, že jeho CRM umí pracovat pouze s celými čísly, tudíž každý den vypočítává aktuální výši smluvní pokuty z částky zaokrouhlené na celé koruny.

[101] Viz odst. 32. tohoto rozhodnutí - Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.
[102] V uvedených případech se shoduje s nesplacenou výší jistiny úvěru.
[103] Součin výše hodnoty 0,1 % z celkové výše poskytnutého úvěru a celkového počtu dnů, po které byla pokuta účtována.
[104] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 01:23:31 do 01:26:18.

ii. Poplatek ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“

124. Dle smluvní dokumentace[105] je tento poplatek spotřebiteli účtován za každý den, kdy je spotřebitel v prodlení se splátkou úvěru, a to do doby splacení úvěru anebo předání pohledávky k mimosoudnímu vymáhání, a dle svého vyjádření jej účastník řízení považuje za úhradu účelně vynaložených nákladů,[106] které mu vznikají v souvislosti s administrací úvěrového případu v prodlení.

125. Správní orgán zjistil, že výpočet výše tohoto poplatku je popsán v bodě 3.2 Interních pravidel účastníka řízení,[107] a to tak, že částka 70 Kč vychází z nákladů na celkem tři upomínky měsíčně (viz níže), následně je tato celková částka vydělená 30 z důvodu jejího rozložení na poměrné denní části. Výše nákladů na každou upomínku je odvozena od času potřebného k jejímu zpracování a ceny jedné pracovní hodiny. Výpočet ceny jedné pracovní hodiny odvodil účastník řízení z celkových nákladů společnosti:

„Služby	171 800,- Kč.
Materiály a energie	5 400,- Kč.
Odpisy	3 200,- Kč.
Telefon	1 200,- Kč.
Mzdy	15 000+25 000+25 000+35 000 = 100 000,- Kč.
Sociální a Zdravotní pojištění	11 000,- Kč.
Reklama	25 000,- Kč.
Celkem:	317 400,- Kč.“

Tyto celkové náklady následně účastník řízení vydělil číslem 160, jehož odůvodnění je popsáno tak, že „pracovníci Společnosti zpracovávají pohledávky po splatnosti, a to v následující formě: (20 pracovních dnů) x (8 hodin) = 160 pracovních hodin měsíčně. Z toho vychází, že cena jedné pracovní hodiny = 1 984 Kč“.

K výpočtu času stráveného zpracováním jednotlivých upomínek a následně poplatku za administraci účastník řízení v Interních pravidlech uvádí následující: „První upomínka (15 min/administrativní spravování a odesílání SMS) = 496 Kč, bez DPH, druhá upomínka (0.5 hodin/administrativní spravování a odesílání SMS a e-mailu) = 992 Kč, bez DPH, třetí upomínka (1 hodina/důkladné zpracování spotřebitele v prodlení a odesílání SMS a e-mailu) = 1 984 Kč.

Celkem: 3 472 Kč. Pracovníci / 30 dnů = 58 Kč denně bez DPH. Celkem s DPH = 70 Kč.“

126. Během kontroly na místě účastník řízení sdělil, že denně odesílá každému spotřebiteli v prodlení alespoň jednu SMS, v některých případech též e-mail, případně uskuteční telefonický hovor. Časovou dotaci na samotné odeslání SMS stanovil účastník řízení dle svých vyjádření na 15 minut,[108] reálné denní náklady odvozené od 0,25 pracovní hodiny dle Interních pravidel by tedy měly být ve výši minimálně 496 Kč denně, a to na

[105] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„74_2020_035595_CNB_650 doručeno 3_3_2020 doku vyž na místě“* a po otevření soubor *„Smlouva_o_uveru_174226“*, složka *„8_2020_024721_CNB_650* [redacted] *doručeno dne 11_2_2020“* a po otevření soubor *„smlouva_o_uveru.pdf“*. Dále složka *„12 až 43 odpověď na výzvu č_2 část 2“*, kde jsou k jednotlivým úvěrovým případům v jednotlivých složkách umístěny soubory *„smlouva_o_uveru.pdf“*, *„Smlouva_o_uveru_číslo smlouvy.pdf“*, *„číslo smlouvy_smlouva.pdf“* nebo *„Smlouva_o_uveru.pdf“*.

[106] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“,* čas od 01:33:47 do 01:34:13.

[107] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„89_2020_054654_CNB_650 odpověď na výzvu č_6 doručeno 23_4_2020“* a po otevření soubor *„Interni_Pravidla.pdf“*.

[108] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“,* čas od 01:36:50 do 01:37:28.

každého spotřebitele v prodlení.[109]

127. Po té však správní orgán zjistil, že účastník řízení interně stanovil nutné minimum počtu zaslaných upomínek každému spotřebiteli v prodlení na tři měsíčně, z nichž tedy vychází při výpočtu nákladů[110]. Vzhledem k výše popsané skutečnosti, že účastník řízení spotřebitele v prodlení kontaktuje téměř denně (správní orgán prověřením předložené dokumentace[111] zjistil, že účastník řízení, v rozporu se svým výše uvedeným tvrzením, ve skutečnosti neposílá upomínky opravdu každý jeden den), a dále vzhledem k tomu, že ani na žádost o specifikaci tří zasílaných upomínek[112] účastník řízení tyto blíže neurčil, nýbrž pouze sdělil, že Interními pravidly definoval skutečnost, že kontaktuje spotřebitele v prodlení minimálně 3x měsíčně, lze dovodit, že výpočet tohoto poplatku neodráží reálné, prokazatelné a konkrétně specifikované náklady, vypočítané pro každého jednoho spotřebitele dle reálně uskutečněných úkonů, protože se neopírá o skutečně zaslané upomínky. Správní orgán má za to, že za účelně vynaložené náklady lze považovat pouze takové náklady, jejichž vynaložení je v daném případě věcně nutné, musí být vynakládány v souvislosti s úvěry po splatnosti a prokazatelně vzniknout v konkrétní výši ve spojitosti s konkrétními úkony v rámci administrace úvěru po splatnosti, tedy se zpracováním a odesláním upomínek, a tyto účelně vynaložené náklady účastník řízení musí být schopen doložit, což se nestalo.

128. Správní orgán ze vzorku 27 úvěrových případů[113] zjistil, že si účastník řízení naúčtoval poplatek ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“ v níže specifikovaných výších.

129. **Tabulka č. 8 - Celková výše poplatku ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“**

	Číslo smlouvy	Datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Celková výše SÚ dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ[114] (v Kč)	Počet dní, po které byly pokuty účtovány	Poplatek 70 Kč denně (celková výše v Kč)
1	[redacted]	2.1.2019	[redacted]	1500	46	3 220
2	[redacted]	4.1.2019	[redacted]	4000	50	3 500
3	[redacted]	9.1.2019	[redacted]	1000	50	3 500
4	[redacted]	10.1.2019	[redacted]	1500	50	3 500
5	[redacted]	16.1.2019	[redacted]	3500	50	3 500
6	[redacted]	22.1.2019	[redacted]	1000	50	3 500
7	[redacted]	30.1.2019	[redacted]	3000	50	3 500

[109] Během pohovoru na místě dne 3.3.2020 se správní orgán účastníka řízení dotázal, zda skutečně věnují dva pracovníci v souvislosti s upomínkami každému úvěru v prodlení každý den 15 minut, na což účastník řízení odpověděl, že ano. Následně správní orgán požádal o sdělení, kolik účastník řízení aktuálně eviduje úvěrů v prodlení, účastník řízení v CRM dohledal, že se jedná celkem o 130 případů. Každý ze dvou pracovníků by tedy v souladu se všemi sděleními účastníka řízení měl strávit 16,25 hodin denně pouze administrací upomínek. Správní orgán dodává, že tito pracovníci zároveň zajišťují výkon mnoha dalších činností, zejména zpracování žádostí o úvěr, včetně celého procesu posouzení úvěruschopnosti zahrnujícího i ověřování veškerých informací, které jim spotřebitelé poskytli.

[110] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„81_2020_049353_CNB_650 odpověď na 4 výzvu doručeno 6_4_2020“* a po otevření soubor *„odpoved_GO_Invex_Finance_sro.pdf“*.

[111] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„12 až 43 odpověď na výzvu č_2 část 2“* a po otevření soubory k jednotlivým úvěrovým případům *„seznam_SMS_a_emailu.pdf“*, *„Upominky.pdf“, „Vsechny_zpravy_pro_klienta_příjmení_jméno_credit_číslo smlouvy.pdf“, „[redacted]_2020-02-17_[redacted].pdf“ a „pořízeno z CRM“ dne 27.5.2020, soubor „ [redacted]_2020-05-27_[redacted].pdf“*.

[112] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„80_2020_048378_CNB_650 Výzva č_4 inf k prodl_[redacted]“*.

[113] Viz odst. 32. - Tabulka č. 2 - vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.

[114] Zákona o spotřebitelském úvěru.

8	[redacted]	18.2.2019	[redacted]	5000	26	1 820
9	[redacted]	28.2.2019	[redacted]	4000	50	3 500
10	[redacted]	8.3.2019	[redacted]	3000	50	3 500
11	[redacted]	4 4.2019	[redacted]	5000	16	1120
12	[redacted]	5.4.2019	[redacted]	3000	50	3 500
13	[redacted]	22.8.2019	[redacted]	3000	50	3 500
14	[redacted]	15.4.2019	[redacted]	5000	7	490
15	[redacted]	5.6.2019	[redacted]	5000	11	770
16	[redacted]	20.8.2019	[redacted]	4000	50	3 500
17	[redacted]	28.6.2019	[redacted]	3500	50	3 500
18	[redacted]	1.7.2019	[redacted]	2500	50	3 500
19	[redacted]	17.7.2019	[redacted]	5000	38	2 660
20	[redacted]	22.11.2019	[redacted]	5000	50	3 500
21	[redacted]	19.8.2019	[redacted]	1500	50	3 500
22	[redacted]	29.7.2019	[redacted]	5000	14	980
23	[redacted]	10.9.2019	[redacted]	5000	50	3 500
24	[redacted]	26.7.2019	[redacted]	2000	50	3 500
25	[redacted]	7.8.2019	[redacted]	3000	50	3 500
26	[redacted]	31.5.2019	[redacted]	1000	50	3 500
27	[redacted]	19.2.2019	[redacted]	2000	50	3 500

130. Správní orgán uznává, že určité náklady související s prodlením spotřebitele účastníku řízení vznikají, proto na základě výše uvedeného konstatuje, že blíže neurčitelná část výše tohoto poplatku odpovídá účelně vynaloženým nákladům, avšak zbylá, rovněž neurčitelná část, neslouží k úhradě účelně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s prodlením spotřebitele, protože poplatek není nikterak odvozen od reálných nákladů vzniklých při zpracování a odeslání upomínek, vypočítaných pro každého jednoho spotřebitele dle reálně uskutečněných úkonů. Správní orgán má tuto blíže neurčenou část poplatku v souladu s ustanovením § 122 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebitelském úvěru za smluvní pokutu.

131. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení ve všech 27 případech ze vzorku účtoval spotřebiteli poplatek ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“, aniž by doložil, že se jedná o účelně vynaložené náklady.

iii. Poplatek *„za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“*

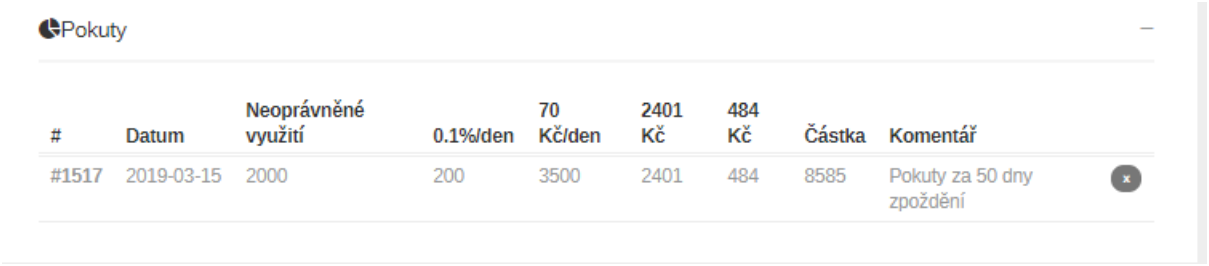
132. Správní orgán se výzvou ze dne 2.4.2020[115] účastníka řízení dotázal na povahu tohoto poplatku a také požádal o detailní vysvětlení jeho sdělení zaznamenaných během kontroly na místě dne 3.3.2020, že *„to jsou peníze, které využívá klient a ne my, protože ty nám nevrátil“* a že se nejedná o účelně vynaložené náklady. Tato během kontroly na místě zaznamenaná a ve shora uvedené výzvě citovaná tvrzení účastník řízení v odpovědi na tuto výzvu nijak nerozporoval a k povaze tohoto poplatku dále doplnil, že *„Tento sankční poplatek je definován na základě skutečnosti, že Spotřebitel využívá finanční prostředky Společnosti, aniž by na to měl smluvní právo. Z toho vyplývá opodstatnění příslušného poplatku, jako důsledek rozporu v rámci sjednané rámcové*

[115] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„80_2020_048378_CNB_650 Výzva č_4 inf k prodl_[redacted]“*.

smlouvy a smlouvy o spotřebitelském úvěru.“[116]

133. Z informačního systému CRM vyplývá, že účastník řízení poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“ označuje jako pokutu a tento vyúčtovaný poplatek sčítá spolu s ostatními poplatky do jedné celkové částky, a proto tento poplatek nelze považovat ani za smluvní úrok z prodlení, jelikož úrok z prodlení je příslušenstvím pohledávky.

134. Viz např. záznam z CRM u klienta [redacted]:

Pokuty

#	Datum	Neoprávněné využití	0.1%/den	70 Kč/den	2401 Kč	484 Kč	Částka	Komentář
#1517	2019-03-15	2000	200	3500	2401	484	8585	Pokuty za 50 dny zpoždění

135. Text ustanovení 2.2. Smlouvy o úvěru řadí tento poplatek mezi „poplatky spojené s pozdním splácením Úvěru, které jsou považovány za účelně vynaložené náklady Věřitele ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru (...)“.[117] Z výše uvedených vyjádření účastníka řízení však plyne, že tento poplatek fakticky nepokrývá náhradu účelně vynaložených nákladů, které účastníku řízení vznikly v souvislosti s prodlením spotřebitele, nýbrž vyplývá ze skutečnosti, že spotřebitel v prodlení využívá úvěr i po datu splatnosti, což je v rozporu s uzavřenou úvěrovou smlouvou. Rovněž ze samotného způsobu účtování poplatku implicitně vyplývá, že má tento poplatek povahu smluvní pokuty, když není účtován jako příslušenství pohledávky, ale spolu s ostatními poplatky včetně smluvní pokuty ve výši 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru, se sčítá v CRM v kolonce Pokuty do jedné celkové částky. Zároveň je tento poplatek účtován pouze v souvislosti s prodlením spotřebitele bez dalšího. Správní orgán má tak za to, že uvedený poplatek je smluvní pokutou ve smyslu § 122 odst. 1 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru.

136. V následující Tabulce č. 9 správní orgán uvádí úvěrové případy v rámci vzorku 27 úvěrových případů,[118] u kterých byl spotřebiteli účtován poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“. V této tabulce správní orgán červeně označil spotřebitelské úvěry, u nichž nadto součtem výše poplatku „za neoprávněné využití půjčky“ a výše účtované smluvní pokuty došlo k překročení limitu pro souhrn všech uplatněných smluvních pokut (tj. součinu čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru) podle ustanovení § 122 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru.

[116] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„81_2020_049353_CNB_650 odpověď na 4 výzvu doručeno 6_4_2020“* a po otevření soubor *„odpoved_GO_Invex_Finance_sro.pdf“*.
[117] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„74_2020_035595_CNB_650 doručeno 3_3_2020 doku vyž na místě“* a po otevření soubor *„Smlouva_o_uveru [redacted]“*, složka *„8_2020_024721_CNB_650 [redacted] doručeno dne 11_2_2020“* a po otevření soubor *„smlouva_o_uveru.pdf“*. Dále složka *„12 až 43 odpověď na výzvu č_2 část 2“*, kde jsou k jednotlivým úvěrovým případům v jednotlivých složkách umístěny soubory *„smlouva_o_uveru.pdf“*, *„Smlouva_o_uveru_číslo smlouvy.pdf“*, *„číslo smlouvy_smlouva.pdf“* nebo *„Smlouva_o_uveru.pdf“*.
[118] Viz odst. 14. - Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.

137. **Tabulka č. 9 - Úvěrové případy ze vzorku 27 úvěrových případů, u kterých byl spotřebiteli účtován poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“**

Číslo smlouvy	Datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Denní základ pro výpočet pokuty [119]	Počet dní, po které byly pokuty účtovány	Smluvní pokuta 0,1% denně, výpočet[120] (v Kč)	Poplatek *„za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“* (výše v Kč)	Součet účtované Smluvní pokuty[121] a poplatku *„za neoprávněné využití půjčky“* (v Kč)
[redacted]	2.1.2019	[redacted]	15	46	69	690	782
[redacted]	4.1.2019	[redacted]	40	50	200	2000	2 200
[redacted]	9.1.2019	[redacted]	10	50	50	500	550
[redacted]	10.1.2019	[redacted]	15	50	75	750	850
[redacted]	16.1.2019	[redacted]	35	50	175	1 750	1 950
[redacted]	22.1.2019	[redacted]	10	50	50	500	550
[redacted]	30.1.2019	[redacted]	30	50	150	1 500	1 650
[redacted]	18.2.2019	[redacted]	50	26	130	1 300	1 430
[redacted]	28.2.2019	[redacted]	40	50	200	2000	2 200
[redacted]	8.3.2019	[redacted]	30	50	150	1 500	1 650
[redacted]	4.4.2019	[redacted]	50	16	80	800	880
[redacted]	5.4.2019	[redacted]	30	50	150	1 500	1 650
[redacted]	22.8.2019	[redacted]	30	50	150	1 500	1 650
[redacted]	15.4.2019	[redacted]	50	7	35	350	385
[redacted]	5.6.2019	[redacted]	50	11	55	550	605
[redacted]	20.8.2019	[redacted]	40	50	200	2000	2 200
[redacted]	28.6.2019	[redacted]	35	50	175	1 750	1 950
[redacted]	1.7.2019	[redacted]	25	50	125	1 250	1 400
[redacted]	17.7.2019	[redacted]	50	38	190	1 900	2 090
[redacted]	22.11.2019	[redacted]	50	50	250	2 500	2 750
[redacted]	19.8.2019	[redacted]	15	50	75	750	850
[redacted]	29.7.2019	[redacted]	50	14	70	700	770
[redacted]	10.9.2019	[redacted]	50	50	250	2 500	2 750
[redacted]	26.7.2019	[redacted]	20	50	100	1 000	1 100
[redacted]	7.8.2019	[redacted]	30	50	150	1 500	1 650
[redacted]	31.5.2019	[redacted]	10	50	50	500	550
[redacted]	19.2.2019	[redacted]	20	50	100	1 000	1 100

138. Z výše uvedené Tabulky č. 9 vyplývá, že účastník řízení ve 27 případech ze vzorku 27 úvěrových případů spotřebiteli účtoval poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“.

[119] Tento poplatek je dle Interních pravidel počítán tak, že výše úroku p. a. (v Kč) je vydělena počtem dní, na které byl úvěr poskytnut (= denní základ) a následně vynásobena počtem dní, po které byl poplatek účtován.
[120] Součin výše hodnoty 0,1 % z celkové výše poskytnutého úvěru a celkového počtu dnů, po které byla pokuta účtována.
[121] Jak bylo popsáno výše v podkapitole *i. Smluvní pokuta ve výši 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru (podle čl. VI. odst. 2.1.1. Smlouvy o spotřebitelském úvěru)*, účastník řízení v některých případech z důvodu zaokrouhlování účtuje smluvní pokutu ve výši 0,1 % z celkové výše poskytnutého úvěru denně v hodnotě vyšší, než odpovídá správnému výpočtu výše této hodnoty.

139. Dále z Tabulky č. 9 vyplývá, že v 21 případech ze vzorku 27 úvěrových případů, které jsou červeně označeny, došlo k překročení limitu pro souhrn všech uplatněných smluvních pokut (tj. součinu čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru) podle ustanovení § 122 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru.

iv. Poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč

140. Podle smluvní dokumentace[122] a rovněž vyjádření účastníka řízení[123] je tento poplatek spotřebiteli účtován 30. den po splatnosti úvěru a účastník řízení jej považuje za úhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předáním úvěrového případu k mimosoudnímu vymáhání prostřednictvím inkasní agentury. Kontrolou zaslaných podkladů[124] správní orgán zjistil, že účastník řízení tento poplatek připočítává k závazku spotřebitele automaticky po uplynutí lhůty 30 dnů od data splatnosti úvěru.

141. V následující Tabulce č. 10 jsou uvedeny úvěrové případy v rámci vzorku 27 úvěrových případů,[125] u nichž byl spotřebiteli naúčtován poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč. Červeně jsou označeny případy, u kterých nedošlo k předání k mimosoudnímu vymáhání, zeleně pak opačný případ, kdy k předání došlo, ale spotřebiteli poplatek za předání účtován nebyl. Žlutě jsou zvýrazněny případy, ve kterých došlo k překročení limitu pro souhrn všech uplatněných smluvních pokut (tj. součinu čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru) podle § 122 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru.

142. **Tabulka č. 10 – Případy, u nichž byl naúčtován poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč**

Číslo smlouvy	Datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Celková výše SÚ dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ[126]	Poplatek za předání k mimosoudnímu vymáhání 30. den		Předáno k mimosoudnímu vymáhání (ANO/NE+kdy)	Součin čísla 0,5 a celkové výše úvěru (v Kč)	Překročení součinu čísla 0,5 a celkové výše úvěru (v Kč)
				Ano/NE, (v Kč)	Kdy[127]			
[redacted]	2.1.2019	[redacted]	1500	ANO, 2 401	16.3.2019	ANO, 3.4.2019	750	1 651
[redacted]	4.1.2019	[redacted]	4000	ANO, 2 401	23.2.2019	ANO, 11.4.2019	2 000	401
[redacted]	9.1.2019	[redacted]	1000	ANO, 2 401	18.2.2019	ANO, 11.4.2019	500	1 901
[redacted]	10.1.2019	[redacted]	1500	ANO, 2 401	19.2.2019	ANO, 11.4.2019	750	1 651

[122] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„74_2020_035595_CNB_650 doručeno 3_3_2020 doku vyž na místě“* a po otevření soubor *„Smlouva_o_uveru_174226“*, složka *„8_2020_024721_CNB_650 [redacted]_doručeno dne 11_2_2020“* a po otevření soubor *„smlouva_o_uveru.pdf“*. Dále složka *„12 až 43 odpověď na výzvu č_2 část 2“*, kde jsou k jednotlivým úvěrovým případům v jednotlivých složkách umístěny soubory *„smlouva_o_uveru.pdf“*, *„Smlouva_o_uveru_číslo smlouvy.pdf“*, *„číslo smlouvy_smlouva.pdf“* nebo *„Smlouva_o_uveru.pdf“*.

[123] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“*, čas od 01:15:57 do 01:16:24 a 01:28:48 do 01:30:42.

[124] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„45 až 73 odpověď na výzvu 19_2_2020“* a složka *„pořízeno z CRM“* dne 14.5.2020 jako soubor *„[redacted] CRM.jpg“* a složky *„8_2020_024721_CNB_650 [redacted] doručeno dne 11_2_2020“* a *„12 až 43 odpověď na výzvu č_2 část 2“* k jednotlivým úvěrovým případům, soubor *seznam_SMS_a_emailu.pdf, Upominky.pdf, Vsechny_zpravy_pro_klienta_příjmení_jméno_credit_číslo smlouvy.pdf, [redacted]_2020-02-17_142330.pdf.*

[125] Viz odst. 32. - Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.

[126] Zákona o spotřebitelském úvěru.

[127] Správní orgán dodává, že přesné datum účtování poplatku není v zaslaných dokladech ani v CRM účastníka řízení zaznamenáno. Správní orgán tedy použil data dohledaná v upomínkách odeslaných jednotlivým spotřebitelům, dle mezidenního nárůstu celkové výše dluhu odpovídajícího výši daného poplatku.

[redacted]	16.1.2019	[redacted]	3500	ANO, 2 401	25.2.2019	ANO, 10.4.2019	1 750	651
[redacted]	22.1.2019	[redacted]	1000	ANO, 2 401	3.3.2019	ANO, 10.4.2019	500	1 901
[redacted]	30.1.2019	[redacted]	3000	ANO, 2 401	31.3.2019	NE	1 500	901
[redacted]	18.2.2019	[redacted]	5000	NE	x	ANO, 30.4.2019	2 500	x
[redacted]	28.2.2019	[redacted]	4000	ANO, 2 401	19.4.2019	ANO, 20.5.2019	2 000	401
[redacted]	8.3.2019	[redacted]	3000	ANO, 2 401	22.5.2019	ANO, 2.7.2019	1 500	901
[redacted]	5.4.2019	[redacted]	3000	ANO, 2 401	4.6.2019	ANO, 2.7.2019	1 500	901
[redacted]	22.8.2019	[redacted]	3000	ANO, 2 401	5.11.2019	ANO, 25.11.2019	1 500	901
[redacted]	20.8.2019	[redacted]	4000	ANO, 2 401	3. 11.2019	ANO, 25.11.2019	2 000	401
[redacted]	28.6.2019	[redacted]	3500	ANO, 2 401	11.9.2019	ANO, 5.11.2019	1 750	651
[redacted]	1.7.2019	[redacted]	2500	ANO, 2 401	14.9.2019	ANO, 5.11.2019	1 250	1 151
[redacted]	17.7.2019	[redacted]	5000	ANO, 2 401	15.9.2019	NE	2 500	-
[redacted]	22.11.2019	[redacted]	5000	ANO, 2 401	5.2.2020	ANO, 18.3.2020	2 500	-
[redacted]	19.8.2019	[redacted]	1500	ANO, 2 401	2.11.2019	ANO, 25.11.2019	750	1 651
[redacted]	10.9.2019	[redacted]	5000	ANO, 2 401	9.11.2019	ANO, 12.12.2019	2 500	-
[redacted]	26.7.2019	[redacted]	2000	ANO, 2 401	14.9.2019	ANO, 5.11.2019	1 000	1 401
[redacted]	7.8.2019	[redacted]	3000	ANO, 2 401	16.10.2019	ANO, 5.11.2019	1 500	901
[redacted]	31.5.2019	[redacted]	1000	ANO, 2 401	14.8.2019	ANO, 11.9.2019	500	1 901
[redacted]	19.2.2019	[redacted]	2000	ANO, 2 401	20.4.2019	ANO, 20.5.2019	1 000	1 401

143. Z výše uvedené Tabulky č. 10 vyplývá, že ve 22 případech ze vzorku 27 úvěrových případů[128] byl spotřebiteli účtován poplatek, který měl pokrývat náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč. Ve dvou z těchto 22 případů pak nedošlo k předání úvěrového případu k mimosoudnímu vymáhání. Naopak v jednom úvěrovém případě k tomuto předání došlo, avšak spotřebiteli nebyl příslušný poplatek účtován.

144. V Tabulce č. 10 jsou rovněž zaznamenána data, ve kterých došlo k účtování poplatku spotřebiteli a také k předání k mimosoudnímu vymáhání, ze kterých vyplývá, že tento poplatek byl spotřebiteli účtován vždy před tím, než k předání došlo, a to s významným časovým předstihem, v některých případech až téměř dvouměsíčním. V tomto období účastník řízení nemohl vědět, zda k předání úvěrového případu k mimosoudnímu vymáhání dojde (spotřebitel např. mohl kdykoli v tomto období úvěr splatit). Je tedy evidentní, že předmětný poplatek není vázán na reálné předání k mimosoudnímu vymáhání, nýbrž pouze na 30. den po dni splatnosti úvěru.

145. Na základě výše uvedeného správní orgán konstatuje, že tento poplatek neslouží k úhradě účelně vynaložených nákladů za předání úvěrového případu k mimosoudnímu vymáhání, protože není účtován v závislosti na vzniku těchto nákladů a byl vždy účtován dříve, než k předání úvěrového případu k mimosoudnímu vymáhání vůbec došlo. Je tak poplatkem vázaným pouze na 30. den prodlení spotřebitele bez dalšího. Správní orgán tedy má za prokázané, že tento poplatek má v souladu s ustanovením § 122 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebitelském úvěru povahu smluvní pokuty ve smyslu ustanovení § 122 odst. 1 písm. c) téhož zákona.

146. Z výše uvedené Tabulky č. 10 dále vyplývá, že v 19 úvěrových případech ze vzorku 27 úvěrových případů[129] došlo rovněž k překročení limitu pro souhrn všech uplatněných smluvních pokut (tj. součinu čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru) podle

[128] Viz odst. 32. tohoto rozhodnutí - Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.
[129] Viz odst. 32. tohoto rozhodnutí - Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.

ustanovení § 122 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru, a to již uplatněním pouze tohoto jednoho poplatku. Nadto je uvedený limit překročen takovou měrou, že např. v případech úvěrů v celkové výši 1 000 Kč dosahuje tento poplatek součinu čísla 2,4 a celkové výše spotřebitelského úvěru, tedy poplatek má hodnotu téměř dvou a půl násobku celkové výše úvěru.

v. Poplatek po 50. dni „za potenciální náklad na insolvenci“ 484 Kč

147. Dle smluvní dokumentace[130] a vyjádření účastníka řízení[131] je tento poplatek spotřebiteli účtován 50. den po splatnosti úvěru a účastník řízení jej považuje za úhradu účelně vynaložených nákladů, které účastníku řízení vzniknou v případě podání přihlášky pohledávky k insolvenčnímu řízení vedeného s daným spotřebitelem. Kontrolou zaslaných podkladů správní orgán zjistil, že účastník řízení tento poplatek připočítává k závazku spotřebitele automaticky po uplynutí lhůty 50 dnů od data splatnosti úvěru, bez ohledu na skutečnost, zda účastník řízení vůbec kdy přihlášku k insolvenčnímu řízení vedenému s daným spotřebitelem podá, tedy v závislosti pouze na prodlení spotřebitele a době padesáti dnů po splatnosti úvěru, což ostatně naznačuje i samotný název poplatku, dle kterého se nejedná o náklady reálné, nýbrž potenciální.

148. V následující Tabulce č. 11 jsou uvedeny úvěrové případy v rámci vzorku 27 úvěrových případů[132], u nichž byl spotřebiteli naúčtován poplatek „za potenciální náklad na insolvenci“, červeně označeny jsou případy, u nichž nedošlo k podání přihlášky k insolvenčnímu řízení, žlutě případy, u kterých přihláška k insolvenčnímu řízení byla podána, a dále zeleně spotřebitelské úvěry, u nichž tento poplatek účtován nebyl, avšak přihláška k insolvenčnímu řízení podána byla.

149. **Tabulka č. 11 - Úvěrové případy, u nichž byl spotřebiteli naúčtován poplatek „za potenciální náklad na insolvenci“**

Číslo smlouvy	Datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Celková výše SÚ dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ[133] (v Kč)	Poplatek *„za potenciální náklad na insolvenci“* 50. den		Podání přihlášky k insolvenci (ANO+kdy/NE) Kontrolováno v ISIR
				ANO/NE, výše v Kč	Kdy[134]	
[redacted]	2.1.2019	[redacted]	1500	NE	x	ANO, 4.4.2019
[redacted]	4.1.2019	[redacted]	4000	ANO, 484	18.4.2019	NE
[redacted]	9.1.2019	[redacted]	1000	ANO, 484	11.3.2019	NE
[redacted]	10.1.2019	[redacted]	1500	ANO, 484	11.3.2019	NE
[redacted]	16.1.2019	[redacted]	3500	ANO, 484	18.3.2019	ANO, 6.8.2019
[redacted]	22.1.2019	[redacted]	1000	ANO, 484	25.3.2019	NE
[redacted]	30.1.2019	[redacted]	3000	ANO, 484	24.4.2019	NE

[130] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, složka *„74_2020_035595_CNB_650 doručeno 3_3_2020 doku vyž na místě“* a po otevření soubor *„Smlouva_o_uveru_[redacted]“*, složka *„8_2020_024721_CNB_650 [redacted] doručeno dne 11_2_2020“* a po otevření soubor *„smlouva_o_uveru.pdf“*. Dále složka *„12 až 43 odpověď na výzvu č_2 část 2“*, kde jsou k jednotlivým úvěrovým případům v jednotlivých složkách umístěny soubory *„smlouva_o_uveru.pdf“*, *„Smlouva_o_uveru_číslo smlouvy.pdf“*, *„číslo smlouvy_smlouva.pdf“* nebo *„Smlouva_o_uveru.pdf“*.

[131] Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 3.3.2020 *Kontrolní pohovor Go Invex 3.3.2020.MP3*, čas od 01:15:57 do 01:16:24 a od 02:01:28 do 02:01:41.

[132] Viz odst. 32. tohoto rozhodnutí - Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.

[133] Zákona o spotřebitelském úvěru.

[134] Správní orgán dodává, že přesné datum účtování poplatku není v zaslaných dokladech ani v CRM účastníka řízení zaznamenáno. Správní orgán tedy použil data dohledaná v upomínkách odeslaných jednotlivým spotřebitelům, dle mezidenního nárůstu celkové výše dluhu odpovídajícího výši daného poplatku.

[redacted]	18.2.2019	[redacted]	5000	NE	x	ANO, 2.5.2019
[redacted]	28.2.2019	[redacted]	4000	ANO, 484	10.5.2019	NE
[redacted]	8.3.2019	[redacted]	3000	ANO, 484	11.6.2019	NE
[redacted]	5.4.2019	[redacted]	3000	ANO, 484	24.6.2019	NE
[redacted]	22.8.2019	[redacted]	3000	ANO, 484	25.11.2019	ANO, 11.3.2020
[redacted]	20.8.2019	[redacted]	4000	ANO, 484	25.11.2019	NE
[redacted]	28.6.2019	[redacted]	3500	ANO, 484	3.10.2019	NE
[redacted]	1.7.2019	[redacted]	2500	ANO, 484	8.10.2019	NE
[redacted]	22.11.2019	[redacted]	5000	ANO, 484	25.2.2020	NE
[redacted]	19.8.2019	[redacted]	1500	ANO, 484	25.11.2019	NE
[redacted]	10.9.2019	[redacted]	5000	ANO, 484	29.11.2019	NE
[redacted]	26.7.2019	[redacted]	2000	ANO 484	8.10.2019	ANO, 13.11.2019
[redacted]	7.8.2019	[redacted]	3000	ANO, 484	31.10.2019	NE
[redacted]	31.5.2019	[redacted]	1000	ANO, 484	3.9.2019	NE
[redacted]	19.2.2019	[redacted]	2000	ANO, 484	10.5.2019	NE

150. Z výše uvedené Tabulky č. 11 vyplývá, že ve 20 případech ze vzorku 27 úvěrových případů[135] byl spotřebiteli účtován poplatek „za potenciální náklad na insolvenci“. U 17 případů z těchto 20 úvěrových případů však nebyla účastníkem řízení přihláška k insolvenčnímu řízení s daným spotřebitelem vůbec podána, pouze ve třech případech pak účastník řízení tuto přihlášku podal. Naopak, u dvou případů správní orgán zjistil, že účastník řízení přihlášku k insolvenčnímu řízení vedenému s daným spotřebitelem podal, avšak těmto spotřebitelům neúčtoval poplatek, který má pokrývat náklady na její podání. Během kontroly na místě dne 3.3.2020 se správní orgán účastníka řízení dotázal, z jakého důvodu těmto spotřebitelům předmětný poplatek neúčtoval. Účastník řízení na to sdělil, že důvodem bylo předání úvěrového případu inkasní agentuře, která zpracovává přihlášky k insolvenčnímu řízení, již v době před uplynutím padesáti dnů ode dne splatnosti úvěru.[136]

151. Z výše uvedeného je zjevné, že tento poplatek neslouží k úhradě účelně vynaložených nákladů v podobě přípravy a podání přihlášky k insolvenčnímu řízení, protože není účtován v závislosti na vzniku těchto nákladů, nýbrž je poplatkem vázaným pouze na 50. den prodlení spotřebitele bez dalšího. Správní orgán považuje za prokázané, že ve všech případech ze vzorku 27 úvěrových případů má tento poplatek v souladu s ustanovením § 122 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebitelském úvěru povahu smluvní pokuty ve smyslu ustanovení § 122 odst. 1 písm. c) téhož zákona.

Vyjádření účastníka řízení

152. Ke zjištění správního orgánu, že ve všech 27 úvěrových případech ze vzorku úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele po spotřebitelích v prodlení požadoval platbu za smluvní pokutu ve výši 0,1 %, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru, když nadto požadoval dále poplatek ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“, poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“, poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč a poplatek po 50. dni „za potenciální náklad na insolvenci“ ve výši 484 Kč, čímž požadoval v součtu všech smluvních pokut smluvní pokutu, která přesáhla výši 0,1 % denně z částky, ohledně níž byl spotřebitel v prodlení, účastník

[135] Viz odst. 32. - Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.
[136] Viz DVD *„Podklady ke správnímu řízení“*, soubor *„Go Invex 3_3_2020.MP3“,* čas od čas od 01:20:28 do 01:23:27.

namítl, že požadované částky ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“, poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“, poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč a poplatek po 50. dni „za potenciální náklad na insolvenci“ ve výši 484 Kč nejsou smluvními pokutami, ale náklady spojenými s uplatněním pohledávky.

153. Účastník řízení je toho názoru, že poplatek, jak byl a je stanoven, odpovídá účelně vynaloženým nákladům na realizaci úkonu, který pokrývá. Jedná se o činnost, která je částečně automatizována, ale také realizována manuálně pracovníkem účastníka řízení. Pokud se SMS realizuje manuálně (ručně), vznikají náklady na tzv. „člověkohodinu“, které počítal (nebyly nijak odhadnuty) a jsou založeny na reálném čase konkrétního pracovníka, který se rozesílání SMS zpráv věnoval, musel je pečlivě psát a kontrolovat správnost údajů. Zároveň vycházel z obvyklé praxe, že zpočátku prodlení se spotřebitel kontaktuje třikrát, ale často se ukázalo, že to nestačí a musel se kontaktovat daleko častěji. Při výpočtu nákladů vycházel z účetní závěrky společnosti za rok 2016, z nichž lze dovodit náklady na zasílání SMS zpráv.

154. Účastník řízení jako příklad uvádí spotřebitele zmíněné v protokolu s přehledem poplatků a SMS zpráv:

	Číslo smlouvy	**Jméno a příjmení spotřebitele**	**Celková výše SÚ dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ (v Kč)**	**Počet dní, po které byly náklady účtovány**	**Náklady, spojené s uplatněním pohledávky 70 Kč denně (celková výše v Kč)**	**Počet SMS/ emailových upomínek Celkem/ systémem/ ručně**
1	[redacted]	[redacted]	1500	46	3 220	31/15/16
2	[redacted]	[redacted]	4000	50	3 500	75/16/59
3	[redacted]	[redacted]	1000	50	3 500	60/15/45
4	[redacted]	[redacted]	1500	50	3 500	76/15/61
5	[redacted]	[redacted]	3500	50	3 500	79/15/65
6	[redacted]	[redacted]	1000	50	3 500	62/15/47
7	[redacted]	[redacted]	3000	50	3500	50/15/35
8	[redacted]	[redacted]	4000	50	3500	56/15/41
9	[redacted]	[redacted]	3000	50	3500	89/15/74
10	[redacted]	[redacted]	3000	50	3500	39/15/24
11	[redacted]	[redacted]	4000	50	3500	52/15/37
12	[redacted]	[redacted]	3500	50	3500	41/15/26
13	[redacted]	[redacted]	2500	50	3500	62/15/47
14	[redacted]	[redacted]	5000	38	2660	27/15/12
15	[redacted]	[redacted]	5000	50	3500	70/15/55
16	[redacted]	[redacted]	1500	50	3500	64/15/49
17	[redacted]	[redacted]	5000	50	3500	77/15/62
18	[redacted]	[redacted]	2000	50	3500	48/15/33
19	[redacted]	[redacted]	3000	50	3500	60/15/45
20	[redacted]	[redacted]	1000	50	3500	41/15/26
21	[redacted]	[redacted]	2000	50	3500	49/15/34
22	[redacted]	[redacted]	5000	26	1820	20/15/5

155. K poplatku 70 Kč za 1 den účastník řízení dodal, že je připraven doložit správnímu orgánu, že si ho účtoval oprávněně, neboť každý pracovní den na konkrétního klienta adresoval buď SMS (bylo jich i více), nebo emailovou výzvu k zaplacení. Účastník řízení

dále s odkazem na osobním jednání sdělil, že pokud poplatku 70 Kč denně odpovídají náklady (byly činěny vůči dlužníkům konkrétní úkony našich pracovníků), je aplikace daného poplatku v naprostém pořádku.

156. Účastník řízení dále namítl, že poplatky správní orgán původně schválil v rámci povolovacího řízení, a nyní je právně rekvalifikuje na smluvní pokutu. Účastník řízení upozorňuje na to, že si není jist správnosti výkladu, když smluvní pokuta je smluvní ujednání mezi společností a klientem, zatímco poplatek pokrývá ostatní náklady, kterou souvisí se zprocesováním nějaké události, s čímž příslušné společnosti vždy logicky vzniknou náklady. Podle jeho názoru by se poplatky neměly jednoduše směšovat (kvalifikovat) jako smluvní pokuta, když položil otázku *„Proč by potom zákon umožňoval, aby poskytovatelé spotřebitelského úvěru mohli požadovat úhradu účelně vynaložených nákladů?“*. Účastník řízení dále poukázal na to, že Ministerstvo financí ČR v zákoně rozlišuje mezi oběma druhy plateb a umožnilo, aby různé poplatky existovaly vedle smluvní pokuty a úroků z prodlení, a proto příliš nechápe, že prakticky všechny poplatky jsou jednoduše zaměněny za smluvní pokutu. Tento výklad je podle jeho názoru nesprávný a neodpovídá znění zákona. Nicméně je připraven o správném nastavení poplatků a pokut se správním orgánem diskutovat, aby nemohlo dojít k jakémukoliv poškození spotřebitelů. Účastník řízení sdělil, že by ocenil v této oblasti také nějakou metodiku či doporučení správního orgánu, jak sdělil na jednání.

157. Účastník řízení dále odkázal na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 sp. zn. [redacted] ve věci pohledávky p. [redacted] ze smlouvy č. [redacted] ze dne 20.1.2019, dle kterého náklady na administraci prodlení dlužníka ve výši 70 Kč denně, částka 2 401 Kč za předání pohledávky třetí osobě k provedení pokusu o mimosoudní vymožení pohledávky, a to nejdříve po 50 dnech od odeslání výzvy k zaplacení jsou náklady spojené s uplatněním pohledávky, nikoliv smluvní pokuty.

158. Závěrem účastník řízení dodal, že názor, který prezentuje, tak zastává, avšak chce dále působit na trhu, a proto se snaží vycházet maximálně vstříc regulátorovi, a proto potencionální poplatek za insolvenci vypustí a nebude požadovat, protože si už veškerou agendu zpracovává sám.

<u>Stanovisko správního orgánu vč. právní kvalifikace</u>

159. K argumentaci účastníka řízení rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 č. j. [redacted] správní orgán dodává, že účastníku řízení je určitě známo, jelikož byl žalobcem, že existuje např. rozhodnutí Krajského soudu v Brně, sp. zn. 73 ICm 1858/2021 ze dne 24.1.2022, který došel u sporných poplatků k těmto závěrům: *„Z čl. VI. a VII. smlouvy o úvěru a smlouvy o prodloužení splatnosti úvěru soud zjistil, že ujednání o účelně vynaložených nákladech, které obecně je dle § 122 odst. 1 písm. a) možné sjednat, je nepřehledné, je obsaženo v mnoha ustanoveních s různými způsoby určení takových nákladů, které sankcionují různé prodlení dlužníka, jsou vázána na různé lhůty prodlení dlužníka,* ***<u>dochází k nepřípustnému řetězení těchto nákladů a celkově svým charakterem tyto náklady spíše než funkci úhrady účelně vynaložených nákladů na vymáhání pohledávky za dlužníkem představují další sankci pro dlužníka za prodlení s hrazením úvěru nad rámec smluvní pokuty, která je ve smlouvě sjednána na samé hranici přípustnosti (0,1% denně z dlužné částky za každý den prodlení.)</u>*** *Soud má tak za to, že nejen že jsou tato ujednání neurčitá pro svoji nesrozumitelnost, ale současně zakládají v tomto konkrétním případě značnou nerovnováhu v právech a povinnostech smluvních stran. Z výše uvedeného důvodu soud zamítl žalobu žalobce na určení pravosti dílčí přihlášky pohledávky P21/2 (výrok IV.), žalobu žalobce na určení*

pravosti dílčí přihlášky pohledávky P21/3 (výrok V.) a žalobu žalobce na určení pravosti dílčí přihlášky pohledávky P21/4 (výrok VI.).“ Správní orgán v této souvislosti proti argumentaci rozsudkem nejnižšího civilního soudu odkazuje opět na odst. 97. tohoto rozhodnutí.

160. Správní orgán považuje polemiku účastníka řízení týkající se řečnické otázky *„Proč by potom zákon umožňoval, aby poskytovatelé spotřebitelského úvěru mohli požadovat úhradu účelně vynaložených nákladů?“* za zcela irelevantní a účelovou. Správní orgán opět zdůrazňuje, že nelze akceptovat, že jsou nějaké náklady účtovány dříve, než vůbec byl učiněn úkon, za který měly být tyto náklady účtovány. Správní orgán je toho názoru, že účelně vynaložený náklad lze zaúčtovat až po té, když vznikl. Pokud tento náklad účastník řízení zaúčtoval dříve, v těchto případech dokonce v souvislosti s prodlením, tak správní orgán nepovažuje takovou náhradu spojenou s účelně vynaloženými náklady, avšak v souladu s ustanovením § 122 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru za smluvní pokutu. Pokud účastník řízení reálně účtuje tyto poplatky na základě skutečnosti, že se spotřebitel dostal do prodlení, aniž by udělal úkon, za který si sjednal právo účtovat takový poplatek, tak v tomto případě jsou i přiléhavé právní názory Krajského soudu v Brně v rozsudku sp. zn. 73 ICm 1858/2021, když soud výstižně uvedl, že ***svým charakterem tyto náklady spíše než funkci úhrady účelně vynaložených nákladů na vymáhání pohledávky za dlužníkem představují další sankci pro dlužníka za prodlení s hrazením úvěru nad rámec smluvní pokuty.*** Správní orgán v této souvislosti k tvrzení účastníka řízení, že zasílá někdy i více SMS zpráv denně, odkazuje na důvodovou zprávu k zákonu o spotřebitelském úvěru, kde je uvedeno: *„Z tohoto důvodu se omezují poplatky účtované v případě prodlení spotřebitele s plněním jeho povinností na účelně vynaložené náklady, které musí poskytovatel doložit, ať již orgánu dohledu, nebo věcně a místně příslušnému soudu, pokud u něj tyto náklady uplatňuje. Pod dané ustanovení spadají jak poplatky za upomínky, tak náklady na vymáhání, nikoli však například náklady soudního řízení. **Šikanózní vymáhání (např. posíláním několika draze zpoplatněných upomínek denně) není právem chráněno, nadto účtované náklady budou vždy posuzovány z hlediska účelnosti a hospodárnosti.** Poplatek, jehož výše by přesáhla rámec účelně vynaložených nákladů, bude považován za smluvní pokutu, jejíž výše je omezena.“*

161. Správní orgán znovu přezkoumal zjištění k poplatku ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“ a nově předložené podklady předložené v písemnosti Odůvodnění odporu ze dne 31.10.2022 a dospěl k závěru, že poplatek ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“ není účelně vynaložený náklad. Správní orgán odkazuje na výpočet v odst. 125. tohoto rozhodnutí, kde účastník řízení kalkulaci účelně vynaložených nákladů odvozuje od času potřebného k jejímu zpracování a ceny jedné pracovní hodiny, avšak v Odůvodnění odporu ze dne 31.10.2022 uvádí, že posílá nějakou část SMS upomínek systém. Z podkladů doložených účastníkem řízení v Odůvodnění odporu ze dne 31.10.2022 vyplývá, že první upomínka ve formě SMS zprávy byla vždy zaslána až třetí den po prodlení. Např. u úvěrového případu [redacted] - č. smlouvy [redacted] účastník řízení 3.10.2019 zaslal SMS ve znění: *„Dobry den, dovolujeme si Vam pripomenout, ze dnes je posledni den pro splaceni Vasi pujcky. Vas dluh cini: 2175 Kc. Vas Credit123.cz“*, a až 6.10.2019 odeslal první upomínku ve znění: „*Credit123.cz: Byly Vam pripsany sankcni poplatky za 3 dny. Vas dluh cini: 2436 Kc. Doporucujeme prodlouzit splatnost pujcky nebo urychlene splatit dluh“*. Stejně je tomu i u další doložené SMS komunikace s dalšími spotřebiteli z kontrolního vzorku. Správní orgán již na základě této zjištěné skutečnosti má důvodné pochybnosti o tom, že se jedná o účelně vynaložené náklady, které vznikly v souvislosti

s prodlením spotřebitele. Za 3 dny prodlení na základě jedné SMS zprávy účastník řízení defakto naúčtoval poplatek 210 Kč. Správní orgán v rámci kontroly neobdržel od účastníka řízení žádný podklad, kterým by prokázal, že jde o skutečně jím účelně vynaložené náklady.

162. K poplatku „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“ správní orgán dodává, že je v článku VI. v bodě 2.2 smlouvy o spotřebitelském úvěru popsán tak, že je tento poplatek spojen s pozdním splácením úvěru, který je považován za účelně vynaložené náklady věřitele ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru. Avšak správní orgán zjistil, že je tento účtován pouze v souvislosti s prodlením spotřebitele bez dalšího. Není vůbec vázán na nějaké náklady, které by účastníku řízení vznikly v souvislosti s vymáháním dluhu. Správní orgán proto i v tomto případě musí konstatovat, že účastník řízení neprokázal, že by tento poplatek byl úhradou účelně vynaložených nákladů, proto tento poplatek v souladu s ustanovením § 122 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebitelském úvěru považuje za smluvní pokutu.

163. K poplatku „náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč“ správní orgán dodává, že interní systém účastníka řízení vždy vyúčtoval tento poplatek spotřebitelům dříve, než došlo k reálnému předání k mimosoudnímu vymáhání. Účastník řízení vyúčtoval tento poplatek vždy 30. den od prodlení spotřebitele, aniž by tomuto předcházelo reálné předání dluhu k mimosoudnímu vymáhání. U takto naúčtovaného poplatku neobstojí argumentace účastníka řízení, že jde o účelně vynaložené náklady, když v době vyúčtování tohoto poplatku tyto náklady reálně účastníku řízení nevznikly. Správní orgán proto i v tomto případě musí konstatovat, že účastník řízení neprokázal, že by tento poplatek byl úhradou účelně vynaložených nákladů, proto tento poplatek v souladu s ustanovením § 122 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru považuje za smluvní pokutu.

164. K poplatku po 50. dni „za potenciální náklad na insolvenci“ 484 Kč opět nutno dodat, že poplatek připočítává k závazku spotřebitele po uplynutí lhůty 50 dnů od data splatnosti úvěru, bez ohledu na skutečnost, zda účastník řízení vůbec kdy přihlášku k insolvenčnímu řízení vedenému s daným spotřebitelem podá, když správní orgán zjistil, že ve 20 případech ze vzorku 27 úvěrových případů byl spotřebiteli účtován poplatek „za potenciální náklad na insolvenci“, a z těchto 20 případů u 17 případů však nebyla účastníkem řízení přihláška k insolvenčnímu řízení s daným spotřebitelem vůbec podána. Nelze účtovat poplatek spotřebiteli za podání přihlášky za insolvenci pouze na základě 50. dne prodlení, když tato přihláška reálně podána nebyla. Pokud není podána přihláška, tak účastníku řízení ani nevzniknou žádné účelně vynaložené náklady, a tudíž nemá právo tento poplatek požadovat. Nad to správní orgán musí poukázat na to, že u tohoto poplatku se jedná ze strany účastníka řízení o úmyslné obcházení ustanovení § 170 písm. f) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož se v insolvenčním řízení neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku, není-li dále stanoveno jinak, náklady účastníků řízení vzniklé jim účastí v insolvenčním řízení.[137] Pokud by účastník řízení totiž vyúčtoval tento poplatek spotřebiteli, až by skutečně přihlásil pohledávku do insolvenčního řízení, tj. v průběhu insolvenčního řízení, tak by mu soud požadavek na náhradu nákladů spojených s podáním přihlášky pohledávky podle ustálené judikatury v rámci tohoto insolvenčního řízení zamítl.[138] Správní orgán proto i v tomto případě musí konstatovat,

[137] Viz Moravec, T., Kotoučová, J. a kol. Insolvenční zákon. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 676 - 682, kde je uvedeno: *„Dalším typem těchto nákladů, který je tímto vyloučen z uspokojení v průběhu insolvenčního řízení, je náklad spojený s účastí věřitele na přezkumném jednání, s podáním přihlášky pohledávky nebo v souvislosti s uplatněním nároků v určovací žalobě.“*

[138] Viz např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 116/2015 ze dne 30.11.2017.

že účastník řízení neprokázal, že by tento poplatek byl úhradou účelně vynaložených nákladů, proto tento poplatek v souladu s ustanovením § 122 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru považuje za smluvní pokutu.

165. Správní orgán souhlasí s účastníkem řízení, že zákon o spotřebitelském úvěru rozlišuje mezi poplatkem a smluvní pokutou, avšak je na účastníku řízení, aby doložil orgánu dohledu, nebo věcně a místně příslušnému soudu, že se jedná o účelně vynaložené náklady. Důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru k tomu dodává, že náklady budou vždy posuzovány z hlediska účelnosti a hospodárnosti. Poplatek, jehož výše by přesáhla rámec účelně vynaložených nákladů, bude považován za smluvní pokutu, jejíž výše je omezena. Pokud správní orgán zjistil, že poplatky nebyly reálně vázány na odeslanou upomínku, na předání k mimosoudnímu vymáhání dluhu, na podání přihlášky do insolvenčního řízení apod., avšak pouze na určitý čas od prodlení, tak nelze hovořit o účelně vynaložených nákladech, když žádné náklady v době zaúčtování těchto poplatků účastníkovi řízení nevznikly.

166. Správní orgán považuje za lichou námitku účastníka týkající se toho, že správní orgán tyto poplatky schválil v rámci povolovacího řízení. Správní orgán nemohl z podkladů, které v rámci řízení o žádosti o vydání oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů predikovat tu skutečnost, že účastník řízení naváže vyúčtování poplatků na nějaký konkrétní den, aniž by skutečně např. předal dluh k mimosoudnímu vymáhání či podal přihlášku od insolvenčního řízení. Tyto skutečnosti lze zjistit až zpětně pouze až na základě vykonané kontroly u účastníka řízení, což se v tomto případě stalo.

167. **Tabulka č. 12 - Souhrn uplatněných smluvních pokut uvedených v odst. 116. až 151. tohoto rozhodnutí**

Číslo smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Celková výše SÚ[139] dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ[140] (v Kč)	Celková částka, ohledně níž je spotřebitel v prodlení ve smyslu ustanovení § 122 odst. 2 ZSÚ	Smluvní pokuta ve výši účtované spotřebiteli (v Kč)	Poplatek *„za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“* (v Kč)	Poplatek za předání k mimosoudnímu vymáhání 30. den (v Kč)	Poplatek za *„potenciální náklad na insolvenci“* 50. den v Kč)	Celková výše smluvní pokuty[141] (v Kč)	Limit výše smluvní pokuty 0,1 % denně,pod le ustanoven í § 122 odst. 2 ZSÚ výpočet na den[142] (v Kč)	Výše smluvní pokuty přepočtena na den uplatněná účastníkem řízení[143] (Kč)	Součin čísla 0,5 a celkové výše úvěru[144] (v Kč)
[redacted]	[redacted]	1500	2175	92	690	2 401	NE	3 183	2,175	69,20	750
[redacted]	[redacted]	4000	4800	200	2 000	2 401	484	5 085	4,80	101,7	2 000
[redacted]	[redacted]	1000	1100	50	500	2 401	484	3 435	1,1	68,7	500
[redacted]	[redacted]	1500	1650	100	750	2 401	484	3 735	1,650	74,7	750
[redacted]	[redacted]	3500	3850	200	1 750	2 401	484	4 835	3,85	96,7	1 750

[139] Spotřebitelského úvěru.
[140] Zákona o spotřebitelském úvěru.
[141] Správní orgán dodává, že v celkové výši smluvní pokuty není započítána část poplatku ve výši 70 Kč, včetně DPH, „*za administraci každého dne ve zpoždění*“, jejíž blíže nespecifikovatelná část má v souladu s ustanovením § 122 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebitelském úvěru povahu smluvní pokuty ve smyslu § 122 odst. 1 písm. c) téhož zákona, a to z důvodu, že není možné konkrétně určit, o jakou část poplatku se jedná.
[142] Vypočteno jako 0,1 % z částky, ohledně níž je spotřebitel v prodlení ve smyslu ustanovení § 122 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru.
[143] Podíl hodnoty celkové výše smluvní pokuty a celkového počtu dnů, po které byla pokuta účtována.
[144] Součin čísla 0,5 a hodnoty celkové výše spotřebitelského úvěru (SÚ) dle ustanovení § 3 odst. 2 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru (ZSÚ).

[redacted]	[redacted]	1000	1100	50	500	2 401	484	3 435	1,1	68,7	500
[redacted]	[redacted]	3000	3900	150	1 500	2 401	484	4 535	3,9	90,7	1 500
[redacted]	[redacted]	5000	7250	130	1 300	NE	NE	1 430	7,25	55	2 500
[redacted]	[redacted]	4000	4800	200	2 000	2 401	484	5 085	4,8	101,7	2 000
[redacted]	[redacted]	3000	4350	150	1 500	2 401	484	4 535	4,35	90,7	1 500
[redacted]	[redacted]	5000	6500	80	800	NE	NE	880	6,5	55	2 500
[redacted]	[redacted]	3000	3900	150	1 500	2 401	484	4 535	3,9	90,7	1 500
[redacted]	[redacted]	3000	4350	150	1 500	2 401	484	4 535	4,35	90,7	1 500
[redacted]	[redacted]	5000	7250	35	350	NE	NE	385	7,25	55	2 500
[redacted]	[redacted]	5000	7250	55	550	NE	NE	605	7,25	55	2 500
[redacted]	[redacted]	4000	5800	200	2 000	2 401	484	5 085	5,8	101,7	2 000
[redacted]	[redacted]	3500	5075	200	1 750	2 401	484	4 835	5,075	96,7	1 750
[redacted]	[redacted]	2500	3625	150	1 250	2 401	484	4 285	3,625	85,7	1 250
[redacted]	[redacted]	5000	6500	190	1 900	2 401	NE	4 491	6,5	118,2	2 500
[redacted]	[redacted]	5000	7250	250	2 500	2 401	484	5 635	7,250	112,7	2 500
[redacted]	[redacted]	1500	2175	100	750	2 401	484	3 735	2,175	74,7	750
[redacted]	[redacted]	5000	6500	70	700	NE	NE	770	6,5	55	2 500
[redacted]	[redacted]	5000	6500	250	2 500	2 401	484	5 635	6,5	112,7	2 500
[redacted]	[redacted]	2000	2400	100	1 000	2 401	484	3 985	2,4	79,7	1 000
[redacted]	[redacted]	3000	4200	150	1 500	2 401	484	4 535	4,2	90,7	1 500
[redacted]	[redacted]	1000	1450	50	500	2 401	484	3 435	1,45	68,7	500
[redacted]	[redacted]	2000	2600	100	1 000	2 401	484	3 985	2,6	79,7	1 000

168. Ve výše uvedené Tabulce č. 12 správní orgán uvádí úvěrové případy v rámci vzorku 27 úvěrových případů spolu s celkovou výší smluvní pokuty ve smyslu ustanovení § 122 odst. 1 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru, kterou účastník řízení spotřebiteli naúčtoval (červeně označený sloupec). V zeleně označeném sloupci tabulky je uvedena hodnota, která odpovídá výpočtu maximální možné výše smluvní pokuty v Kč na den dle ustanovení § 122 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru, v modrém sloupci je přepočet výše uplatněné smluvní pokuty účastníkem řízení v Kč na den, v oranžově označeném sloupci pak hodnota, která odpovídá výpočtu maximální možné výše smluvní pokuty dle ustanovení § 122 odst. 3 téhož zákona.

169. Z výše uvedené Tabulky č. 12 vyplývá, že účastník řízení spotřebitelům ve 27 případech ze vzorku 27 úvěrových případů[145] účtoval smluvní pokuty ve smyslu § 122 odst. 1 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru ve výši překračující maximální možné limity stanovené tímto zákonem.

[145] Viz odst. 32. - Tabulka č. 2 - Vzorek 27 úvěrových případů pro kontrolu týkající se prodlení spotřebitele.

170. Na základě všech shora uvedených skutečností má správní orgán za prokázané, že čtyři z výše popsaných pěti plateb souvisejících s prodlením, konkrétně smluvní pokuta ve výši 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru, poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“, poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč a poplatek po 50. dni „za potenciální náklad na insolvenci“ 484 Kč, k jejichž úhradě účastník řízení všechny spotřebitele smluvně zavazuje, mají povahu smluvní pokuty ve smyslu ustanovení § 122 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Poplatek ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“, pak má povahu smluvní pokuty ve smyslu ustanovení § 122 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru pouze ve své části, jejíž výši nelze blíže specifikovat.

171. Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán dále za prokázané, že účastník řízení účtoval v období od 17.2.2019 do 25.2.2020 ve všech 27 případech ze vzorku 27 úvěrových případů[146] smluvní pokutu, jejíž výše byla vyšší, než zákonem stanovený limit podle ustanovení § 122 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru.[147]

172. Dále má správní orgán na základě výše uvedených zjištění za prokázané, že účastník řízení ve 22 úvěrových případech ze vzorku 27 úvěrových případů[148] v období od 17.2.2019 do 25.2.2020 uplatňoval vůči spotřebitelům smluvní pokuty ve smyslu § 122 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru (smluvní pokutu, jejíž výše byla smluvně stanovena jako 0,1 procenta, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru, poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“, poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč, poplatek po 50. dni „za potenciální náklad na insolvenci“ 484 Kč a poplatek ve výši 70 Kč, včetně DPH, „za administraci každého dne ve zpoždění“), když souhrn jejich výše překračoval součin čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru[149], čímž postupoval v rozporu s ustanovením § 122 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru.

173. **A proto má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 17.2.2019 do 25.2.2020[150]**

**a) ve všech 27 úvěrových případech ze vzorku úvěrových případů týkajících se prodlení spotřebitele ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted],

č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted]) po spotřebitelích v prodlení požadoval platbu za smluvní pokutu ve výši 0,1 %, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru, když nadto požadoval poplatek „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky“, čímž požadoval v součtu všech smluvních pokut smluvní pokutu, která přesáhla výši 0,1 % denně z částky, ohledně níž byl spotřebitel v prodlení, nad to krom úvěrových případů [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted], ve všech ostatních úvěrových 22 úvěrových případech požadoval ještě poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč a dále krom úvěrových případů [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted] a [redacted] č. smlouvy [redacted], ve všech ostatních úvěrových 20 úvěrových případech i poplatek po 50. dni „za potenciální náklad na insolvenci“ ve výši 484 Kč, zároveň ve všech 27 úvěrových případech dále požadoval poplatek „za administraci každého dne ve zpoždění“, jehož výše 70 Kč, včetně DPH neodpovídala účelně vynaloženým nákladům, které mu vznikly v souvislosti s prodlením uvedených spotřebitelů,

**b) a ve 22 případech ze vzorku 27 úvěrových případů týkajících se prodlení spotřebitele ([redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [redacted] č. smlouvy [redacted], [

175. Podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) a h) zákona o spotřebitelském úvěru postupy a pravidla podle odstavce 1 zahrnují pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele a pravidla pro jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení.

176. Podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru se dopustí přestupku tím, že nesplní některý z požadavků na výkon činnosti podle § 15.

Zjištění správního orgánu

177. Správní orgán má za to, když účastník řízení postupuje tak, že při posuzování úvěruschopnosti na výdajovou stranu rozpočtu žadatelů o úvěr započítává pouze načerpané finanční závazky, které řádně neověřuje,[151] výdaje na bydlení, jen v případě, že se jedná o nájemní bydlení[152] a životní minimum na žadatele o úvěr, případně na další osoby ve společné domácnosti, které je určeno k pokrytí všech ostatních výdajů,[153] a následně spotřebiteli, který se dostane do prodlení s plněním dluhu, účtuje poplatky mající povahu smluvní pokuty ve výši překračující limit podle ustanovení § 122 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru nebo také limit podle ustanovení § 122 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru,[154] tak nesporně postup účastníka řízení nezajišťuje řádné poskytování spotřebitelského úvěru.

178. Správní orgán v rámci posuzování úvěruschopnosti považuje započítávání výdajů, aniž by je účastník řízení přiměřeně ověřil, za zcela nedostatečný postup.[155] Správní orgán se též neztotožňuje s účastníkem řízení v tom, že postačuje zohlednit v rámci stanoveného postupu výdaje na bydlení pouze v případě nájemního bydlení a to ještě k tomu částkou v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč, podle obce, ve které žadatel o úvěr žije. Kromě toho, že částka v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč nereflektuje reálnou výši nájmu (např. v roce 2019[156] v Praze průměrný nájem činil 335 Kč za m^2), tak zejména nezohledňuje další výdaje spojené s bydlením (jako např. platby za energie, internet apod.). Výdaje např. za energie vznikají i vlastníkům nemovitosti, čímž je započítání nákladů za bydlení ve výši 0 Kč v případě, že žadatel o úvěr bydlí ve vlastní nemovitosti, zcela neodpovídající realitě. Nedostatečné je i započítání pouze životního minima v rámci ostatních výdajů na žadatele o úvěr, případně na další osoby ve společné domácnosti. Správní orgán je toho názoru, že nelze paušalizovat ostatní výdaje žadatelů o úvěr tak, že odpovídají vždy maximálně výši životního minima. Správní orgán má za to, že ve výše uvedených postupech týkajících se stanovení výdajů za bydlení a ostatních výdajů, nedostál účastník řízení své povinnosti týkající se zavedení a udržování postupů a pravidel, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když zcela rezignoval na to, aby zjišťoval a ověřoval a v posouzení úvěruschopnosti zohledňoval reálné výdaje na bydlení a reálné ostatní výdaje.

[151] Viz odst. 52. – 86. tohoto rozhodnutí.
[152] Viz odst. 52. – 59. tohoto rozhodnutí.
[153] Viz odst. 42. – 59. tohoto rozhodnutí.
[154] Viz odst. 116. – 173. tohoto rozhodnutí.
[155] Srovnej: Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006 a Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1.4.2015, sp. zn. 1 As 30/2015 (Nejvyšší správní soud judikoval k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí tak, že „*věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními*". K tomu více rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18.12.2014, C-499/13, CA Consumer Finance SA.
[156] Viz https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/prumerny-najem-v-praze-loni-klesl-o-1-5-procenta-na-335-korun-m2/1849628.

Vyjádření účastníka řízení

179. Účastník řízení se zjištěním, že neudržoval od 2.1.2019 do 25.2.2020 pravidla týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů a jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, takovým způsobem, aby zajišťoval řádné poskytování spotřebitelského úvěru v souladu se zákonem o spotřebitelském úvěru, čímž nesplnil povinnost podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. c) a h) zákona o spotřebitelském úvěru, neztotožňuje, když odkazuje opět na rozhodnutí nižších civilních soudů.

Stanovisko správního orgánu vč. právní kvalifikace

180. Správní orgán k námitce účastníka řízení a k odkazu na rozhodnutí civilních soudů odkazuje na odst. 97. tohoto rozhodnutí a zároveň na skutková zjištění v odst. 20. až 63. a 116. až 151. tohoto rozhodnutí. Správní orgán má za to, že výše popsaná zjištění týkajících se postupů stanovení výdajů za bydlení a ostatních výdajů a prodlení s plněním dluhu, nedostál účastník řízení své povinnosti týkající se zavedení a udržování postupů a pravidel, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když zcela rezignoval na to, aby zjišťoval a ověřoval a v posouzení úvěruschopnosti zohledňoval reálné výdaje na bydlení a reálné ostatní výdaje, a když vyžadoval úhrady spojené s prodlením spotřebitelů, u kterých neprokázal souvislost s účelně vynaloženými náklady. Obecně by pravidla pro jednání se spotřebiteli v prodlení a vymáhání pohledávek měla být nastavena tak, aby postup účastníka řízení pomohl spotřebiteli úvěr znovu standardně splácet a ušetřil jej soudního, potažmo vykonávacího řízení.[157] Regulace plateb související s prodlením má motivovat spotřebitele, aby svůj dluh splatil, neboť dluh již nenarůstá natolik, aby se stal nesplatitelným.[158] Pokud účastník řízení uplatňuje enormní nárůst dluhu v důsledku řetězení sankčních plateb spojených s prodlením spotřebitele se splácením jeho dluhu (např. úvěrový případ [redacted] č. smlouvy [redacted], kde si vypůjčila 1 000 Kč, avšak součet všech plateb spojených s prodlením za 50 dní je 6 935 Kč), tak zajisté odrazuje spotřebitele úvěr standardně splatit a spotřebitel není ušetřen soudního, potažmo vykonávacího řízení, a v mnoha případech končí až v insolvenci.

181. **Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 2.1.2019 do 25.2.2020[159] neudržoval pravidla týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů a jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, takovým způsobem, aby zajišťoval řádné poskytování spotřebitelského úvěru v souladu se zákonem o spotřebitelském úvěru, čímž nesplnil povinnost podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. c) a h) zákona o spotřebitelském úvěru, a tímto se účastník řízení v období od 2.1.2019 do 25.2.2020 dopustil přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru.**

Sankce

182. Účastník řízení se shora popsanými jednáními dopustil přestupků podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru, podle ustanovení § 154 odst. 2 písm. g) zákona o spotřebitelském úvěru a podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona

[157] Viz Slanina, J., Jemelka, L., Vetešník, P., Wachtlová, L., Flídr, J. Zákon o spotřebitelském úvěru. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 127 – 139.
[158] Viz https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/spotrebitelske-uvery/spotrebitelsky-uver/produktova-regulace.
[159] První smlouva ze vzorku 27 úvěrových případů č. [redacted] byla uzavřena se spotřebitelkou [redacted] dne 2.1.2019 a poslední smlouva ze vzorku 27 úvěrových případů č. [redacted] byla uzavřena dne 22.8.2019 a dne 25.2.2020 účastník řízení požadoval poplatek „za potenciální náklad na insolvenci“ 50. den u poslední uzavřené Smlouvy o úvěru č. 175452 se spotřebitelem [redacted].

o spotřebitelském úvěru.

183. Za přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru lze uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu až do výše 20 000 000 Kč.

184. Za přestupek podle ustanovení § 154 odst. 2 písm. g) zákona o spotřebitelském úvěru lze uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu až do výše 20 000 000 Kč.

185. Za přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru lze uložit podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) téhož zákona pokutu až do výše 20 000 000 Kč.

186. V souladu s ustanovením § 41 odst. 1 přestupkového zákona je sankce při projednání více přestupků téhož pachatele ve společném řízení ukládána podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. A proto správní orgán toto uzavírá tak, že za výše specifikované přestupky lze uložit pokutu podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona - až do výše 20 000 000 Kč.

187. Ustanovení § 158 zákona o spotřebitelském úvěru stanoví, že přestupky podle tohoto právního předpisu projednává Česká národní banka.

188. K možné liberaci účastníka řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona správní orgán uvádí, že mu není známo, že by účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupkům zabránil.

189. Přestupkový zákon umožňuje uložení alternativních druhů trestů (např. napomenutí) a popř. modifikaci trestu (např. podmíněné upuštění od uložení správního trestu). S ohledem na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, však nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání ani modifikace trestu v úvahu. Jako nejefektivnější prostředek, který zajistí splnění individuálně a generálně preventivního i represivního účelu sankce, se v daném případě jeví uložení pokuty.

190. Správní orgán se neztotožnil s návrhem účastníka řízení, aby mu bylo uloženo pouze opatření k nápravě, nikoliv pokuta. Námitku legitimního očekávání (slovy účastníka řízení: *„většina záležitostí, na které správní orgán upozornil, byly již součástí dokumentace, kterou správní orgán schvaloval při udělení povolení k činnosti“*), již správní orgán vypořádal v odst. 162. tohoto rozhodnutí, když dodává, že obdobně toto platí i v případě posuzování úvěruschopnosti, když správní orgán z dokumentace předložené v rámci licenčního řízení nemohl predikovat, že účastník řízení bude plošně aplikovat započítávání výdajů na bydlení pouze v případě nájemního bydlení a to ještě k tomu částkou v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč, podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, a u ostatních výdajů pouze započítávat životní minimum, když např. v bodě 17.12. Interních pravidel účastník řízení uvedl: „*Na základě poskytnutých informací (popř. dokladů) Pracovníci Společnosti posoudí zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů, dále na základě přiměřeného zjištění a vyhodnocení finanční a ekonomické situace spotřebitele, včetně historie jeho příjmů a výdajů, i jejich očekávaného vývoje a případných výkyvů v průběhu času.)*. Z tohoto ustanovení Interních pravidel vyplývá naopak, že účastník řízení bude porovnávat příjmy a výdaje spotřebitele na základě poskytnutých informací spotřebitele

(nikoliv, že bude započítávat výdaje na bydlení v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč, podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, a u ostatních výdajů pouze započítávat životní minimum).

191. Správní orgán se ani neztotožňuje s dalšími důvody pro neudělení pokuty uvedené účastníkem řízení v písemnostech Odůvodnění ústního jednání a Doplnění odporu k příkazu. Účastník řízení uvedl, že čelíme nyní vysoké inflaci, obrací se na něj hodně osob, které by rády překlenuly krizové období půjčkou od účastníka řízení, když jim rád účastník řízení pomůže. Účastník řízení považuje pokutu za neadekvátní, a to vzhledem k tomu, jaké nadstandardní služby poskytuje spotřebitelům, kterým bankovní instituce neposkytly úvěr, když toto pomůže i státnímu rozpočtu České republiky, kdy stát nebude muset vynakládat prostředky na řešení osobních bankrotů. Účastník řízení též uvedl, že by byl nerad vystaven pokutě, když dodal, že rád bude poskytovat své služby na finančním trhu drobným spotřebitelům, u nichž je jeho produkt „půjčka do výplaty" velmi oblíbený a využívaný, kdy pomáhá překlenout často tíživou finanční situaci spotřebitelů. Účastník řízení si myslí, že pomáhá spotřebitelům, aby se nedostali do dluhové pasti, z které je velmi těžký únik.

192. Argumentace účastníka řízení o inflaci, když se na něho obrací hodně osob, které by rády překlenuly krizové období půjčkou od účastníka řízení, když jim rád účastník řízení pomůže, je zcela absurdní. Naopak správní orgán je toho názoru, že v průběhu finanční krize je žádoucí postupovat obezřetněji při posuzování úvěruschopnosti, aby nedošlo k předlužení spotřebitelů. Pokud účastník řízení argumentuje, že se na něj obrací spotřebitelé, kterým bankovní instituce neposkytly úvěr, tak to asi nějaký důvod má. Banka před poskytnutím spotřebitelského úvěru má úplně totožnou povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele podle ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru jako účastník řízení. Jako úplně absurdní považuje správní orgán tvrzení účastníka řízení, že spotřebitelům či státnímu rozpočtu České republiky pomáhá.

193. Nejdříve nutno uvést, že toto tvrzení účastníka řízení si odporuje např. se zjištěními organizace Člověk v tísni, podle které v indexu odpovědného úvěrování ze 42 subjektů skončil až na 36. - 37. místě.[160] Dále odporuje tvrzení účastníka řízení např. závěrům Krajského soudu v Brně v rozsudku sp. zn. 73 ICm 1858/2021 ze dne 24.1.2022, kde byl účastník řízení v pozici žalobce, a kde soud uvedl: *„Pokud se jedná o sjednané smluvní úroky z úvěru, pak je nutno konstatovat, že sjednaný smluvní úrok ve výši 126,21 % p. a. v době, kdy byla smlouva sjednána (15. 4. 2020), téměř 15x převyšuje roční úrok požadovaný bankovními institucemi při poskytování finančních prostředků na základě úvěrových smluv fyzickým osobám-domácnostem na spotřebu v dané době na území ČR. V této souvislosti je třeba uvést, že ustálená judikatura obecných soudů shledává úrokovou míru rozpornou s dobrými mravy zpravidla tam, kde výše sjednaných úroků podstatně přesahuje úrokovou míru v době jejich sjednání obvyklou, stanovenou zejména s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám uplatňovaným bankami při poskytování úvěrů nebo půjček, kdy v konkrétním případě byl shledán úrok ve výši 60 % p. a. z jistiny úvěru (půjčky), přesahující obvyklou úrokovou míru 4x, v rozporu s dobrými mravy (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 12. 2004 sp. zn. 21 Cdo 1484/2004)…. Z čl. VI. a VII. smlouvy o úvěru a smlouvy o prodloužení splatnosti úvěru soud zjistil, že ujednání o účelně vynaložených nákladech, které obecně je dle § 122 odst. 1 písm. a) možné sjednat, je nepřehledné, je obsaženo v mnoha ustanoveních s různými způsoby určení takových nákladů, které sankcionují různé prodlení dlužníka, jsou vázána na různé lhůty prodlení dlužníka, dochází k nepřípustnému řetězení těchto nákladů a celkově svým*

[160] https://www.clovekvtisni.cz/pozor-na-prvni-pujcky-zdarma-9126gp.

charakterem tyto náklady spíše než funkci úhrady účelně vynaložených nákladů na vymáhání pohledávky za dlužníkem představují další sankci pro dlužníka za prodlení s hrazením úvěru nad rámec smluvní pokuty, která je ve smlouvě sjednána na samé hranici přípustnosti (0,1% denně z dlužné částky za každý den prodlení.) Soud má tak za to, že nejen že jsou tato ujednání neurčitá pro svoji nesrozumitelnost, ale současně zakládají v tomto konkrétním případě značnou nerovnováhu v právech a povinnostech smluvních stran." Obdobně hodnotí dané praktiky i odborná veřejnost.[161]

194. Že je argumentace účastníka řízení účelová dokazuje i další zjištění správního orgánu. Pokud účastník řízení tvrdí, že pomáhá spotřebitelům, aby se nedostali do dluhové pasti, z které je velmi těžký únik, tak nelze neopomenout tu skutečnost, že ze vzorku 27 úvěrových případů týkajících se prodlení spotřebitele (viz Tabulka č. 2), u kterých účastník řízení poskytl spotřebitelské úvěry 23 spotřebitelům, skončilo v insolvenčním řízení celkem 13 spotřebitelů, což odpovídá 56 %.

195. Na základě výše uvedeného správní orgán rozhodně nesouhlasí s účastníkem řízení, že se jednalo v činnosti účastníka řízení o formální nedokonalosti, ale naopak o závažné nedostatky s přímými důsledky na spotřebitele. A proto je správní orgán přesvědčen, že v tomto případě zcela nepostačuje uložit pouze nápravné opatření tak, jak navrhuje účastník řízení.

196. Při stanovování výše pokuty se správní orgán řídil zásadami uvedenými v ustanovení § 37 přestupkového zákona, povahu a závažnost přestupku posoudil podle ustanovení § 38 téhož zákona, a přihlédl ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 39 a ustanovení § 40 téhož zákona. Zároveň správní orgán přihlédl k obecným právním zásadám, zejména k zásadě individualizace sankce a k zásadě legitimního očekávání.

197. V souladu se zásadou individualizace správního trestu musí výměra pokuty odpovídat okolnostem a zvláštnostem případu. Současně musí ukládaná pokuta vést k naplnění obou jejích účinků, tedy účinku preventivního a represivního.

198. Co se týče **následků**, resp. účinků způsobených protiprávním jednáním, k naplnění skutkové podstaty příslušných přestupků dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku zákazníků či nikoli, škodlivý následek netvoří znak skutkové podstaty těchto přestupků. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností ve vztahu k zákazníkům za natolik závažné, že k odpovědnosti za příslušné přestupky není třeba vzniku přímé škody. Případné způsobení majetkové újmy jako účinku přestupku není podmínkou pro vznik odpovědnosti za deliktní jednání účastníka řízení, bylo by však bráno jako zásadně přitěžující okolnost. Správní orgán proto vznik škody nezkoumal a při úvaze o výši pokuty zároveň tuto skutečnost zohlednil, tj. že nebyla prokázána škoda způsobená zákazníkům účastníka řízení. Závažným následkem porušení právních předpisů účastníkem řízení je tedy již samotné ohrožení zájmů na ochraně majetku zákazníků, zájem na rovných podmínkách hospodářské soutěže, narušení řádného fungování trhu spotřebitelských úvěrů a narušení důvěry jednotlivých subjektů v tento trh. Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace zprostředkování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí

[161] Viz např. https://www.cssd.cz/aktualne/blogy/boj-proti-lichve-plnime-sliby/, https://www.cssd.cz/aktualne/blogy/spotrebitelske-uvery-lze-jit-dale/, https://www.cssd.cz/aktualne/blogy/chranme-spotrebitele-co-nejvic/.

společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou.

199. Ke **způsobu spáchání přestupků a okolnostem**, za nichž byly spáchány, může správní orgán uvést v rámci posuzování způsobu porušení jednotlivých ustanovení zákona, že k porušení došlo omisivním jednáním (tj. účastník řízení neučinil něco, co učinit měl) účastníka řízení, ale i jeho protiprávnosti si vzhledem ke svým odborným znalostem měl být účastník řízení vědom. Dále vzal správní orgán ve prospěch účastníka řízení **jako polehčující okolnosti** v úvahu, že s účastníkem řízení nebylo dosud žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu správním orgánem vedeno a účastník řízení nebyl za žádný přestupek trestán. **Přitěžující okolností** na straně účastníka řízení je potom vícečinný souběh přestupků z oblasti jednání se žadateli o úvěr a postupů a pravidel, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru (celkově se účastník řízení dopustil 3 přestupků). Správní orgán též přihlédl k tomu, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností prokazatelně po dobu 12 měsíců. Takto dlouhé období zvyšuje závažnost jednání účastníka řízení.

200. Správní orgán uvádí **k povaze činnosti** účastníka řízení, že tento je nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, přičemž tuto činnost vykonává za účelem podnikání a tvorby zisku. Účastník řízení tak podnikání vykonává v postavení nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů, ve kterém se dopustil výše uvedených přestupků, které jsou předmětem tohoto správního řízení.

201. Na základě výše uvedených skutečností dospěl správní orgán k závěru, že v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky a s přihlédnutím k závažnosti přestupků, zejména ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům a k okolnostem, za nichž byly spáchány, jakož i relevantním polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, jsou dány důvody pro uložení pokuty v první polovině zákonného rozpětí. Správní orgán též přihlédl v rámci proporcionality k tomu, že účastník řízení započal částečně protiprávní jednání odstraňovat, když informoval správní orgán o tom, že potecionální poplatek za insolvenci přestal účtovat. Ovšem zároveň správní orgán přihlédl k tomu, že systém poskytování půjček účastníkem řízení je nastaven na získávání peněz z té nejrizikovější skupiny obyvatel, a to, že účastník řízení nedostatečně prověřuje úvěruschopnost svých klientů, přičemž uvedené činí vědomě, může vést k tomu, že jednotliví spotřebitelé mohou spadnout do úvěrových pastí, kdy nebudou následně schopni splácet. V rámci dolní poloviny zákonného rozpětí pak správní orgán přihlédl k dále uvedeným majetkovým poměrům účastníka řízení a rozhodl stanovit pokutu ve výši 1 500 000 Kč. Uvedená pokuta, ačkoliv je pokutou ukládanou při spodní hranici rozpětí, odráží skutkové okolnosti posuzovaných přestupků a poslední známé majetkové poměry účastníka řízení.

202. S námitkou účastníka řízení, že je pokuta o této výši likvidační s tím, že za rok 2019 byl zisk ve výši 32 tis. Kč, za rok 2020 Kč byl celkový zisk 27 tis. Kč a za rok 2021 byl 14 tis. Kč, se správní orgán neztotožňuje.

203. V této souvislosti správní orgán odkazuje na majetkové poměry sankcionovaného subjektu, když ze sbírky listin[162] zjistil informace o stavu hospodaření účastníka řízení za rok 2021. K datu 31.12.2021 činila výše vlastního kapitálu účastníka řízení 20 206 tis. Kč, aktiva dosáhla 40 516 tis. Kč, závazky k úvěrových institucím byly 101 tis. Kč a závazky z obchodních vztahů 674 tis. Kč a zejména výnosy příštích období

[162] Viz https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=934812.

činily 15 027 tis. Kč.[163]. Uložená pokuta je pak v dolní polovině zákonem vymezeného rozpětí a dosahuje 7,5 % maximální výše pokuty a je tedy přiměřená majetkovým poměrům účastníka řízení.

204. Správní orgán je proto toho názoru, že uložená výše pokuty nebude mít takový dopad do majetkové sféry účastníka řízení, aby byl znemožněn nebo ohrožen jeho další provoz. Správní orgán s odkazem na rozsudek na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. [redacted] ze dne 31.1.2022, kde soud uvedl: *„Bylo na žalobkyni, aby správní orgány (případně soud) upozornila na to, že výši pokuty z konkrétních důvodů shledává jako likvidační a předložila konkrétní doklady na podporu svého tvrzení.* a na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133 ze dne 20.4.2010, kde soud uvedl: „*Bude tedy záležet především na účastníku řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem doloží či umožní správnímu orgánu, aby ověřil jejich pravdivost např. tím, že zbaví pro tento účel výše zmíněné orgány veřejné moci mlčenlivosti.“,* uzavírá, že doposud účastník řízení nepředložil žádné podklady, které by dokazovaly likvidační důsledky pokuty ve výši 1 500 000 Kč.

205. Argumentace účastníka řízení, kterou zmínil v průběhu ústního jednání, že jeho vlastní kapitál je 20 206 tis. Kč, přičemž nesmí jeho kapitál klesnout pod minimální výši počátečního kapitálu podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, je podle správního orgánu zcela irelevantní. Kdyby správní orgán byl povinen zohledňovat při ukládání sankcí tu skutečnost, aby výše kapitálu nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru neklesla pod minimální výši počátečního kapitálu, tak by správní orgán nemohl takový subjekt, jakým je účastník řízení, za jakékoliv závažné protiprávní jednání potrestat, jelikož tento drží dlouhodobě vlastní kapitál těsně nad hranicí požadovanou ustanovením § 14 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.

206. Správní orgán k argumentaci účastníka řízení, že dosáhl zisku v roce 2019 ve výši 32 tis. Kč, v roce 2020 ve výši 27 tis. Kč a v roce 2021 ve výši 14 tis. Kč, odkazuje dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Ads 224/2020 – 79 ze dne 1.7.2021, kde soud uvedl: „*Povinnost zohlednit při ukládání pokuty majetkové poměry pachatele ovšem neznamená, že by správní orgány měly rezignovat na ukládání pokut ve větší výši (srov. bod 28 usnesení č. j. 1 As 9/2008 - 133, dále rozsudek ze dne 14. 8. 2014, č. j. 10 Ads 140/2014 - 58). Správní trest by měl naplňovat svůj účel mj. z hlediska individuální a generální prevence; dále plní rovněž represivní nebo signalizační funkci. Aby trest mohl účinně naplnit veškeré zamýšlené funkce, měl by být zásahem do majetkové sféry pachatele. Výše uvedené platí „bezpochyby i v případě, kdy se právnická osoba jako pachatel správního deliktu nachází dlouhodobě ve ztrátě, jelikož v opačném případě by byla za protiprávní jednání prakticky nepostihnutelná (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2017, č. j. 4 Ads 244/2016 - 36).“*

207. Na základě výše uvedených důvodů považuje správní orgán uloženou peněžitou pokutu 1 500 000 Kč za přiměřenou a odpovídající zjištěné situaci. Správní orgán je toho názoru, že výše uvedeným postihem účastníka řízení bude naplněn účel sankce jak represivní, tj. postihnout účastníka řízení za spáchání přestupků, tak preventivní ve smyslu individuální prevence, tj. zabránit účastníku řízení v pokračování v jednání vedoucímu ke spáchání přestupku do budoucna a přimět ho, aby se do budoucna podobného jednání

[163] Výnosy příštích období jsou částky přijaté v běžném období, které věcně patří do výnosů v dalších obdobích. Z toho vyplývá, že v účetním období roku 2021 účastník řízení obdržel platby o celkovém objemu 15 027 tis. Kč, když tyto věcně a časově patří do výnosů období následujícího.

vyvaroval, čímž lze předejít případnému vzniku škody na majetku spotřebitelů. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako závažné přestupky, jejichž následkem je uložení peněžitého postihu.

Ad výrok B.

208. Dle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částky nákladů řízení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb. Dle této vyhlášky je paušální náhrada nákladů řízení stanovena na 1 000 Kč. Vzhledem k tomu, že účastník řízení vyvolal vedené správní řízení porušením svých právních povinností, postupoval správní orgán dle výše uvedených ustanovení a uložil mu náhradu nákladů řízení ve výši předvídané prováděcím právním předpisem.

P O U Č E N Í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce licenčních a sankčních řízení. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu č.j. 2023/041059/CNB/110 ze dne 6. dubna 2023, sp.zn. Sp/2020/272/573**

ČNB ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
NA PŘÍKOPĚ 28
115 03 PRAHA 1

V Praze dne: 6. dubna 2023
Č. j.: 2023/041059/CNB/110
Počet stran: 10
Vypraveno dne: 11. dubna 2023

ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

Bankovní rada České národní banky (dále „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 20. 1. 2023 společností GO Invex Finance s.r.o., IČO 050 90 792, se sídlem Sazovická 492/5, 155 21 Praha 5 – Zličín, zastoupenou [redacted], advokátem, ev. č. ČAK [redacted], [redacted], se sídlem [redacted], rozhodnutí České národní banky č. j. 2023/2548/570 ze dne 5. 1. 2023, sp. zn. Sp/2020/272/573, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) rozhodla takto:

Rozklad společnosti GO Invex Finance s.r.o., IČO 050 90 792, se sídlem Sazovická 492/5, 155 21 Praha 5 – Zličín, se podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance zamítá a rozhodnutí České národní banky č. j. 2023/2548/570 ze dne 5. 1. 2023 se potvrzuje.

ODŮVODNĚNÍ

[1.] Česká národní banka jako správní orgán prvního stupně (dále „správní orgán prvního stupně“) dne 15. 7. 2022 zahájila se společností GO Invex Finance s.r.o., IČO 050 90 792, se sídlem Sazovická 492/5, 155 21 Praha 5 – Zličín (dále „účastník řízení“) správní řízení vydáním příkazu č. j. 2022/72463/570 (dále „příkaz“). Příkaz byl vydán na základě skutkových zjištění učiněných během kontroly provedené na základě pověření ke kontrole č. j. 2019/130705/CNB/650 ze dne 16. 12. 2019. Proti příkazu podal účastník řízení dne 22. 7. 2022 včasný odpor, čímž došlo dle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu ke zrušení příkazu. Dne 5. 1. 2023 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2023/2548/570 (dále „napadené rozhodnutí“), které bylo účastníkovi řízení téhož dne doručeno.

[2.] Správní orgán prvního stupně výrokem A napadeného rozhodnutí shledal účastníka řízení vinným tím, že

a) V období od 2. 1. 2019 do 22. 8. 2019 ve všech 27 úvěrových případech z kontrolního vzorku pro kontrolu posouzení úvěruschopnosti poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když
    1) ve 2 případech neměl k dispozici doklady dostatečné ke zjištění průměrného čistého měsíčního příjmu žadatele o úvěr v období předcházejícím poskytnutí úvěru,

2) v 11 případech pro účely posouzení úvěruschopnosti žadatele započítal jako příjem částky, které byly vyšší než průměr jeho doloženého pravidelného měsíčního příjmu nebo jeho doložený příjem,

3) ve všech 27 případech nedostatečně zohledňoval výdaje na bydlení, když tyto zohledňoval jen v případě, že se jedná o nájemní bydlení a to tak, že určil výši nájemného v rozmezí 5 000 Kč až 8 000 Kč, podle obce, ve které žadatel o úvěr žije, případně podle vzdálenosti pronajaté nemovitosti od centra obce, než aby zjistil a ověřil skutečnou výši nájemného a zohlednil další výdaje spojené s bydlením a zároveň nedostatečné zohledňoval ostatní výdaje, když na jejich pokrytí započetl životní minimum žadatele o úvěr, případně další osoby ve společné domácnosti,

4) v 15 případech vycházel pouze z údajů o výdajích deklarovaných žadatelem,

5) v 6 případech při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil všechny výdaje žadatelů o úvěr, když nezohlednil výši měsíčních splátek finančních závazků a nezjistil a nezohlednil výši měsíčních splátek načerpaných finančních závazků, přestože z výpisů z bankovních účtů lze zjistit, že výše načerpaných finančních závazku a/nebo výše měsíčních splátek finančních závazků žadatelů převyšovala výši jejich prokazatelných měsíčních příjmů,

6) v 6 dalších případech při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil výši měsíčních splátek finančních závazků nebo nezjistil a nezohlednil výši měsíčních splátek načerpaných finančních závazků žadatele o úvěr, některé jeho výdaje na bydlení a jeho platby spojené s hazardními hrami, které byly patrné z předložených výpisů z bankovních účtů,

7) v 23 případech nezohlednil a neověřil informace získané z registru provozovaného společností Nebankovni-Registr.cz, s.r.o. o tom, že žadatelé měli aktuálně podáno více než 10 žádostí o úvěr také u jiných společností dodávajících data do tohoto registru,

b) v období od 17. 2. 2019 do 25. 2. 2020 po spotřebitelích v prodlení

1) ve všech 27 úvěrových případech z kontrolního vzorku požadoval smluvní pokutu ve výši 0,1 %, včetně DPH, za každý den zpoždění z nesplacené jistiny úvěru, a nad to požadoval další smluvní pokuty, konkrétně

i) ve všech úvěrových případech poplatek za „administraci každého dne ve zpoždění“, jehož výše 70 Kč, včetně DPH, neodpovídala účelně vynaloženým nákladům, které mu vznikly v souvislosti s prodlením,

ii) ve všech úvěrových případech poplatek za „neoprávněné využití poskytnuté půjčky“,

iii) ve 22 úvěrových případech poplatek pokrývající náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání ve výši 2 401 Kč,

iv) ve 20 úvěrových případech poplatek po 50. dni za „potenciální náklad na insolvenci“ ve výši 484 Kč,

čímž součet všech smluvních pokut přesáhl výši 0,1% denně z částky, ohledně níž byl spotřebitel v prodlení,

2) ve 22 případech z kontrolního vzorku 27 úvěrových případů v prodlení požadoval platbu, která v souhrnu výše všech uplatněných smluvních pokut přesáhla součin čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru,

c) v období od 2. 1. 2019 do 25. 2. 2020 neudržoval pravidla týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů a jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, takovým způsobem, aby zajišťoval řádné poskytování spotřebitelského úvěru v souladu se zákonem o spotřebitelském úvěru,

tedy porušil

ad a) ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru,

ad b) ustanovení § 122 odst. 2 a 3 zákona o spotřebitelském úvěru,

ad c) ustanovení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) a h) zákona o spotřebitelském úvěru,

čímž se dopustil

ad a) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru,

ad b) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 2 písm. g) zákona o spotřebitelském úvěru,

ad c) přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru,

za což byla účastníkovi řízení dle § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru uložena pokuta ve výši 1 500 000 Kč.

[3.] Výrokem B napadeného rozhodnutí byla účastníkovi řízení uložena povinnost podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., nahradit náklady řízení v paušální výši 1000 Kč.

[4.] Proti napadenému rozhodnutí podal účastník řízení dne 20. 1. 2023 rozklad, ve kterém navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc správnímu orgánu prvního stupně s tím, že správní orgán prvního stupně má účastníkovi řízení uložit pouze opatření k nápravě.

[5.] ***V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o odpovědnosti za přestupky“).***

[6.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a zjistil rozhodné skutečnosti odůvodňující vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně shromáždil podklady v rozsahu, který je dostatečnou oporou pro vydání napadeného rozhodnutí v souladu s ustanoveními § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu.

[7.] Bankovní rada nejprve uvádí, že účastník řízení nezpochybňuje skutková zjištění správního orgánu prvního stupně a v zásadě ani kvalifikaci jeho jednání jako výše uvedených přestupků. K jednotlivým námitkám účastníka řízení se bankovní rada vyjadřuje níže.

I. Námitka neadekvátní výše pokuty

[8.] *Účastník řízení uvádí, že pokuta ve výši 1 500 000 Kč není vzhledem ke skutečnostem zjištěným při kontrole adekvátní.*

[9.] *Účastník řízení namítá, že již po realizované kontrole zavedl mnohá zlepšení interních procedur a postupů. Dle účastníka řízení není v současné době publikován adekvátní počet metodik (tzv. guidelines), které by poskytovatelům spotřebitelských úvěrů poskytovaly vodítko, jak vhodněji a účinněji nastavit své podnikaní. Účastník řízení uvádí, že Česká národní banka jako orgán dohledu by měla prvotně vydat konkrétní metodická a výkladová pravidla, která zpřesní podmínky poskytování úvěru, a teprve poté, co se s nimi poskytovatelé a*

zprostředkovatelé spotřebitelských úvěru seznámí, přistoupit k ukládání pokut. Účastník řízení je toho názoru, že v jeho případě by bylo dostatečným nástrojem ke zjednání nápravy uložení opatření k nápravě.

[10.] *Účastník řízení dále namítá, že výše uložené pokuty je pro něj naprosto likvidační, neboť za rok 2019 byl jeho celkový zisk 32 000 Kč, za rok 2020 byl jeho celkový zisk 27 000 Kč a za rok 2021 byl jeho celkový zisk 14 000 Kč. Dle účastníka řízení nelze výši pokuty odůvodnit výší základního kapitálu, který je skládán při založení jakékoliv společnosti. Správní orgán prvního stupně měl dle účastníka řízení při stanovení výše pokuty vycházet z jeho zisku. Půjčky poskytované účastníkem řízení se navíc vyznačují nízkou výší, což měl správní orgán prvního stupně při ukládání pokuty také zohlednit.*

[11.] Bankovní rada považuje námitku účastníka řízení za nedůvodnou a uvádí k ní následující. Bankovní rada odkazuje na body 182 až 207 napadeného rozhodnutí, v nichž se správní orgán prvního stupně uloženou pokutou podrobně zabýval.

[12.] Bankovní rada s tímto vypořádáním souhlasí a shrnuje, že správní orgán prvního stupně vycházel při ukládání správního trestu z kritérií uvedených v § 37 a následujících zákona o odpovědnosti za přestupky. V souladu s těmito ustanoveními se při určení druhu správního trestu a jeho výměry zabýval zejména povahou a závažností přestupků (body 200 a 201 napadeného rozhodnutí), následkem protiprávního jednání (bod 198 napadeného rozhodnutí), způsobem spáchání přestupků a zhodnocení přitěžujících a polehčujících okolností (bod 199 napadeného rozhodnutí). Správní orgán prvního stupně přihlédl i k tomu, že se účastník řízení při své činnosti dopustil více přestupků, což mělo také vliv na výši ukládané pokuty. Majetkovým poměrům účastníka řízení ve vztahu k výši ukládané pokuty se správní orgán prvního stupně věnoval v bodech 201 až 206 napadeného rozhodnutí.

[13.] K námitce účastníka řízení, že po realizované kontrole zavedl mnohá zlepšení interních procedur a postupů, bankovní rada uvádí, že z napadeného rozhodnutí plyne, že správní orgán prvního stupně při stanovení výše pokuty tuto skutečnost zohlednil (bod 201 napadeného rozhodnutí).

[14.] Účastník řízení dále namítá, že v současné době nejsou dostupné dostatečné metodiky k posuzování úvěruschopnosti. Česká národní banka by měla nejprve zpřesnit pravidla a až poté přistoupit k ukládání pokut. I tuto námitku považuje bankovní rada za nedůvodnou. Účastník řízení opomíjí skutečnost, že povinnost posuzovat úvěruschopnost spotřebitelů při poskytování spotřebitelských úvěrů není zavedena nově, ale v právní úpravě byla obsažena už před přijetím zákona o spotřebitelském úvěru[164]. K této problematice tak již existuje judikatura, z které mohl účastník řízení vycházet[165], a kterou cituje rovněž správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí. Kromě toho mohl účastník řízení vycházet z podkladů vydaných Českou národní bankou, především z Dohledového benchmarku č. 1/2014[166], nebo z Dohledového benchmarku č. 3/2016[167], který rovněž obsahuje část věnovanou posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů.

---

[164] Ustanovení § 9 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a změně některých zákonů.

[165] Viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2015, č. j. 1 As 30/2015-39.

[166] Dohledový benchmark č. 1/2014 „K výkladu povinnosti věřitele posoudit s odbornou péčí schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr podle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“ Dostupný na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/legislativni_zakladna/ochrana_spotrebitele_spotrebitelsky_uver/download/dohledovy_benchmark_os_2014_01.pdf

[167] Dohledový benchmark 3/2016 „Požadavky na výkon činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru podle § 15 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru“. Dostupný na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf

Tvrzení účastníka řízení, že neměl při posuzování úvěruschopnosti dostatek metodických podkladů, podle kterých by mohl postupovat, tedy bankovní rada považuje za účelové. Ze skutkových zjištění uvedených v napadeném rozhodnutí je navíc patrné, že v případě účastníka řízení se nejednalo o specifické a hraniční nedostatky v posuzování úvěruschopnosti, u kterých by byla na místě pochybnost, zda dochází k porušení zákonné povinnosti či nikoliv. Naopak se jednalo o nedostatky zásadní a zjevné, u kterých si dle bankovní rady účastník řízení musel být vědom, že jimi porušuje svoji povinnost řádně posuzovat úvěruschopnost.

[15.] Správní orgán se v napadeném rozhodnutí vypořádal i s tím, proč nepovažuje v případě účastníka řízení za dostačující uložení opatření k nápravě. V bodech 189 až 195 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně podrobně rozvádí, proč dle jeho názoru činnost účastníka řízení netrpěla pouze formálními nedostatky, ale naopak nedostatky závažnými s přímými důsledky pro spotřebitele. Bankovní rada se s názorem správního orgánu prvního stupně ztotožňuje a shodně s ním nepovažuje za dostatečné uložit účastníku řízení pouze opatření k nápravě.

[16.] Bankovní rada nepovažuje za důvodnou ani námitku účastníka řízení, že výše uložené pokuty je pro něj likvidační. Z bodů 203 až 206 napadeného rozhodnutí plyne, že správní orgán prvního stupně nevycházel při určení výše pokuty ze základního kapitálu, ale zohlednil při uložení sankce výši vlastního kapitálu, výši aktiv a výši výnosů příštích období. V bodě 204 napadeného rozhodnutí pak správní orgán prvního stupně odkazuje na soudní judikaturu, ze které plyne, že na účastníkovi řízení případně bylo, aby doložil konkrétní doklady, z nichž má plynout, že výše pokuty je pro něj likvidační. Účastník řízení však dle bankovní rady přesvědčivé důkazy o likvidačním důsledku uložené pokuty nedoložil ani v rámci prvostupňového řízení, ani v rámci podaného rozkladu. Námitku účastníka řízení, že pokuta je pro něj likvidační, neboť půjčky, které poskytuje, nejsou vysoké, považuje bankovní rada rovněž za účelovou. Podstatná podle bankovní rady není výše jednotlivých půjček, ale jejich celkový objem. Z podkladů ve správním spise plyne, že v kontrolovaném období od 1. 1. 2019 do 30. 12. 2019 poskytl účastník řízení spotřebitelské úvěry o celkovém objemu převyšujícím 6 milionů Kč, přičemž celková částka ke splacení převyšovala 8 milionů Kč[168].

[17.] K finanční zátěži, kterou uložená pokuta pro účastníka řízení představuje, odkazuje bankovní rada na judikaturu a cituje z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu[169]: „[t]o samozřejmě neznamená, že by pokuta za jiné správní delikty měla ztratit cokoliv ze své účinnosti. Naopak,… aby pokuta za jiný správní delikt naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Odpovídající intenzita majetkové újmy bude v konkrétních případech záviset na řadě faktorů, v prvé řadě však na závažnosti spáchaného deliktu.“ a z nálezu Ústavního soudu[170]: „[j]e samozřejmé, že uložení této sankce je pro pachatele nepříjemné a úkorné, avšak takový účinek je přirozenou a dokonce žádoucí vlastností jakékoli sankce – pokud by tomu tak nebylo, vytratil by se generálně preventivní smysl sankcí.“

[18.] S ohledem na výše uvedené bankovní rada konstatuje, že správní orgán prvního stupně v rámci rozhodování o výši pokuty vzal v úvahu všechna zákonná kritéria a logicky, srozumitelně a přezkoumatelným způsobem se s nimi v napadeném rozhodnutí vypořádal. Výše pokuty pro účastníka řízení není likvidační. Bankovní rada tak považuje uloženou pokutu za přiměřenou. Zároveň bankovní rada neshledala, že by v případě účastníka řízení postačilo pouze uložení opatření k nápravě namísto pokuty.

---

[168] Viz DVD „Podklady ke správnímu řízení“, složka „5_2020_023098_CNB_650 opr tab dodaná na 1_výzvu doručeno 7_2_2020“, soubor „priloha_738059813_Priloha_1_GO_Invex_Finance.xlsx“.
[169] Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. As 9/2008-133 ze dne 20. 4. 2010.
[170] Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 14/09 ze dne 25. 10. 2011 (N 183/63 SbNU 117; 22/2012 Sb.).

II. Námitky k posuzování úvěruschopnosti

[19.] *Účastník řízení uvádí, že jeho podnikání pomáhá spotřebitelům překlenout nelehké období do další výplaty, a proto ve výjimečných případech akceptoval pouze vyjádření klienta podložené jednou výplatní páskou, přičemž pravidelnost a výši příjmu si telefonicky ověřil u zaměstnavatele daného klienta. Účastník řízení uvádí, že není stanoveno ani nebylo možné zjistit, co by měl záznam o takovém telefonátu obsahovat.*

[20.] *Účastník řízení odkazuje na konkrétní argumenty, které použil v řízení v prvním stupni, a opětovně konstatuje, že dle jeho názoru měl dostatečné podklady pro zjištění příjmu jednotlivých žadatelů o úvěr. Účastník řízení uvádí, že konkrétní proces posouzení úvěruschopnosti není zákonem stanoven, přičemž obchodní modely poskytovatelů spotřebitelských úvěrů jsou různorodé, když někteří půjčují nízké částky s krátkou dobou splatnosti a někteří půjčují vyšší částky zajištěné nemovitostí, což by se mělo odrazit i v procesu posuzování úvěruschopnosti. Účastník řízení odkazuje na několik pravomocných rozhodnutí soudu, která byla v jeho prospěch, a která již poskytl správnímu orgánu prvního stupně. Konkrétně účastník řízení v rozkladu zmiňuje rozhodnutí Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 17. 2. 2022 a insolvenční řízení před Krajským soudem v Brně zahájené dne 26. 4. 2022.*

[21.] *Účastník řízení rozporuje konstatování správního orgánu prvního stupně v napadeném rozhodnutí, že nedostatečně zohlednil u žadatelů o spotřebitelský úvěr výdaje na bydlení. Účastník řízení vychází z údajů vyplněných žadateli při žádosti o úvěr a v případě, že tyto informace od žadatelů nezíská, vychází z ustanovení § 26 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o státní sociální podpoře“). Účastník řízení namítá, že napadené rozhodnutí je velmi obecné a neobsahuje žádné konkrétní mechanismy či postupy, jak výdaje žadatelů stanovit.*

[22.] Bankovní rada považuje námitky účastníka řízení za nedůvodné a uvádí k nim následující. Účastník řízení svoji činnost vykresluje jako pomoc spotřebitelům v nouzi, jejíž prospěšností ospravedlňuje i nedostatečné posuzování úvěruschopnosti. S tím však bankovní rada nemůže souhlasit. Především, zákon o spotřebitelském úvěru nepočítá se situací, která by umožňovala slevit z požadavku na řádné posuzování úvěruschopnosti před poskytnutím spotřebitelského úvěru v souladu s § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. K povaze činnosti účastníka řízení se pak vyjadřuje již správní orgán prvního stupně v bodech 191 až 194 napadeného rozhodnutí, z nichž plyne, že úvěry poskytované účastníkem řízení jsou úročeny velmi vysokými úrokovými sazbami, či že v indexu odpovědného úvěrování sestaveného Člověkem v tísni se účastník řízení umístil mezi nejméně odpovědnými poskytovateli spotřebitelských úvěrů.

[23.] Podle § 78 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru je poskytovatel spotřebitelského úvěru povinen pořizovat dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění povinností stanovených tímto zákonem. Jednou z povinností je i řádné posuzování úvěruschopnosti podle § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. Bankovní rada se ztotožňuje s názorem správního orgánu prvního stupně, že záznam o telefonickém hovoru, který neobsahuje údaje o osobě volající ani o osobě volané, nelze bez dalšího považovat za dostatečný doklad o příjmu žadatele o poskytnutí spotřebitelského úvěru.

[24.] Ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru stanoví, že poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr

jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet. Podle § 86 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru pak poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů. Hodnotu majetku přitom zohledňuje tehdy, jestliže ze smlouvy o spotřebitelském úvěru vyplývá, že spotřebitelský úvěr má být částečně nebo úplně splacen výnosem z prodeje majetku spotřebitele, nikoli pravidelnými splátkami, nebo jestliže z finanční situace spotřebitele vyplývá, že bude schopen splácet spotřebitelský úvěr bez ohledu na své příjmy. Už ze samotného znění zákona je patrné, že účastník řízení nepostupoval při posuzování úvěruschopnosti řádně, když například u spotřebitelů, kteří nežijí v nájmu, vůbec nepočítal s výdaji na bydlení (k tomu viz níže). K námitkám účastníka řízení ohledně toho, že není zákonem stanoven konkrétní proces posouzení úvěruschopnosti, pak bankovní rada opakuje, že poskytování spotřebitelských úvěrů není novým segmentem a novou není ani povinnost posuzovat úvěruschopnost spotřebitele před poskytnutím úvěru. Kromě poměrně rozsáhlé judikatury, ze které cituje i správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí, mohl účastník řízení vycházet též z výše zmíněných dohledových benchmarků.

[25.] Co se týká odkazu účastníka řízení na soudní rozhodnutí, v nichž mu měly dát soudy za pravdu, odkazuje bankovní rada na body 98 a 99 napadeného rozhodnutí, kde se těmito rozhodnutími zabýval správní orgán prvního stupně a bankovní rada se s jeho názorem ztotožňuje. K rozhodnutí Okresního soudu ve Frýdku-Místku pak bankovní rada dodává, že rozhodl ve věci elektronickým platebním rozkazem, který z povahy věci neobsahuje odůvodnění, z něhož by bylo patrné, zda soud zohlednil posuzování úvěruschopnosti či nikoliv. Přestože v souladu s § 174a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „občanský soudní řád“), ve spojení s § 172 občanského soudního řádu platí, že soud by neměl elektronický platební rozkaz vydat bez právního posouzení důvodnosti žaloby, tedy včetně zhodnocení důvodnosti, nelze opominout, že praxe tomu v mnoha případech neodpovídá. Na tom se shoduje i odborná literatura: „Předpoklady pro vydání platebního rozkazu shrnuje např. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 27. 6. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2667/2005: "Platební rozkaz lze vydat jen v případě, je-li předmětem žalobního nároku peněžité plnění a právní posouzení skutečností uvedených žalobcem vede k závěru, že žaloba je důvodná v plném rozsahu. Uplatněné právo vyplývá ze skutečností uvedených žalobcem pouze v případě, že jejich posouzení samo o sobě vede k právnímu závěru o důvodnosti žalobního návrhu." Avšak představa, že nalézací soud zkoumá před vydáním každého platebního rozkazu žalobu a vyhodnocuje její důvodnost, je v podmínkách české justice iluzorní. Platební rozkazy bývají vydávány v rozkazní agendě "jako na běžícím pásu" a automaticky - je-li v žalobě obsažen požadavek na zaplacení peněžité částky a žalovaný nebydlí (nesídlí) v cizině. Uvedená praxe možná není bezvadná, ale zcela odráží českou justiční realitu.“[171] Obdobně se vyjadřuje též další komentář: „Opačně lze říci, že žaloba nemůže být vyřízena vydáním platebního rozkazu, pokud z jejího obsahu plyne, že uplatňovaná pohledávka není po právu (Rc 150/52). Nelze však nevidět častou praxi, kdy důsledné dodržení uvedeného pravidla je ze strany soudu (zejména vyšších soudních úředníků) ignorováno.“[172]

[26.] Ke způsobu, jakým účastník řízení zohledňoval výdaje na bydlení u žadatelů o spotřebitelský úvěr, bankovní rada odkazuje na bod 101 napadeného rozhodnutí. Ke stanovení výše výdajů na bydlení pouze na základě § 26 zákona o státní sociální podpoře, respektive

[171] Komentář v ASPI k § 172 občanského soudního řádu, Občanský soudní řízení, 2. část. Soudcovský komentář, Wolters Kluwer (ČR), Praha, právní stav v ASPI k 1. 3. 2019.
[172] HRNČIŘÍK, Vít. § 172 (Platební rozkaz a jeho vydání). In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, DOLEŽÍLEK, Jiří a kol. Občanský soudní řád. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 814, marg. č. 4.

prováděcího nařízení vlády č. 320/2018 Sb., bankovní rada odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze[173], v němž soud uvedl: „Dlužno podotknout, že statistické ověření nemůže nahradit ověřování individualizovaných informací o spotřebiteli, může je toliko podpořit." V případě spotřebitelů bydlících v bytě nebo domě v jejich vlastnictví pak účastník řízení nepočítal s žádnými výdaji na bydlení. V podaném rozkladu argumentuje zanedbatelně nízkou daní z nemovitosti, nicméně nadále pomíjí náklady na provoz domu či bytu v podobě plateb za teplo, vodu, elektřinu, fond oprav atd., které zanedbatelně nízké nejsou.

III. Námitka týkající se vztahu smluvní pokuty a poplatků

[27.] *Účastník řízení si není jist správností výkladu správního orgánu prvního stupně, podle kterého smluvní pokuta je smluvní ujednání mezi účastníkem řízení a klientem, zatímco poplatek pokrývá ostatní náklady, které souvisí se zprocesováním nějaké události, s kterou účastníkovi řízení vzniknou náklady. Účastník řízení namítá, že by se poplatky neměly jednoduše kvalifikovat jako smluvní pokuta. Jako příklad účastník řízení uvádí úhradu účelně vynaložených nákladů. Ministerstvo financí podle účastníka řízení v zákoně umožňuje, aby poplatky existovaly vedle smluvní pokuty a úroků z prodlení. Účastník řízení dodává, že banky ve spolupráci s Ministerstvem financí připravují novelu zákona o spotřebitelském úvěru, která má zpřesnit, co se vlastně poplatky (neboli „účelně vynaloženými náklady") rozumí. Pokud tedy i bankovní instituce mají problém s definicí poplatků, neměla by se na účastníka řízení aplikovat vysoká pokuta.*

[28.] Bankovní rada tyto námitky účastníka řízení rovněž považuje za nedůvodné a odkazuje na body 159 až 166 napadeného rozhodnutí, v nichž se správní orgán prvního stupně věnoval tomu, proč jednotlivé částky účtované účastníkem řízení kvalifikoval jako smluvní pokutu, nikoliv jako náhradu účelně vynaložených nákladů.

[29.] Platby spojené s prodlením spotřebitele jsou upraveny v § 122 zákona o spotřebitelském úvěru. Podle tohoto ustanovení může poskytovatel spotřebitelského úvěru v případě prodlení spotřebitele požadovat náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vznikly v souvislosti s prodlením spotřebitele, úroky z prodlení, jejichž výše nesmí přesáhnout výši stanovenou právním předpisem upravujícím úroky z prodlení, a smluvní pokutu. Správní orgán prvního stupně ve správním řízení zjistil, že účastník řízení požadoval při prodlení spotřebitele se splácením úvěru poplatek „za administraci každého dne ve zpoždění", „za neoprávněné využití poskytnuté půjčky", za „náklady na předání k mimosoudnímu vymáhání" a „za potenciální náklad na insolvenci" bez toho, že by tyto poplatky byly podložené skutečnými náklady vynaloženými účastníkem řízení. Účastník řízení toto nerozporuje, pouze namítá, že dle jeho názoru není možné směšovat smluvní pokutu a poplatky, a že poplatky a smluvní pokuta mohou existovat vedle sebe. To bankovní rada nezpochybňuje a nezpochybňoval to ani správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně pouze uvedl, že pokud částky označené účastníkem řízení jako poplatky nebyly podloženy skutečně vynaloženými náklady účastníka řízení, ale byly navázány pouze na dobu prodlení spotřebitele, je třeba na ně hledět jako na smluvní pokutu. Výše smluvní pokuty je pak omezena v § 122 odst. 2 a 3 zákona o spotřebitelském úvěru, přičemž účastník řízení tato omezení překročil. Podle bankovní rady je to tedy účastník řízení, kdo účelově označil smluvní pokutu za poplatky, když jako poplatky účtoval platby, které jsou svojí povahou smluvní pokutou.

[30.] Argumentace novelou zákona o spotřebitelském úvěru není zcela přiléhavá, neboť jejím předmětem je náhrada účelně vynaložených nákladů při předčasném splacení

[173] Rozsudek Městského soudu v Praze, č. j. 15 A 140/2019-148 ze dne 25. 8. 2022.

spotřebitelského úvěru, nikoliv při prodlení spotřebitele. I v případě předčasného splacení spotřebitelského úvěru však má poskytovatel spotřebitelského úvěru nárok pouze na náhradu účelně vynaložených nákladů[174].

IV. Námitka k nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí

[31.] *Účastník řízení namítá příliš dlouhou dobu od provedení kontroly do vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně podle účastníka řízení považuje za podstatnou lhůtu pro promlčení, nikoliv lhůtu stanovenou zákonem pro vydání rozhodnutí. Lhůta stanovená správním řádem pro vydání rozhodnutí nebyla v případně napadeného rozhodnutí dodržena. Účastník řízení uvádí, že jím prováděné transakce na finančním trhu se vyznačují krátkou lhůtou trvání, a proto by měl dohledový orgán přistupovat k výkonu své činnosti rovněž v podstatně kratších intervalech, aby měl účastník řízení, pokud možno, včasnou představu, zda jeho mechanismy a postupy jsou nastaveny správně.*

[32.] *Účastník řízení namítá, že většina vytknutých postupů a mechanismů byla posuzována a schválena již v dokumentaci doložené pro účely udělení povolení k činnosti poskytovatele spotřebitelských úvěrů. Účastník řízení akceptuje možnou změnu právního názoru na straně regulátora, ale nerad by byl vystaven pokutě, když z důvodu absence metodické základny nemohl vědět ani tušit, že jeho postupy neodpovídají představám správního orgánu prvního stupně.*

[33.] Bankovní rada považuje námitku účastníka řízení za nedůvodnou. Jelikož se opět jedná o námitku, kterou účastník řízení uplatnil již v prvostupňovém řízení, odkazuje bankovní rada na bod 96 napadeného rozhodnutí, v němž se správní orgán prvního stupně s touto námitkou vypořádal.

[34.] Bankovní rada uvádí, že rychlost je jednou ze zásad správního řízení[175] a zejména v případě správního trestání má vliv na efektivnost uložené sankce. Bankovní rada nicméně neshledala, že by správní orgán prvního stupně vyčkával s vydáním napadeného rozhodnutí na konec promlčecí lhůty, jak uvádí účastník řízení v podaném rozkladu. Správní orgán prvního stupně pouze zhodnotil, že k uplynutí promlčecí lhůty podle § 46e zákona o České národní bance dosud nedošlo, tudíž není vyloučeno stíhání přestupku.

[35.] Účastník řízení dále poukazuje na skutečnost, že nebyla dodržena lhůta pro vydání napadeného rozhodnutí stanovená správním řádem. Bankovní rada k tomu uvádí, že pro řízení o přestupku je relevantní ustanovení § 94[176] zákona o odpovědnosti za přestupky, které je speciální ke lhůtě stanovené v § 71 správního řádu. Bankovní rada však shodně se správním orgánem prvního stupně uvádí, že k prodloužení této lhůty může dojít v důsledku složitosti projednávané věci, nebo například z důvodu nařízení ústního jednání ve věci, které bylo na žádost účastníka řízení nařízeno i v posuzovaném případě. Jak uvedl Městský soud v Praze[177]: „Lhůta pro vydání správního rozhodnutí, která je zakotvena v § 71 odst. 3 SpŘ, je lhůtou toliko pořádkovou. Samotné nedodržení této lhůty nemůže být důvodem pro zrušení správního rozhodnutí soudem“.

[36.] K námitce účastníka řízení, že většina postupů a mechanismů byla doložena již v rámci licenčního řízení, bankovní rada uvádí, že v rámci licenčního řízení správní orgán prvního stupně zjišťuje, zda žadatel splňuje předpoklady stanovené zákonem pro vydání oprávnění k výkonu regulované činnosti. Splnění těchto předpokladů však do budoucna nezaručuje, že

[174] Viz § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru.
[175] Viz § 6 správního řádu.
[176] Pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, vydá je správní orgán nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení.
[177] Rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 9 A 128/2010 ze dne 22. 7. 2011.

poskytovatel spotřebitelského úvěru nebude při své činnosti fakticky postupovat v rozporu se zákonem. V bodě 190 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvádí konkrétní příklad, z něhož je patrné, že z dokumentů doložených v rámci licenčního řízení nebylo zřejmé, že účastník řízení bude při posuzování úvěruschopnosti postupovat v rozporu se zákonem.

***

[37.] Na základě výše uvedeného má bankovní rada za to, že správní orgán prvního stupně postupoval v souladu s právními předpisy. Bankovní rada proto rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

doc. Ing. Eva Zamrazilová
viceguvernérka
podepsáno elektronicky

Ing. Karina Kubelková, Ph.D., MBA
členka bankovní rady
podepsáno elektronicky